ANA MERINO
harta
sentimentelor
PREMIUL NADAL, 2020
clasici contemporani LITERA

ANA MERINO
HARTA SENTIMENTELOR

Traducere din limba spaniolă:
Lavinia Similaru
Editura Litera
Bucureşti, 2021

clasici contemporani

LITERA

Ana Merino (născută la Madrid, în 1971) este o scriitoare care trăieşte în Statele Unite ale Americii. Predă studii culturale şi scriere creativă la Universitatea de Stat din Iowa. În 2011, a înfiinţat un masterat de scriere creativă în limba spaniolă pe care l-a coordonat până în 2018. A dezvoltat abordarea academică a benzii desenate şi romanului grafic, organizând expoziţii şi publicând eseuri în domeniu. A activat ca editorialistă externă pentru *El País* şi ca membră în comitetele directoare şi executive ale unor centre şi organizaţii pentru autori de literatură şi de bandă desenată. În prezent, face parte din Consiliul Director al Teatrului Riverside din Iowa.

A publicat nouă volume de versuri, printre care *Preparativos para un viaje* (Premiul Adonáis pentru poezie, 1994), *Los días gemelos* (1997), *La voz de los relojes* (2000), *Juegos de niños* (Premiul Fray Luis de León, 2003), *Compañera de celda* (2006), *Hagamos caso al tigre* (2010), *El viaje del vikingo soñador* (2015). A scris câteva piese de teatru care au avut premiere în Zürich şi Iowa. A publicat, de asemenea, cărţi pentru adolescenţi, între care *El hombre de los dos corazones* (2009). *Harta sentimentelor* (*El mapa de los afectos*) este primul său roman destinat adulţilor, distins în 2020 cu prestigiosul Premiu Nadal.

Ana Merino
El mapa de los afectos
Copyright © 2020
Ediţia în limba română este publicată prin înţelegere cu Ana Merino c/o MB Agencia Literaria S.L., prin intermediul Simona Kessler International Copyright Agency SRL.
Foto copertă © Mark Owen / Trevillion Images

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro
Harta sentimentelor
Ana Merino
Copyright © 2021 Grup Media Litera
pentru ediţia în limba română
Toate drepturile rezervate
Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactor: Mihaela Serea
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman
Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată de Cristina Vidraşcu Sturza.
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MERINO, ANA
Harta sentimentelor

ISBN 978-606-33-7651-1
ISBN EPUB 978-606-33-7899-7

I. Similaru, Lavinia (trad.)
821.134.2

Tatălui meu şi mamei mele
Eu sunt tata şi mama
sunt copiii mei
şi sunt lumea
sunt viaţa
şi nu sunt nimic
nimeni
o fărâmă însufleţită
cineva în vizită
care n-a fost
care nu va fi după aceea.
Idea Vilariño, *Nocturni* (1955)
Fragment din poemul „Odată”

— Nu, nu pot să mă fac invizibil suficient de repede! Cum putem să oprim această făptură Torţă?

— Aşteaptă şi o să vezi, surioară! Cei Patru Fantastici abia au început să se bată!

Stan Lee, *Cei patru fantastici*, vol. I

1. TOATE SECRETELE

Îşi ascundea comorile în pădure, în scorbura unui copac din care se ivea o creangă mare, pe care obişnuia să se urce în copilărie, ca să contemple orizontul, ori ca să spioneze vânătorii care pătrundeau în desişul acela cu copaci uniţi. Câteodată, întorcându-se acasă, se întâlnea cu ultimii vânători ai după-amiezii şi nu o dată îl certaseră: „Băiete, de unde ai ieşit? Ai grijă, nu umbla pe-aici, că într-o zi o să se-ntâmple o nenorocire”.

Pe Samuel nu-l intimidau aceste ameninţări; vânătorii nu treceau niciodată prea aproape de copacul său. El se simţea în siguranţă îmbrăţişând trunchiul gros, cu crengi puternice şi frunzoase. Era locul lui favorit, turnul de scrutat stelele vara şi colţul de furie iarna. Chiar şi în zilele cele mai friguroase se căţărase în copac, ca să stea liniştit şi să fumeze în secret ţigări fără filtru, sfâşiind densitatea îngheţată a văzduhului cu fumul iute, pe care îl savura în gură, înainte de a-l expulza. Refugiul îi era a şaptea ramură puternică, într-o scară de lăstari imenşi şi luxurianţi. Un cuib părăsit de ciocănitoare, pe care îl lărgise cu briceagul lui, se transformase în ascunzătoarea perfectă pentru lucrurile interzise. Acolo păstra de copil o cutie metalică în care punea ţigările pe care le şterpelea cu mare grijă de la adulţi. Pe atunci îi plăcea deja să se imagineze ca fiind unul dintre ei, în timp ce

trăgea de câteva ori din ţigară şi contempla din ascunzătoarea lui întinderea pădurii, marginile şoselei şi drumurile forestiere. Iscodea cu atenţie meticuloasă tot ce se mişca şi nota în mici agende pline de desene schematice. În caieţelele acelea înregistra detaliat, ca într-un jurnal, deplasările vânătorilor, întâlnirile furtive ale amanţilor sau băgarea de seamă a feluritelor animale, când mergeau prin hăţiş.

Samuel era marele observator al pădurii, supraveghetorul foşnetelor. Cu instinctul său particular se transforma într-un soi de spiriduş invizibil, în stare să se metamorfozeze între ramurile copacului său gigantic. El a ştiut mai bine ca oricine de povestea de dragoste a lui Tom cu domnişoara Valeria, învăţătoarea de la şcoala primară. O aventură secretă, care a durat trei veri şi din care Samuel a învăţat să interpreteze straniile texturi ale tandreţei. Peste mulţi ani, simţea încă o pudoare ciudată şi incitantă când îl vedea pe Tom la supermarket. Valeriei îi pierduse urma după ce ea se căsătorise cu un coleg, un învăţător deopotrivă foarte tânăr, cu care se transferase într-un oraş mare din sud. Mulţi au spus atunci că aceia doi erau prea ambiţioşi ca să se mulţumească cu viaţa deloc sofisticată din aşezările din Vestul Mijlociu american, din Iowa rurală, unde peisajul câmpurilor agricole de ferme şi culturi se combina cu păduri dese, ca cea care îl adăpostea pe Samuel. Valeria a plecat, dar copilul n-a uitat niciodată urma secretă şi senzuală pe care a lăsat-o existenţa sa în după-amiezile acelea ale verii, când îi permitea lui Tom s-o iubească, încredinţată că nu ştia nimeni absolut nimic despre întâlnirile lor.

Dragostea furtivă a lui Tom cu Valeria a avut mult dintr-o iniţiere nestatornică şi a ocupat destule paragrafe în caietele lui Samuel, cu schiţe şi însemnări cifrate. A coincis la rândul ei cu trecerea aceea agitată de la copilărie la adolescenţa care a răsărit în băiat ca un cuib de tânjiri tăcute din foişorul crengilor stufoase. A visat ore în şir la misterioasa Valeria şi la supusa ei relaţie cu Tom, un bărbat prea bătrân pentru ea; diferenţa de vârstă dintre ei era de treizeci de ani. La început, în vara lui 2002, descoperirea aceasta a fost în însemnările lui un apendice confuz şi surprinzător într-o după-amiază călduroasă în care două vulpi dăduseră târcoale în apropierea copacului său. Samuel le-a urmărit cu privirea, ajutat de binoclul de vânătoare pe care îl moştenise de la bunicul lui; obişnuia să şi-l ia cu el în multe dintre incursiunile sale, ascuns în rucsac, pentru când se juca de-a straja pădurii, în după-amiezile nesfârşite ale verii. Tom şi Valeria erau destul de aproape, se plimbau în ritm domol, oprindu-se să scruteze drumul. N-au observat prezenţa perechii de vulpi, care i-a înconjurat în crâng. Valeria asculta captivată povestirea lui Tom, dar până la Samuel ajungeau doar murmure răzleţe. Ce făceau oare aceia doi mergând prin pădure? Pe băiat îl surprinse teribil s-o descopere pe Valeria cu Tom.

Valeria, cu rochiile ei de bumbac înflorate, cu talia atât de fină, încinsă cu o curea groasă de piele lăcuită şi cu pantofii cu toc subţire, cu o fundă mare într-o parte, tot din piele lăcuită. Doar ce terminase facultatea şi lucra de câteva luni ca învăţătoare suplinitoare în sat. Făcea senzaţie când intra în

restaurantul familial al doamnei Dolan şi cerea un milkshake de vanilie la tejghea. Acolo o văzuse Samuel pentru prima oară. Se uitase ţintă la ea din cauza comentariilor unchiului său, David, şi ale prietenului acestuia, Greg.

Aproape în fiecare miercuri, David îl ducea să ia o gustare la restaurantul doamnei Dolan. Îi părea rău de sora sa mai mare, mama lui Samuel, care avea soţul mereu plecat, pescuind în cea mai mare parte a timpului în largul mării, iar ea lucrând ca secretară recepţionistă la Garth Tickled, un avocat dubios, care făcea o afacere bănoasă din necazurile celorlalţi. Astfel că David a stabilit o gustare săptămânală cu nepotul său, Samuel. Îi plăcea rutina aceasta, chiar dacă era presărată cu gânduri lipsite de importanţă şi plictisitoare anecdote şcolare, pe care nepotul său le descria ca pe nişte epopei. Uneori li se alătura Greg, colegul său de birou, căruia îi plăcea să profite de orice scuză ca să prelungească ziua de lucru bând bere şi conversând relaxat despre orice femeie mai tânără de treizeci de ani care intra în restaurant. David râdea de temperamentul prietenului său de macho slobod la gură, care lăuda, fără pic de ruşine, toate femeile.

— Greg, ce chestii spui, taci, că îl avem pe Samuel aici, cu noi.

Greg îi privea cu înfumurare şi îşi ştergea urmele de bere cu mâneca.

— Păi dacă fata e frumoasă de-ţi vine s-o mănânci.

Samuel se uită în treacăt la învăţătoare, o fată mărunţică, cu o rochie înflorată şi cu părul strâns într-o coadă. Reflectă literal la comentariul lui Greg. Ce

gust avea oare noua învăţătoare, că îi plăcea atât de mult prietenului unchiului său? Gustul fetelor trebuia să fie delicios, dacă lui Greg îi lăsa gura apă întotdeauna. În plus, disimularea unchiului său i se părea amuzantă. Samuel ştia din sursă sigură că David se dădea în vânt după fete, pentru că ascundea în baie reviste erotice sub maldărul de prosoape împăturite. Le descoperise într-o zi, erau reviste pline de femei goale, cu sâni uriaşi. Lui Samuel i se păruse ridicol ca unchiului său să-i placă aceste lucruri. Erau fotografii plicticoase şi cam nasoale de corpuri feminine prost luminate, în care pielea negricioasă contrasta cu marca dezagreabilă şi albicioasă a costumului de baie.

Descoperirea aceea nu stimulă deloc imaginaţia lui Samuel, dimpotrivă, îl făcu să privească cu profundă neplăcere goliciunea feminină. Maică-sa îl certa pentru că rămânea absorbit, citind ore întregi benzi desenate cu supereroi; dacă ar fi ştiut ce făcea fratele ei şi ce îngrozitoare erau revistele lui...

— Băiete, nu te saturi să citeşti mereu aceleaşi lucruri?

— Nu, mamă, răspundea Samuel entuziasmat, ăsta e ultimul număr, dar coperta seamănă mult cu altele, însă ăsta e nou, eh.

— Pentru mine sunt toate la fel. Şi, pe de altă parte, cred că e timpul să începi să citeşti alte lucruri, mai interesante decât copilăriile alea, nu?

— Mami, tu nu înţelegi.

În ilustraţiile acelea care îi plăceau atât de mult, se întâmplau lucruri fabuloase şi surprinzătoare, personajele erau invincibile, aveau sentimente şi

luptau pentru o lume mai bună. Desenate cu nişte trăsături care îl încântau, de multe ori le copia meticulos în foi separate, sau pe copertele interioare ale manualelor lui. De ce îşi pierdea unchiul său timpul cu revistele lui pline de doamne urâte, când erau femei formidabile în benzile desenate, ca Sue, capabilă să se facă invizibilă şi să creeze câmpuri de forţă? Samuel nu avea nevoie să o vadă goală ca să se emoţioneze şi să simtă puterea energiei sale mentale. Într-o zi puse pe masa de la restaurant câteva exemplare din nepreţuitele sale benzi desenate, sperând să trezească empatia celor care ştiu să aprecieze fiecare ilustraţie, dar descoperi cu o enormă neplăcere că nici pe unchiul său, nici pe Greg nu îi interesau câtuşi de puţin.

— Nu-mi spune că îţi plac supereroii! exclamă Greg cu ironie. Ca tâmpitului de Ronald, care citeşte doar rahaturi din astea.

David se încruntă.

— Ajunge, Greg, nu e vinovat băiatul de belelele tale de la serviciu.

— Ah, David, scuză-mă, uitasem că tu eşti prieten la cataramă cu sus-menţionatul pisălog, care, pe lângă faptul că e un nimeni, citeşte prostii din astea, de parcă ar avea vârsta mintală a nepotului tău.

Samuel abia avu timp să reacţioneze, ca să-şi protejeze exemplarele, introducându-şi-le repede la loc în rucsac. Greg îşi proiectase asupra lor frustrările profesionale, îndepărtându-le brusc cu mâna şi mototolind una dintre coperte.

— Să lăsăm asta. David încercă să schimbe subiectul. Uite cine a venit.

Valeria intrase în restaurant şi lumina după-amiezii se filtra prin părul ei blond, pe care Samuel îl vedea pentru prima oară în vânt, dându-i o nuanţă magică şi misterioasă. Tenul ei aproape transparent contrasta cu cămaşa azurie şi cu pantalonii asortaţi. „E Sue”, gândi Samuel surprins.

„Poate că e fata invizibilă”, îşi imagină iarăşi, privind-o fascinat şi îmbujorându-se uşor.

Cuvintele lui Greg îi întrerupseră gândurile.

— În ceas rău m-am hotărât să mă aşez la casa mea, se lamentă prietenul unchiului său.

— Chiar dacă n-ai fi făcut-o, n-ai avea nici o şansă, îi zise David.

— Măcar lasă-mă să visez, răspunse Greg, sorbind îndelung din halba de bere, pentru ca apoi să eructeze în mod dezgustător.

Când Samuel crezu că vede în Valeria personalitatea secretă a lui Sue din *Cei patru fantastici*, relaţia dintre ea şi Tom încă nu progresase, cu toate că se plimbau deja destul de mult împreună. Întâlnirile le erau aparent inocente, rătăciri circulare prin pădure, pe care Samuel le nota. Totuşi, începând cu intrarea aceea extraordinară a Valeriei în restaurant, copilul a redactat un jurnal mai elaborat, inserând desene cu Sue, pe care le copia din benzile lui desenate. Ce-or fi pus la cale aceia doi?

Într-o zi îşi dădură primul sărut şi Samuel trebui să accepte că Valeria nu întotdeauna o adăpostea pe Sue a visurilor lui. Tom nu semăna deloc cu nici unul dintre personajele din banda sa desenată favorită, nici măcar cu vreunul rău, pe care să fi meritat osteneala să-l pomenească. Atunci când relaţia deveni mai

intimă, lui Samuel îi era greu să-i spioneze, pentru că se refugiau foarte bine în arbuştii stufoşi. Ştia că ceva se întâmplă, dar nu fu în stare să vadă cu tot luxul de detalii decât peste două veri. Îndrăzni atunci să se ascundă într-un copac din apropierea pajiştii cu ace de pin şi iederă. Samuel nu se mai temea să fie descoperit, întrucât curiozitatea adolescenţei abia mijite era o energie superioară oricărui alt sentiment. Aşa fu martor la o dragoste pasională, cu adieri de tăceri profunde, care îl umpleau de lehamite şi îi păreau de neînţeles. Fireşte, Valeria şi Tom voiau ca nimeni să nu ştie de aceste relaţii furtive, care îşi găsiseră în pădure leagănul manifestării maxime. La sfârşitul celei de-a treia veri, învăţătoarea le anunţă tuturor logodna ei cu unul dintre colegii de la şcoală, iar după câteva luni se căsătoriră şi plecară.

Samuel trăi cu nelinişte şi cu multă surprindere aceste evenimente. Nu o auzise niciodată pe Valeria vorbind de planuri de viaţă de o asemenea magnitudine. Mai mult decât atât, nu i-a spus niciodată lui Tom ce gândea; fusese de la început o relaţie pasională, dar supusă şi pe tăcute. Samuel s-a dus la biserică împreună cu mama lui, să vadă nunta. S-a simţit foarte straniu, pentru că întâmplarea a făcut să se aşeze pe una dintre ultimele bănci, lângă Tom. L-a scrutat pe furiş, avea un aer liniştit şi fixa tânăra pereche. Pe Samuel l-a luat cu ameţeală când s-a gândit că el era singurul care cunoştea detaliile iubirii dintre Tom şi Valeria. Trei veri de săruturi dense şi de suspine suave, pe care caietele lui le-au consemnat cu minuţioasă precizie.

Valeria era superbă în ziua nunţii ei. Îmbrăcată în alb, purta părul strâns într-un coc împodobit cu minuscule flori silvestre. „Ce frumoasă sunteţi şi ce simplă, ce bine vă stă coafura”, a murmurat mama lui Samuel când a trecut prin faţa lor. E adevărat, o prindea teribil, căci lăsa să i se vadă minunatul gât fără bijuterii. Samuel a privit-o fascinat şi a simţit că îl năpădeşte un vag sentiment de vină. În una dintre întâlnirile intense din pădure, Valeria îşi pierduse medalionul de aur fin, un crucifix cu pietricele de cristal, pe care i-l dăruise bunica ei pentru prima comuniune. Tânăra l-a căutat de multe ori menţionând-o, ridicând stratul de ace de pin şi cercetând pe drum. Nu l-a găsit niciodată. Samuel îl ascunsese în scorbura acelui copac, unde peste ani se urca să fumeze ţigări şi îşi amintea cu delicată plăcere texturile invizibile ale Valeriei.

2. LUNA DE MIERE

Valeriei îi trecu criza de nervi la şaptezeci de kilometri. Începu să plângă în tăcere, contemplând peisajul de pe şosea răsucindu-se la fiecare curbă. Trecuse de la furia imensă la o tulburătoare seninătate, în care plângea ca să-şi verse focul. Se gândi la elevii ei, la cei mici, pentru care viaţa era un

montagnes russes de emoţii. Treceau de la râs la plâns şi se lăsau în voia năbădăilor explozive. De câte ori nu privise plânsetele neconsolate ale copiilor mici! Suspinele întretăiate ale dezolării infantile închegându-se într-un ţipăt interminabil. Dar când creşti, ştii că nu poţi să faci acelaşi lucru, deşi te simţi la fel ca ei, trebuie să-ţi controlezi amărăciunea aceea sfâşietoare.

Valeria era conştientă că o invadase un impuls alimentat de frustrarea unei călătorii infernale, pline de strigăte şi reproşuri. Periplul idilic se terminase cu fuga. Senzaţia de libertate, de minusculă libertate macerată în impulsul acela, în gestul categoric de a ieşi în fugă şi de a dispărea. Zona de servicii îi fusese poarta spre un univers paralel, în care acum aduna kilometri spre necunoscut. Îndată ce Paul s-a dus la baie, Valeria s-a urcat în primul autocar care se pregătea să pornească, a plătit zece euro şi s-a aşezat în spate, lângă o femeie cu văl, care moţăia şi murmura printre sforăieli. Nu avusese niciodată o viziune atât de clară asupra propriei vieţi şi a ceea ce îi era necesar în momentul acela. Voia doar să stea liniştită, fără să simtă veşnica negativitate a lui Paul bătând-o la cap. Pasiunea se condensase şi devenise putredă într-o călătorie plină de certuri. Aerul dens şi fierbinte al nefericirii a târât-o spre un autocar aproape în mers.

Unde o duceau oare cei zece euro? Se juca cu gândul acesta şi cu moneda de doi euro pe care i-o dăduse rest şoferul. Nu îndrăznea să întrebe, fiindcă spaniola ei era destul de precară, deşi oamenii care o însoţeau nu păreau nici ei spanioli. Toate femeile erau

acoperite şi vorbeau într-o limbă muzicală. Evident, erau din vreo ţară din nordul Africii. Vălurile femeilor şi djellaba unora dintre bărbaţi îi trădau. Valeria trecuse în altă lume, fără a-şi da seama că înfăţişarea ei, cu pantaloni scurţi, sandale din curele, care îi arătau unghiile delicate, date cu lac roşu şi tricoul azuriu cu decolteu, era în discordanţă în decorul acela. Ea era cea care se trăda ca turistă adevărată. Şoferul părea spaniol şi îi vânduse biletul cu toată naturaleţea. Nu o privea nimeni, nu provoca nici un fel de reacţie în rândurile celorlalţi călători. Cel care trebuia să fie agitat era Paul, căutând-o în jurul magazinului din zona de servicii. Dar Valeriei nu-i păsa de asta, în gestul ei impulsiv se concentrase o lehamite reală de femeie obosită. Nu trecuseră nici trei săptămâni şi căsătoria îi devenise o povară, de parcă ar fi durat treizeci de ani. Nu se vedea îmbătrânind cu Paul. Nu se vedea în viaţa aceea nouă pe care o începuseră împreună. Iluziile din primul moment se spulberaseră. Zece zile pe şosea şi totul se destrăma.

Ea nu alesese să viziteze sudul Spaniei. Fusese cadoul înveninat al soacrei sale. Valeria crezuse că desluşeşte în călătorie un complot sinistru, ca să nu-i dureze căsătoria. Mânia îi clocotea din nou în măruntaie şi o făcea să-şi muşte buzele. Furia ei nu mai era rodul unei escalade de reproşuri într-o maşină închiriată. Nervozitatea i se amesteca cu o cascadă de sentimente contradictorii. Călătoria aceea era un periplu toxic. Un labirint întortocheat, plănuit de mama lui Paul. Doamna Estella Valna, cu lungile ei unghii false, desenase ruta. Postura ei afectată de

soacră încântătoare era parte din plan, pentru ca Paul şi ea să se despartă. Reuşise. Zece zile de convieţuire în altă ţară, sub un val puternic de căldură, fuseseră suficiente pentru ca Valeria să abandoneze.

Cum ar fi putut face cale întoarsă? Autocarul îşi continua drumul pe autostradă şi Valeria nu şi-l mai imagina pe Paul năucit, căutând-o prin zona de servicii. Acum pesemne că o suna pe Estella, povestindu-i amănuntele dispariţiei sale neaşteptate, explicându-i cum îl lăsase cu ochii în soare, în mijlocul autostrăzii de sud, la nivelul localităţii Arcos de la Frontera spre Málaga.

Era oare Paul conştient de cât de sătulă era Valeria de el în călătoria aceea? Cum avea să reacţioneze Estella la telefonul fiului? Va crede că dispariţia ei putea fi un sechestru?

Estella Valna divorţase de trei ori şi acum era căsătorită cu un vechi prieten din adolescenţă, care creştea porci şi cultiva câmpuri cu soia. Se căsătorise cu un fermier după ce îşi încercase norocul cu un vânzător de asigurări, tatăl lui Paul, cu care convieţuise aproape zece ani; şi cu un instalator pe care îl suportase şase ani, şi cu un militar cu care rămăsese mai puţin de unul. Estella Valna se credea fascinantă deoarece colecţiona soţi şi vorbea pe şleau despre viaţa ei privată. Avea să adopte o atitudine tragică în timpul convorbirii cu Paul. Întrucât îi plăcea să exagereze totul, avea să alimenteze posibilitatea unei sechestrări. Ceva la fel de sinistru ca strania dispariţie a lui Lilian, mama lui Adam. Adam era unul dintre elevii Valeriei, un copil de la atelierul de artă din preşcolar. Copilul acela roşcat avea puternice

atacuri de furie, dădea şuturi şi îşi scuipa colegii. Acesta era felul în care încerca să asimileze absenţa bruscă a mamei sale. Valeria îşi aminti cu tristeţe neputinţa bietului copil, care plângea neconsolat după ce rupea foile pe care desenase. Amărăciunea în şiroaie groase de lacrimi străbătându-i micul chip. Când Valeria îl îmbrăţişa ca să încerce să-l calmeze, putea simţi angoasa tremurătoare a înseşi existenţei în corpuşorul acela de copil speriat. Era ca şi cum ar fi stat pe margine şi ar fi contemplat abisul.

Valeria se simţi vinovată. Corect ar fi fost să-i spună lui Paul că e sătulă şi că s-a terminat călătoria. Să-i explice că discuţiile pline de digresiuni, de ţipete şi de reproşuri nu erau ceea ce aştepta ea. De ce se certau? Nici măcar nu era capabilă să-şi amintească exact ce motiva absurdele şi exaltatele dispute în care se contraziceau, se provocau şi sfârşeau prin a se urî. Valeria intuia că în momentele acelea ura era reciprocă. O lună de miere cu furie, distorsionată de nemulţumirea generală şi de căldură. Până şi semnele de circulaţie lăsau loc unei nepotrivite escalade de insulte. Paul era bun şofer, dar părea că pe şoselele spaniole simţea o dublă motivaţie să apese pe acceleraţie. Valeria, care detesta senzaţia de strâmtoare a acelor şosele şi mai ales detesta camioanele intimidante, era stresată:

— Paul, nu goni aşa.

— Valeria, ştiu foarte bine ce fac.

— Pur şi simplu, mi-ar plăcea să mergi puţin mai încet.

Atunci Paul îşi ieşea din pepeni, ca şi cum în comentariile Valeriei, speriată de curbe şi de viteză, ar

fi locuit o ordine represivă, care îl împiedica să conducă în largul său. Situaţia se agrava pentru că ea era incapabilă să conducă o maşină cu cutie manuală. Obişnuită cu maşinile automate, şoselele foarte late şi şofatul liniştit, aici nu putea să-l înlocuiască pe soţul ei şi să-i uşureze drumul. Pe Paul îl durea gâtul şi îl plictisea să stea la volan încordat atâtea ore, suportând agresivitatea celorlalţi şoferi, condimentată cu comentariile Valeriei despre felul său de a conduce. Călătoria încetase să fie promiţătoare şi, când ajungeau la hoteluri, Paul era prea obosit şi nu voia să facă nimic. Valeria, frustrată, se ducea să dea o raită singură, fără să înţeleagă eterna proastă dispoziţie a bărbatului ei. Poate că aceasta era simpla convieţuire pe care o construieşte viaţa în pereche. Să trebuiască să suporte mutrele acre şi mârâielile. Dar se presupunea că sunt în luna de miere, era o prostie s-o trăiască în termenii aceştia. De aceea, Valeria o ştersese în autocarul acela şi lăsase în urmă încă cincisprezece kilometri de gânduri, care acum însumau optzeci şi cinci de kilometri de distanţă reală faţă de soţul ei recent inaugurat.

De ce se căsătorise cu el? Înţelegea cu adevărat ce însemna să fie căsătorită cu cineva? Nunta lor surprinsese multă lume, Paul şi ea se logodiseră şi îşi celebraseră unirea cu toată viteza. Nu se putea nega, ea deodată simţise nevoia urgentă şi dorinţa de a da o întorsătură radicală vieţii sale. Să-şi schimbe viaţa şi Paul s-o urmeze în această transformare. Să încheie un capitol şi să o ia de la capăt în alt loc. Să se reinventeze ca să înveţe noi rutine şi să se descopere în alt mod. Valeria, cu căsătoria ei, voise să-şi

plănuiască viaţa abia începută la milimetru, fără a-şi da seama că viaţa trebuie s-o trăieşti dincolo de propria-ţi gândire. A fi căsătorită însemna să împartă existenţa cotidiană cu cineva şi să accepte că nu putem să-i controlăm pe ceilalţi. Adulţii nu sunt precum copiii din clasele de la grădiniţă, care de obicei sunt curioşi, ascultă cu atenţie, se delectează cu fiecare activitate şi aproape întotdeauna sunt docili. Adulţii uită că au fost copii, uită de capacitatea de a inventa şi de a fi fericiţi. Valeria încerca să-i ajute pe micuţii ei să se simtă în largul lor şi protejaţi la ore. Uneori nu era conştientă că personalitatea ei de învăţătoare organizatoare, pedagogă, prea repetitivă şi cam afectată se ivea peste tot. Orele Valeriei funcţionau foarte bine şi era în stare să muncească şi să integreze copii problematici, dar cu adulţii viaţa i se complica. Ciocnirea de temperamente cu Paul era dovada.

Felurite teorii despre dragoste clocoteau în capul Valeriei, în vreme ce autocarul se îndepărta din ce în ce mai mult de zona de servicii unde îl lăsase pe Paul. Acum trebuia să decidă cum să rezolve escapada. Nu mai era furioasă, nici măcar nu-i mai era milă de ea însăşi. În circumstanţe normale, s-ar fi dus să dea o raită, să se descarce făcând o plimbare lungă, cu gândurile ei. Însă astăzi se urcase într-un autocar, ca să se îndrepte spre necunoscut, într-o ţară a cărei limbă abia o vorbea. Deşi în circumstanţe normale, probabil că Paul n-ar fi fost atât de dezagreabil. Călătoria scosese la iveală latura cea mai întunecată a soţului ei, şi ea însăşi era surprinsă că încuviinţase atâtea zile dinamica aceea de tensiuni absurde.

Vehiculul se opri. Pasagerii se ridicară şi începură să-şi ia lucrurile din micile compartimente din partea superioară. Valeria se ridică la rândul ei şi le urmă pe femeile care coborau în tăcere. Erau într-o parcare gigantică, în care mişunau maşini şi furgonete cu o mulţime de oameni, părând arabi. În dreapta ei era un port la mare, cu două vapoare de pasageri pregătite să ridice ancora. Valeria nu mai simţea impulsul de a se urca într-unul din vapoarele acelea. Voia pur şi simplu să se întoarcă acasă la ea. Să anticipeze întoarcerea din luna de miere de două săptămâni şi să uite tot ce se întâmplase. Se îndreptă spre sediul gărzii de coastă. Poliţiştii spanioli erau într-o gheretă din lemn şi tablă cu inscripţii în spaniolă şi în arabă. „Bine-ar fi să înţeleagă vreunul engleza şi să mă poată ajuta”, gândi Valeria. Era obosită şi îi era sete. Poate că Paul îi anunţase dispariţia şi puteau să-l localizeze. Le va supravieţui oare iubirea acestei fugi? Era cu adevărat îndrăgostită? Capul îi era din nou invadat de întrebări metafizice despre dragoste. Valeria gândea în spirală şi simţea soarele pe umeri şi în cap. Un soare dens, de val de căldură la vreme nepotrivită. Un soare care îi fura energia, care o epuiza. Voia să se întoarcă acasă, dar încă nu avea o casă. Paul şi ea puseseră totul în cutii. Mobilele şi lucrurile lor erau într-un depozit, aşteptând să fie dusă la capăt mutarea, plănuită pentru după luna de miere. Entuziasmul pe care i-l inspira marele oraş unde aveau să se transfere, entuziasmul pe care i-l inspira dragostea care începea erau o iluzie în esplanada aceea de maşini, furgonete şi autocare. Valeria nu ştiu

dacă să leşine şi să-şi piardă memoria, ori să accepte cu naturaleţe că nu-şi suporta soţul.

3. RĂMÂNE GOLUL

Cel mai greu a fost să se obişnuiască cu imensul pustiu pe care îl lăsa absenţa fiicei sale. Să se obişnuiască să simtă totul într-un nou timp, amar şi gol. Să-i asume dispariţia ca pe o altă realitate, care avea să-i definească viaţa de acum înainte. Nu fusese o tornadă absurdă şi nici un accident nefericit. Nu exista o urmă concretă care să o relateze, care să descrie tragedia acelei dispariţii subite. Poate că mâhnirea aceea, neputinţa, faptul că nu ştia, constituia partea cea mai dezolantă a nenorocirii. Doamna Dolan pufnea de durere în suspine tăcute, în vreme ce ştergea cu cârpa mesele unsuroase, de sirop şi de unt.

Bătrâna Maggie Curtis îşi aştepta fiul în faţa unei ceşti de ceai cu lămâie şi i se rupea sufletul contemplând stăpânirea de sine a doamnei Dolan. Ar fi vrut să-i spună cuvinte de consolare, să-i adreseze o privire de speranţă, care să-i poată reda femeii bucuria caldă a temperamentului său duios. Cum să-i insufle consolare şi speranţă, într-un gol atât de neliniştitor? Maggie Curtis se simţea incapabilă şi ura

amabilitatea înflăcărată şi cinică a celorlalte vecine, care se duceau la restaurant ca s-o îmbrăţişeze şi să-i amintească doamnei Dolan că Dumnezeu avea grijă de toate, că dragostea sa infinită avea să dea sens întregii suferinţe. Doamna Dolan lăsa capul în jos şi asculta tăcută retorica acelor gogomănii care preamăreau dragostea necondiţionată a lui Iisus Hristos şi voinţa divină ca pistele miraculoase să rezolve durerosul mister. Lilian, fata doamnei Dolan, dispăruse în urmă cu o lună şi ceva. O dispariţie alarmantă, din care poliţia nu fusese în stare să desluşească nici cea mai măruntă pistă. Toate erau supoziţii, care nu prevesteau un final fericit. O femeie de treizeci de ani cu doi copii mici, de cinci şi şapte ani, nu dispare din voinţă proprie. Pentru a ajunge la concluzia aceasta, n-ai nevoie de nici un titlu special de investigator. Poate de aceea, cei doi poliţişti care se ocupau de caz se simţeau profund frustraţi. Nu era un caz de violenţă de gen, soţul era în afara oricărei bănuieli, întrucât dispariţia coincisese cu tura sa de manevre în unul dintre războaiele absurde, în celălalt capăt al lumii.

Credem că în siguranţa căminului nu ni se poate întâmpla nimic, însă dispariţia fetei doamnei Dolan dovedea clar contrariul. Urma i s-a pierdut într-o vineri, la începutul lunii mai. A lăsat copiii la şcoală şi s-a întors acasă. Maşina ei era încă în garaj. A rămas masa nestrânsă după micul dejun şi câteva pungi de cumpărături, cu suluri de hârtie de bucătărie, săpun şi detergent zăboveau lângă maşina de spălat. Ce s-a întâmplat în ziua aceea?

Unde era Lilian? De ce a dispărut? Nimeni nu ştiuse să răspundă la aceste întrebări, pe care toţi şi le repetau în tăcere, privind-o cu milă pe doamna Dolan. Avea aerul cumpătat, coordona cu sârguinţă rutina restaurantului familial. Ginerelui ei, introvertitului soţ al lui Lilian, i se acordaseră trei luni de permisie. Marcus lăsase războiul din deşert ca să se cufunde într-o paternitate responsabilă şi forţată, care-l făcea şi mai ermetic. Soţia i se evaporase şi, odată cu ea, armonia familială care îi plăcea atât de mult de fiecare dată când revenea din operaţiunile sale belice. Acum era dezorientat şi nu înţelegea prea bine logica investigării cazului, care părea să nu găsească nici un indiciu. Luna se prelungea spre altă lună, iar cu zilele din calendar venea limba vâscoasă a căldurii umede, cu furtunile ei de vară. Marcus încerca să imite obiceiurile soţiei sale. Ducea copiii la şcoală, făcea turtiţe cu merişoare duminică dimineaţă, îl ajuta pe James, cel mare, la teme şi îl lăsa pe Adam să se distreze cu jucăriile din lemn şi cu maşinuţele pe care i le cumpărase în una dintre permisiile anterioare. Micului Adam îi plăcea şi să coloreze foile de carton fin pe care i le dădea domnişoara Valeria la orele de artă de la grădiniţă. Siluete de flori, animale, peşti, stele şi planete. Educatoarea îi pregătea dosare cu desene care ştia că îi plăceau, ca să fie ocupat acasă, umplând cu culori interiorul gol al ilustraţiilor.

Doamna Dolan trecea în fiecare după-amiază să-şi vadă nepoţii. Le ţinea companie la cină, dorind să acopere golul dureros pricinuit de absenţa fiicei sale. Adam întreba întotdeauna de maică-sa şi bunica, luându-şi inima în dinţi, răspundea pe un ton

însufleţit: „O caută. Hai, mănâncă, curând o să ştim unde e”.

Micuţului i se făcea mâncarea cocoloş în gură şi nu se mulţumea cu răspunsul acela. Întreba de Lilian sâcâitor, până când nu mai avea putere, după năbădăi cu plânsete şi muci. La cinci ani, copiii pot intui deja nenorocirile. Fratele său, James, care moştenise caracterul introvertit al tatălui, păstra tăcere şi îi observa furiile fără să se tulbure. Chipurile tatălui şi fiului celui mare erau aproape identice. Pe doamna Dolan o impresiona expresia însingurată a celor două feţe. Mai ales a copilului, care, aidoma celei a tatălui, părea să dorească să exorcizeze absenţa lui Lilian cu o muţenie care te îngheţa. Compoziţia mesei era stranie; pe de o parte, doamna Dolan stând de vorbă cu un Adam care punea întrebări şi se agita, iar pe de alta, James şi Marcus mestecând în linişte, înghiţind în îmbucături mici amărăciunea dispariţiei fără urmă.

Zile de-a rândul, pe doamna Dolan o podidea plânsul în maşină, când pornea ca să se întoarcă acasă. Culcase copiii, acoperindu-i cu duioşie, strânsese resturile cinei şi îi urase noapte bună lui Marcus cu cel mai frumos zâmbet al ei. El îi răspunsese cu un gest de încuviinţare şi un murmur de neînţeles de pe canapea, în timp ce schimba neîncetat canalele de la televizor cu telecomanda. Toate zilele se scurgeau identice. Restaurantul în timpul zilei, iar seara, cina cu nepoţii. Veghind pentru ca ritmul vieţii să nu fie alterat prea mult şi astfel dispariţia lui Lilian să nu devină atât de angoasantă. „Poate are un amant şi a fugit?”, doamna Dolan încerca să-şi imagineze gândul

acesta. Ce ciudate sunt conjecturile speranţei! Îşi petrecea orele gândindu-se la un univers de posibilităţi, explicaţii verosimile, care să justifice îndelungata absenţă a fiicei sale.

Maggie Curtis o privea cu tristeţe pe doamna Dolan de fiecare dată când mânca la restaurantul ei. O simţea îmbătrânind cu o repeziciune neprevăzută. Dădea senzaţia că fiecare săptămână era echivalentă cu doi ani. Doamna Dolan nu mai avea grijă să-şi vopsească rădăcinile părului în culoarea aceea aurie care îi îndulcea chipul. Cu capul plecat, curăţa mesele şi lua comenzile în mod meticulos, ca şi cum concentrându-se să fie cea mai bună ospătăriţă ar fi putut să-şi alunge îngrozitorul presentiment, zbuciumul pe care doar mamele care au pierdut un copil pot să-l înţeleagă. Maggie Curtis îl înţelegea mai bine decât oricine, în ciuda discreţiei sale, întrucât nu era stilul ei să trăncănească în grup despre esenţele mâhnirii şi nici să compare ceea ce nu poate fi comparat. Maggie Curtis purta în inimă amărăciunea unei vechi nenorociri, iar întâmplarea cu Lilian părea să-i fi deşteptat propriile-i fantasme. Empatia cu suferinţa altora stimulează rănile şi scoate la iveală o serie de angoase reale sau imaginare. Chiar şi pe evlavioasele care încercau s-o consoleze pe doamna Dolan şi recurgeau la argumentele protecţiei divine le tulbura profund posibilitatea de a se vedea reflectate în calvarul vecinei lor. Simţeau că nu mai pot avea încredere în oaza de pace a micilor grădini cu iarbă tunsă de curând, nici nu mai pot lăsa deschisă, doar cu apărătoarea de ţânţari, uşa de la bucătărie, ca să

se facă curent cu ventilatoarele şi să le domolească toropeala din serile de vară.

Maggie Curtis soarbe cu înghiţituri mici din ceaşca de ceai şi oftează. Înnoadă în gâtlej urma propriei amărăciuni. În sufletul ei dăinuie drojdia unei îndepărtate fatalităţi din care niciodată n-a putut să-şi revină. Se gândeşte la Natalia, la râsul fetei sale. Se gândeşte ce tânără era când a avut-o, la doar nouăsprezece ani, ce fericită s-a simţit ca mamă pentru prima oară, plimbând bebeluşul zâmbitor în cărucior, ca să vadă toată lumea ce drăgălaş e. Chipul Nataliei iradia lumina caldă a vieţii noi. Fetiţa ei, ţinându-se de picioarele scaunelor şi alergând printre mobile. Maggie face un efort ca să prelungească amintirea hohotelor ei fără s-o doară. O sărută pe burtică şi fetiţa râde cu putere, în timp ce o trage cu mânuţele de câte o şuviţă din părul lung şi des pe care îl avea pe atunci. Au trecut atâţia ani, dar golul continuă să fie imens.

Ce puţin durează luminozitatea amintirilor frumoase! Ea măcar a putut s-o înmormânteze. Să vegheze durerea unei morţi inexplicabile. Nimeni nu te pregăteşte pentru moartea unei fetiţe de doi ani şi jumătate. Grozăvia unei dimineţi oprite în timp. Un infinit de lacrimi într-o durere eternă. Natalia în pătuţul ei, cu ochii închişi, nu s-a mai trezit niciodată. Nimeni n-a putut să-i explice lui Maggie Curtis cum e cu putinţă ca un copil să moară dintr-odată, fără să-l mistuie nici o boală. Nimeni nu ştie cum să clarifice moartea de neînţeles a fiinţelor minuscule. La spital, infirmierele o priveau cu milă, fetiţa sosise moartă, în braţele unei Maggie isterice, care dorea să găsească

răspunsuri. Şi pe ea au venit s-o consoleze evlavioasele cu reînvierea şi îngerii. Natalia acum era un înger în cer, dar pe Maggie asta nu o alina, o copleşea peste măsură tristeţea dispariţiei obrăjorilor reci şi a pumnilor strânşi. A despărţirii neprevăzute, a furiei cu gust de cioburi de sticlă în cerul gurii. Acum ar avea patruzeci şi cinci de ani, cu cincisprezece mai mult decât Lilian. Încă îşi aduce aminte de când Lilian era mică şi doamna Dolan îi dădea să mănânce piure pentru copii, în timp ce stătea de vorbă cu clienţii. Râsul ei de bebeluş semăna atât de mult cu al Nataliei sale, încât, ca să n-o podidească plânsul, încerca s-o evite cu ochii, dacă cu urechile nu putea. O privea cu coada ochiului şi ofta încetişor. Pe atunci trecuseră ceva mai mult de cincisprezece ani, însă durea aproape la fel ca în prima zi. Cum semănau cele două fete cu obrăjori rozalii şi zâmbet molipsitor! Cu anii s-a obişnuit s-o privească. Să-şi imagineze fiica crescând în fetiţa aceea. Aşa ar fi Natalia ei la doisprezece ani, aşa la douăzeci şi doi. Ba chiar, când s-au născut copiii lui Lilian, a prins curaj şi a trecut pe la ea pe acasă, cu cadouri pentru cei mici. Lilian avea o aură de dulceaţă în ochi, identică cu a Nataliei.

*

— Mamă.

Fiul lui Maggie Curtis se aşează în faţa ei şi îi strânse cu afecţiune mâna.

— Vii târziu, iubire, zise Maggie contrariată.

— Iartă-mă. Venea gâfâind şi avea pe el uniforma de la atelier. Nu-ţi închipui ce s-a întâmplat; cere nota de plată şi să plecăm.

— Am cerut mâncarea, îmi explici ce s-a întâmplat?

— Mai bine te duc acasă şi îţi povestesc.

Maggie Curtis îl observă cu profundă îngrijorare. Băiatul ei avea o expresie de seriozitate agitată, pe faţă şi pe mâini îi rămăseseră pete de ulei de motor.

— Ce s-a întâmplat, iubire?

Fiul lui Maggie Curtis se aplecă peste masă şi îi şopti mamei sale la ureche.

— I-am găsit urma, sânge, păr şi bucăţi de unghie, sub covoraşul dintr-un portbagaj.

— Despre ce vorbeşti?

— Am fost rugat să controlez sârguincios maşinile care sosesc la atelier şi să anunţ dacă văd ceva ciudat.

Maggie Curtis îşi ridică privirea, ochii i se încrucişară cu ai doamnei Dolan, care îi aducea prânzul pe o tavă. Schiţă un zâmbet forţat, în vreme ce încerca să digere veştile pe care i le dăduse fiul său.

— Era şi timpul să vii, ai lăsat-o pe maică-ta să te-aştepte atâta timp, zise doamna Dolan, punând supa şi salata lui Maggie Curtis pe masă. Ce vrei să mănânci? îl întrebă amabilă.

Ochii fiului lui Maggie Curtis începură să se umezească şi trebui să facă un efort imens ca să disimuleze plânsul care îl năpădea. Nu mai simţea adrenalina descoperirii, urma vagă a lui Lilian şi unghiile ei albastre sub covoraşul plin de frunze uscate şi de pământ.

— Criminalii sunt de obicei mai aproape decât credem, şi mai ales comit greşeli, îi spuseseră poliţiştii. Fii atent şi spune-ne dacă găseşti ceva ciudat.

— Ceva ciudat? răspunsese el cu naivitatea celor ce nu-şi pot imagina răutatea.

— Da, o urmă, vreo pistă.

— Cum?

— Uită-te bine în portbagajele maşinilor care îţi sunt aduse, şi la scaunele din spate. Controlează sub mochetă. Chiar dacă eşti pus să repari motorul, tu uită-te bine la tot, caută păr şi sânge, orice.

— Credeţi că au omorât-o?

— Poate, şi nu e exclus să fie cineva de pe-aici. Dar n-avem nici un fel de indicii. Ne rămâne doar norocul.

Fiul lui Maggie Curtis se fâstâci, o privi pe doamna Dolan cu dulceaţă şi ceru nişte turtiţe cu merişoare şi sirop de jugastru, ca în copilărie, când abia dacă intuia ce era tristeţea. Acum o simţea ca pe o rană pricinuită de bucăţi de unghie azurie.

4. FIUL LUI DUMNEZEU

Greg nu o făcuse, a fost acuzat de crimă şi el era nevinovat. Dar nevinovăţia trebuie să ţi-o demonstrezi când toate dovezile arată spre tine. În maşina lui apăruseră urmele lui Lilian, bucăţele din unghiile ei albastre sub covoraşul din portbagaj, resturi din părul ei şi puţin sânge. Tehnologia medicinei legale demonstrase că Lilian se aflase acolo, înăuntru, iar

aceea era maşina lui Greg, dar Greg nu-şi amintea când dracului ar fi putut Lilian să se afle acolo şi era capabil doar să conchidă că cineva lăsase urma aceea dinadins, că îi deschiseseră portbagajul ca să-l implice în dispariţie. Fatalitatea de a-şi fi parcat maşina în apropierea casei lui Lilian, când se ducea pe ascuns să se uite la fetele din clubul de noapte, îl prefăcuse în tâmpitul desăvârşit, căruia să-i pui în cârcă probele unei crime nerezolvate.

La început a crezut că tot complotul se pusese la cale în atelierul mecanic care anunţase poliţia, însă avocatul său l-a făcut să renunţe la acuzaţia aceea obsesivă. Argumentul acela nu doar că n-ar fi dat roade, dar putea să-i dăuneze în faţa judecătorului. Cel mai bine era să recunoască înfăptuirea crimei, să predea trupul neînsufleţit familiei şi să negocieze o sentinţă de închisoare pe viaţă, în care pedeapsa cu moartea să fie în afara ecuaţiei.

Greg era nevinovat, dar la nimic nu-i folosea s-o ştie şi s-o repete de o mie de ori celor care voiau să-l asculte. Nimeni nu credea în nevinovăţia lui şi, pe deasupra, investigaţia poliţienească scosese la iveală episoadele din viaţa sa desfrânată în clubul de domnişoare, spelunca în care îşi petrecea multe după-amiezi privind femeile care dansau aproape goale, plătind ca să-l masturbeze în camera întunecată. Dependenţa de sex îl adusese în infernul acela. Exista un asasin liber, iar el plătea pentru crima aceluia, cu toate că încă nu apăruse cadavrul.

„Spune-ne unde l-ai ascuns.” „Ai milă de familia ei, măcar înapoiază cadavrul, ca să poată s-o îngroape.”

Interogatoriile acelea au fost cât pe ce să-l înnebunească. Cum era nevinovat, a fost incapabil să le spună ceva. Doar bâiguia că nu fusese el, că totul trebuia să fie un coşmar, din care nu izbutea să se trezească. El nu i-ar fi făcut niciodată rău lui Lilian, nici vreunei alte femei dintre cele pe care le frecventa, nu înţelegea noii parametri, noile expresii pe care le dobândeau privirile celorlalţi, presupunând că era un asasin. Violenţa implicită din profilul său de bărbat dependent de sex nu implica în mod necesar că era un criminal, deşi procurorul credea contrariul şi utiliza argumentul acesta ca să demonstreze că Greg era un adulter şi un client asiduu al prostituatelor. Acuzaţia de omor, susţinută de zdrobitoarele probe materiale ale resturilor biologice ale lui Lilian din portbagaj, adăugată vieţii duble, l-a costat o condamnare şi un divorţ rapid. Deodată, viaţa i se evaporase şi era un deţinut, un număr într-o celulă, un cazier îngrozitor, reprezentarea răului, esenţa a ceea ce este abject pentru restul lumii.

În unele nopţi avea coşmaruri şi se vedea ucigând-o şi înmormântând-o în beciul casei bunicilor săi. Intra în casa lui Lilian şi o lovea din spate, ca s-o târască apoi până în portbagaj. După aceea conducea până în pădure şi acolo o viola şi o strangula. În visul acela înspăimântător interpreta sinistra coregrafie pe care o detaliase procurorul în pledoariile sale. Reproducea tot ce argumenta acuzaţia, dar în loc să o îngroape în vreun loc pierdut din pădure, conducea ore în şir pe şosele secundare, până ajungea la casa bunicilor lui. Era o casă din lemn alb, lângă o intersecţie pe unde treceau trenurile de marfă. Casa mare şi veche din

verile copilăriei, dar care nu mai exista. Totuşi, în visul lui era intactă, iluminată de lumina primilor săi ani, ajungea la ea cu Lilian moartă în portbagaj, stătea la masă cu bunicii lui, iar noaptea, când ei dormeau, săpa un mormânt în pivniţă; în ciuda zgomotului produs de târnăcop şi de lopată, bunicii lui nu-l auzeau şi acolo o îngropa pe biata Lilian. Când reuşea să netezească pământul umed şi plin de bolovani peste trupul inert, Greg se trezea. Atunci începea să plângă neconsolat, ca un copil mic care s-a rătăcit şi e speriat. Plânsetul îi era atât de dens şi de dureros, că în zori scuipa flegme de sânge.

Se spune că atunci când deznădejdea e foarte profundă, creierul îl inventează pe Dumnezeu. Greg, care nu fusese niciodată interesat de religie, nici măcar când era copil şi îl obligau să meargă la biserică duminica, îşi interpretă regretabila suferinţă ca pe o chemare a cerului. Instinctul său de supravieţuire îl făcea să vadă semne divine în noua sa existenţă de puşcăriaş. Ceru o Biblie şi începu s-o citească în mod obsesiv. Dumnezeu se afla în imperfecţiunea lucrurilor, în nedreptăţile aberante, în cel mai rău destin. Dumnezeu îl contempla în întunericul celulei sale şi ştia foarte bine că era nevinovat. Dumnezeu şi el împărtăşeau adevărul acela şi, cu toate că Dumnezeu cunoştea deopotrivă identitatea celui ce comisese oribila crimă, martiriul său în închisoare era semn că ceva grandios îl aştepta în împărăţia cerurilor. Aşa că trebuia să îndure supliciul în puşcăria aceea rău mirositoare, unde nu mai era el, ci un amărât condamnat la închisoare pe viaţă. Scăpase de pedeapsa capitală pentru că

avusese norocul să dea peste unul dintre judecătorii care şovăie când semnează condamnări la moarte ale albilor. Pur şi simplu îl salvase culoarea pielii. Faptul că era alb, avea ochii albaştri şi îi dăduse toate economiile sale unui prestigios avocat, care nu crezuse niciodată în nevinovăţia lui, dar putuse să fie suficient de convingător, încât să primească o condamnare la a îmbătrâni şi a muri în puşcărie.

Avea să vorbească cu Dumnezeu în jumătatea de veac care îi rămânea de trăit, avea să-l caute pe Dumnezeu în tot ce îl înconjura, avea să-l simtă pe Dumnezeu mai presus de plânset şi de frustrare. Avea să creadă în Dumnezeu, avea să creadă în infinita sa dreptate, în puterea sa divină şi mântuitoare. Bunul Greg, care pierduse totul, purta în suflet o coroană de spini şi avea să se roage la Dumnezeu, care-l ştia nevinovat, pentru ca într-o zi justiţia divină să-i înapoieze libertatea în cer.

Cu anii, Greg va înceta să aibă îngrozitoarele coşmaruri în care se vedea omorând-o pe Lilian şi îngropând-o în beciul casei bunicilor săi. Un Greg îmbătrânit şi istovit de zecile de ani de singurătate şi dispreţ, avea să nu mai trăiască în prezentul oamenilor, avea să-şi uite viaţa anterioară şi avea să se viseze la dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Greg, cu densitatea timpului petrecut la închisoare, avea să se simtă fiul lui Dumnezeu reîntors pe pământ. Nevinovatul Greg avea să fie în esenţa dezgustătoarei închisori, sacrificându-se pentru toţi păcătoşii, târând de-a pururi crucea unei condamnări nedrepte.

5. CA SĂ ÎNFRUNTE MOARTEA

Când se trezi, Lilian îşi dădu seama că era în portbagajul unui automobil. O durea capul din cauza loviturii puternice pe care o primise. Era năucită şi îi venea să vomite. Îşi amintea doar că ajunsese acasă şi pusese cumpărăturile pe masa de la bucătărie. Apoi simţise o durere profundă şi leşinase. Acum deschidea ochii în bezna închisă a unui portbagaj şi băga de seamă zdruncinăturile maşinii în mişcare, străbătând drumuri accidentate, de parcă ar fi fost de pământ. Denivelările terenului se reflectau în amortizoarele roţilor, care urcau şi coborau intermitent.

Unde o duceau oare? Era un vis? Poate că leşinase şi se lovise la cap, iar senzaţia absurdă şi închisă de portbagaj era un simplu delir de pierdere a cunoştinţei. Cine ar fi vrut s-o vâre în portbagajul acela întunecat? De ce s-o sechestreze pe ea? Nimic din ceea ce se întâmpla nu avea logică, nu putea fi decât un coşmar angoasant. Poate că nici nu se trezise şi era adormită, prinsă într-un vis oribil. Să visezi că te trezeşti în portbagajul unei maşini care străbate drumuri de pământ trebuia să însemne disperare şi anxietate. Faptul că Marcus, soţul ei, era departe, lupta de atâtea luni în războiul acela din deşert, era motivul angoasei sale cotidiene. Citea mereu cu sufletul la gură ştirile, scrisorile şi mesajele lui; zbuciumul o mistuia. Acum teama aceea ca lui să i

se întâmple ceva se transformase într-un coşmar, în care ea era imobilizată în partea din spate a unui vehicul în mers.

Rău era că părea real, se simţea trează şi conştientă, cu o durere intensă la cap şi îşi dădea seama că are un hematom grav, cu un cucui în partea posterioară a craniului. Cineva îi dăduse o lovitură cu forţă şi o luase cu el. Lilian începu să respire pe gură, inspira şi expira cu nervozitate. Îşi simţi inima bătând cu toată puterea, pompându-i în gingii. Dacă era un coşmar, voia să se trezească chiar în clipa aceea, să-şi scoale copiii, să le dea micul dejun şi să-i ducă la şcoală. Mai mult decât atât, voia să-şi sune bărbatul, ca să-i spună că e speriată, că avusese un coşmar îngrozitor şi că trebuia să se întoarcă din războiul acela absurd, pentru ca ea să nu mai aibă vise groaznice. Lui Lilian i se făcuse foarte frică, voia să ţipe, să ceară ajutor, să iasă din sicriul metalic, care o lovea la fiecare curbă şi se zdruncina întruna, executând viraje bruşte.

Cine ar dori să-i facă rău? Dacă era, într-adevăr, o sechestrare, cineva îi dorea o suferinţă infinită. Era neverosimil să existe o persoană atât de răuvoitoare în preajma ei. Însemna oare că cineva avea de gând s-o omoare? Închiderea în groapa aceea lăsa loc ideii înfiorătoare că aveau s-o asasineze. Se gândi la soţul ei, la copii şi la maică-sa. Îşi aduse aminte de tatăl ei mort, introdus în giganticul sicriu din lemn deschis şi înconjurat de flori. Ea avea şaisprezece ani când tatăl ei a căzut fulgerat de pe imensa combină agricolă. Era un bărbat obez şi totul fusese ajustat, ca să-i încapă enormul corp. Maşina, combina, mobilele din casă,

orice aspect al vieţii cotidiene se adapta imensităţii corpului său. Îi plăcea să fumeze havane, să mănânce produse industriale de cofetărie, să se îndoape cu hamburgeri în neştire şi să bea litri de bere. Era cordial şi mucalit, un om dintr-o bucată şi vesel. Tot satul i-a regretat moartea neaşteptată, deşi n-a surprins pe nimeni, întrucât îi cunoşteau excesele. Era un pofticios care nu se îngrijea deloc, iar pe deasupra se supăra dacă îi aminteai că mâncatul şi băutul în felul acela nu puteau să-i aducă nimic bun. Părea că pentru tatăl ei viaţa fusese însăşi esenţa lăcomiei.

A făcut un atac de cord deasupra volanului de la combină, în timp ce recolta orzul şi a lăsat brazde neregulate pe câmp. A încercat să oprească maşina şi să se ridice în capul oaselor, însă n-a reuşit decât să cadă şi să privească de jos, în ultimul său gest agonic, cum înaintează matahala fără stăpân, până se ciocneşte de singurul copac care împodobea marginea semănăturilor sale. Bietul tata, ce moarte tristă, ar fi trebuit doar să se îngrijească puţin, să fi negociat cu propriul corp limitele dorinţei lacome, care îl prefăcuse într-un mastodont zâmbitor. Până şi sicriul trebuise să fie fabricat pe măsură, în graba mare, şi îl vegheaseră pe podea, întrucât catafalcul de la biserică n-ar fi rezistat celor 230 de kilograme. Grăsimea tatălui ei a fost împodobită întotdeauna cu un temperament binevoitor, însă farmecul său nu putuse evita colapsul arterelor inimii. De nici un folos n-au fost rugăminţile soţiei sale de a încerca să slăbească puţin şi de a renunţa la fumatul havanelor acelora îndesate.

L-au înmormântat în cimitir. Dar a fost un adevărat spectacol să coboare sicriul în groapă. Coşciugul, de trei ori mai mare decât unul normal, a avut nevoie de câţiva muncitori şi de o macara hidraulică din cele care se utilizează în construcţii pentru a ridica grinzi de oţel. Înmormântarea fusese o operă de inginerie. Era grasul din sat şi cei de la crematoriul care deservea zona respiraseră uşuraţi pentru că nu trebuiau să se ocupe de o asemenea fiinţă. Pentru că în cele din urmă corpul rămâne, iar când este doar materie inertă, masă imobilă, începe un ritual, o coregrafie în care atâtea kilograme ar fi rupt armonia ordonată a oricărei ceremonii funebre.

Ciudat este că pe Lilian grăsimea tatălui ei n-a deranjat-o niciodată, se obişnuise de copilă să-l vadă ca pe un rinocer imens, cu pielea portocalie, asudat, cu o doză de bere într-o mână şi o havană în cealaltă. Îi plăcea să se aşeze pe canapeaua sa de trei locuri şi întărită, să vadă meciurile de fotbal american şi să-şi încurajeze echipa cu nişte strigăte care răsunau în toată casa. Mama lui Lilian îl iubea foarte mult, cu toate că nu mai dormeau împreună, din cauză că sforăielile lui erau insuportabile şi în patul adaptat era loc doar pentru corpul lui umflat.

Era un bărbat imens, dar continua să muncească şi să se mişte de parcă grăsimea n-ar fi fost a lui.

Când a murit tatăl ei, Lilian s-a gândit la fotografiile alb-negru de la nuntă, în care cântărea 130 de kilograme şi părinţii ei se iubeau şi au făcut-o pe ea. Dar în acei şaisprezece ani de când se născuse ea, se îngrăşase cu mai bine de o sută de kilograme, o progresie nemăsurată, care a făcut ca mama ei să

simtă o profundă frustrare. Mărimea soţului ei, pe care el o apăra ca pe însăşi libertatea întregii lumi de a face cu corpul său orice vrea, însemna un final abrupt şi dureros. Soţia sa ştia că felul acela de a mânca şi a bea era o lentă sinucidere, o iresponsabilitate care avea să o lase văduvă înainte de vreme.

Stând închisă, Lilian se gândi că, dacă ea ar fi moştenit grăsimea tatălui ei, poate că cel care o sechestrase n-ar fi avut putere s-o târască până la portbagaj. Tatăl ei n-ar fi încăput niciodată acolo. Ea cântărea cincizeci şi şase de kilograme şi era lipsită de apărare, şi-l imagina pe tatăl ei viu deschizând cu pumnii uşa portbagajului. Lovind tabla maşinii stupide care o ducea într-un loc înfiorător, unde probabil că o aştepta ceva groaznic.

Nici unul din copiii ei nu moştenise obezitatea bunicului. Poate pentru că soţul ei, Marcus, era înalt şi fibros, dar şi pentru că ea avusese grijă să nu intre în casă nici carbohidraţi, nici grăsimi saturate. Tatălui ei i-ar fi plăcut tânărul soldat, care obişnuia de asemenea să-şi petreacă după-amiezile uitându-se la meciurile de fotbal american. Până acum nu se gândise cum s-ar fi înţeles cu Marcus. Mama ei se supărase atât de rău pe tatăl ei când murise, încât rareori îl menţiona. Lilian şi-a dat seama că, în discuţiile lor, tatăl era o imagine aproape invizibilă. Că nu mai erau decât fotografiile de la nuntă şi una de când fusese soldat în marină, înainte de a se căsători. Din ultimii săi ani, când se transformase în bărbatul rinocer, nu mai era nici urmă. Maică-sa îl pedepsise cu tăcerea familială, pentru că o lăsase singură cu

restaurantul şi semănăturile. Pentru că era un mâncău încăpăţânat, care se credea nemuritor şi refuza să se îngrijească. Grăsimea era o boală şi el nu ştiuse s-o curme prin puterea voinţei. Căci, la urma urmelor, cum îi spusese mamei sale medicul de familie, obezitatea soţului ei depindea în mare măsură de el şi de dorinţa lui de a trăi în mod sănătos. Mama lui Lilian n-a izbutit niciodată să-şi convingă bărbatul să-şi schimbe obiceiurile, iar el a murit lăsând o urmă de brazde şerpuitoare pe câmpul cu orz.

Lilian se gândi la propria-i moarte, la abisul îngrozitor care o aştepta când maşina avea să se oprească. Pentru că putea să se oprească în orice moment, iar ea era bătută şi singură, prinsă în măruntaiele metalice. Pipăia cu mâinile spaţiul în care era închisă. Covoraşul era aspru. Căută cutia de scule, care se ţine lângă roata de rezervă. Poate că, dacă reuşea să găsească ceva ascuţit, ar fi putut să-l înfrunte pe cel care o sechestrase când acesta avea să deschidă portbagajul. Era mărunţică, dar avea instinctul de supravieţuire care ne face indestructibili preţ de câteva minute. Trebuia să-şi prefacă teama în energie şi forţă brută, să lupte din tot sufletul. Sub covoraş nu era nimic. Sechestratorul ei ştia ce face. Lilian zgârie partea de jos a portbagajului şi se răni la un deget. Îşi rupsese unghia în suprafaţa metalică şi aspră şi se tăiase. Instinctiv, îşi duse degetul la gură.

Se gândi la mâinile ei, le avea întotdeauna impecabile, îşi făcea manichiura în fiecare săptămână, era îndemânatică şi îi plăcea culoarea albastră. O culoare vie, care atrăgea atenţia copiilor ei, pentru că era acelaşi albastru azuriu din costumul lui Superman.

Albastru Superman, spunea fiul ei, James, privind-o fermecat când îşi făcea unghiile. Degetele îi erau fine, dar îi plăcea să şi le lungească îngrijindu-şi unghiile.

Îşi rupsese una, sângera puţin şi poate că aceea era singura urmă ce avea să rămână din ea. Cum aveau s-o găsească? Ce se va alege din micul ei trup inert? Angoasanta călătorie se prelungea şi în capul ei începea să se zămislească ideea propriei urme. Dacă o omorau şi o îngropau pe undeva, avea să fie greu să-i găsească vreodată cadavrul. Îi veni să plângă. Strânse din dinţi ca să-şi înăbuşe plânsul. Cine o ducea în portbagaj pe drumurile acelea pline de gropi nu avea să-i cruţe viaţa. Nu era nevoie să fie prea inteligentă ca să-şi dea seama ce-o aşteaptă. Îi reveni în minte imaginea imensă a tatălui ei mort şi îşi dori să existe energiile paranormale, pentru ca tatăl ei să se întoarcă în lumea celor vii, transformat într-un gigant cu puteri supranaturale. Continuă să pipăie pe sub covoraş, nu găsi nimic care s-o poată ajuta să se apere de fiinţa malignă care o lovise şi o vârâse acolo. Se gândi la pistele pe care ar fi putut să le lase corpul ei şi începu să-şi roadă unghiile, să le rupă cu dinţii, şi le depozită în diferite colţuri sub covoraş.

Îşi aminti de o poveste de groază pe care o ascultase când era copilă despre grădina unei case, plină de flori şi plante, în care locuia o femeie. În grădina aceea creşteau toate lucrurile şi femeii care o îngrijea îi trecu prin cap să planteze o unghie ruptă de la degetul gros şi de acolo ieşi dublul acelei femei, prefăcut într-un soi de spectru înspăimântător, care se arătă în casă înarmat cu un topor. Poveştile de groază de Halloween, costumele de morţi care trăiesc,

vampiri şi alţi monştri. Spaima adevărată din fiecare toamnă, cu dovlecii şi petrecerile de adolescenţi, adolescenţa ei după moartea tatălui, întunecată de absenţa imensităţii sale. Dar în momentul acela îi simţea prezenţa ca pe un spaţiu nou, de care să se agaţe. Părea, în abisul acela de presentimente funeste pe care le avea, că tatăl ei revenise ca s-o însoţească în clipele de grea cumpănă.

Ca să înfrunte moartea, trebuiau să fie morţii lângă ea, iar moartea tatălui ei era singura care putea s-o însoţească cu seninătate. Ceea ce nu i se întâmpla cu a lui Marcus, cea de care se temea atât de mult, în ciuda faptului că nu avusese loc; dependenţa lui de război era echivalentă cu lăcomia tatălui ei. Zbuciumul din pricina soţului, teama de a rămâne văduvă ca maică-sa. Angoasa pe care o acumulase gândindu-se la gloanţe şi bombe explodând într-o ţară îndepărtată, şi totuşi ea era cea condamnată la un final îngrozitor, alimentat de sadismul acestei sechestrări, care părea s-o ducă la capătul lumii, pentru ca nimeni să n-o găsească.

Automobilul se opri. Lilian auzi că cineva coboară de pe scaunul şoferului şi trânteşte portiera cu putere. Se deschise portbagajul şi lumina intensă a primăverii o orbi câteva clipe.

— Ieşi, târfă, că o să te omor, reuşi să audă: era vocea încordată a unei femei care o dojenea ca să se dea jos din portbagaj. Nu face pe proasta şi ieşi odată.

Lilian întredeschise ochii neîncrezătoare, vocea izvorâtă dintr-o siluetă care o ţintea cu un pistol era a Ginei, dentista ei.

Gina se apropie şi o trase de păr, în timp ce îi punea pistolul la tâmplă.

— Crezi că nu ştiu ce faci? Crezi că sunt tâmpită? îi strigă cu mânie.

Lilian nu înţelegea nimic. Simţea doar că o trage de păr forţând-o să iasă şi îşi pierdu echilibrul. Pe pământ primi o puternică lovitură cu piciorul. Lilian voia să se ridice, însă furia dentistei care dădea în ea cu crosa pistolului o obliga să se ghemuiască. Erau într-un luminiş de pădure, în zona unde se stivuiesc copacii care se taie când se curăţă desişul.

Gina n-o mai lovi şi Lilian putu s-o privească în ochi de pe pământ. Remarcă umezeala şi mirosul de lemn, amestecat cu căldura soarelui de dimineaţă.

— De cât timp sunteţi împreună? o interogă Gina, ţintindu-i capul.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, răspunse Lilian. Chiar nu ştiu despre ce îmi vorbeşti, Gina.

— Nu ştii? Crezi că eu sunt proastă, că nu-mi dau seama că atunci când nu vine acasă e cu tine?

— Despre cine îmi vorbeşti, Gina? Ce faci?

— O să te omor, Lilian, eşti de un an cu soţul meu şi o s-o plăteşti scump, fătarnico.

Un an cu soţul ei? Lui Lilian nu-i venea să creadă ce i se întâmpla. Dentista o ameninţa cu moartea pentru că o credea amanta soţului ei. Şi Lilian nu era amanta nimănui. Copiii şi războiul fuseseră viaţa ei în acel ultim an. Războiul la telejurnale, convorbirile cu Marcus la distanţă, viaţa tristă a unei femei care se temea de război şi regreta că bărbatul ei era soldat. Războiul, nebunia colectivă a oamenilor, fusese singurul ei gând. Lilian ştiu că o să moară din cauza

geloziei dentistei şi crezu că vede silueta tatălui ei prefăcută în trunchiul imens al unui copac uriaş, care părea s-o aştepte la câţiva metri în spatele Ginei.

Răsunară cinci împuşcături. Dar Lilian nu putu să le audă, din inima ei ţâşnea sângele unei fetiţe care dădea fuga să-şi îmbrăţişeze tatăl.

6. PREMEDITARE

Ceea ce făcuse era îngrozitor, dar Gina simţea că are autoritatea morală ca să ducă la capăt o răzbunare care reprezenta propriul ei simţ al justiţiei. Vreme de un an macerase în gură saliva urii care o făcu judecător şi călău la executarea lui Lilian. Căci în logica din mintea ei, uciderea fusese o execuţie în regulă, simpla aplicare a pedepsei cu moartea. Gina nu suportase înşelăciunea. S-ar putea conchide că comisese o sinistră şi premeditată crimă pasională, cel puţin aceasta ar fi fost circumstanţa atenuantă pe care ar fi utilizat-o avocatul ei, dacă ar fi ajuns în boxa acuzaţilor. Însă Gina nu a trecut niciodată prin boxa acuzaţilor, planul îi era infailibil şi evoluţia evenimentelor legate de dispariţia lui Lilian i-a demonstrat-o.

Furia şi gelozia pot să se prefacă în nebunie. Alienarea cuiva care se simte trădat e foarte

periculoasă, iar Gina se simţea umilită de soţul ei. Greg, dragostea vieţii ei, bărbatul pentru care renunţase la o lume de posibilităţi în oraş, o înşela cu ştearsa şi ţăranca de Lilian.

Gândurile obsesive în legătură cu această relaţie adulteră o transformaseră într-un nod de furie şi de disperare. Întrucât Gina se mistuise în gândul acela circular, din care izbutise să iasă doar când se hotărâse s-o omoare pe Lilian. Mai întâi se gândise să-i omoare pe amândoi; apoi, să întocmească un plan care să demonstreze adulterul, căci şi Lilian era căsătorită. Dar mai târziu conchisese că răzbunarea ei trebuia să aibă nuanţe mai elaborate şi mai puţin impulsive. Condamnarea la moarte i se va aplica doar lui Lilian, iar Greg va trebui să sufere din pricina dispariţiei amantei sale. Gina cunoştea bine ce *modus operandi* avea Greg, care profita de faptul că soţul lui Lilian era de serviciu la celălalt capăt al lumii, ca să fie cu ea. Să vadă maşina lui Greg parcată pe marginea străzii lui Lilian era un indiciu clar al întâlnirilor. O dată sau de două ori pe săptămână, Greg anunţa că se va întoarce târziu, inventa diverse scuze: reuniune cu colegii, un pahar cu prietenii sau vreun raport întârziat, care implica ore peste program. Atunci, Gina aştepta puţin şi dădea o raită pe străzile din sat, până ce ajungea în cartierul lui Lilian, unde vedea maşina lui Greg parcată pe trotuar. Întotdeauna pe aceeaşi parte a străzii, lângă porţiunea finală a grădinii din faţă a casei. Era o zonă cu case izolate, drept pentru care el nu putea fi decât în a lui Lilian, de asta era sigură.

Fatidica descoperire avu loc într-o zi când îi văzu împreună la supermarket: coincidenţa i se păru stranie şi, în loc să-i salute, îi spionă în vreme ce stăteau de vorbă. Gina îşi părăsise cabinetul pentru câteva minute, ca să cumpere nişte comprese, pentru că îi venise ciclul mai devreme şi nu mai avea nici tampoane, nici absorbante, nimic cu care să-şi oprească bruştele cascade Niagara. Îşi fabrică un soi de compresă din tifon şi ieşi să-şi cumpere o serie de produse de igienă feminină de la supermarketul situat la vreo două sute de metri de cabinet. Era stânjenită şi necăjită, o mai aşteptau câţiva pacienţi şi o dureau ovarele. Intră în supermarket grăbită, iar când lua pachetul de absorbante maxi cu aripioare, auzi vocea jovială a lui Greg făcându-i complimente lui Lilian:

— Tu eşti întotdeauna frumoasă.

— Aşa ţi se pare, căci mă priveşti cu ochi buni, răspunse ea măgulită.

Greg o privea cu dulceaţă pe Lilian, în vreme ce aceasta lua iaurturile şi le punea în cărucior. El ţinea un bax de beri în mână.

— Ai timp săptămâna asta? o întrebă Greg, privind-o fix în ochi.

— Lasă-mă să văd dacă mama poate să stea cu copiii, îi zise Lilian zâmbind.

— Anunţă-mă când vei şti, răspunse Greg mâncând-o din ochi.

Fiul cel mic al lui Lilian se juca în căruciorul de cumpărături cu o maşinuţă verde, iar cel mare pipăia pachetele de brânză, care erau expuse lângă iaurturi.

Gina rămase stupefiată câteva secunde, contemplând scena. Luă pachetul de comprese şi se

duse să plătească la casă. Nu voia să mai stea acolo, avea nevoie de aer proaspăt ca să digere ce se întâmplase.

Discuţia trivială a soţului ei cu Lilian era plină de nuanţe oculte, pe care ea le recunoscu drept clare semnale de alarmă. În după-amiaza aceea căută adresa lui Lilian în fişier şi începu s-o spioneze.

Gina plecase de la supermarket cu o idee greşită şi absurdă. Nu auzise că Greg, după aceea, o întreba pe Lilian de soţul ei, Marcus, pentru că fuseseră colegi de liceu. În plus, Greg voia să mărească poliţa de asigurare a casei lui Lilian şi Marcus, pentru că refăcuseră partea din spate, de lângă garaj, ca să lărgească astfel casa. Să asigure zona care acum avea rolul de cameră de oaspeţi era o idee bună. Greg lucra la o mică companie de asigurări şi mulţi dintre clienţii săi erau prieteni vechi, din anii de şcoală. Erau deopotrivă pacienţi ai Ginei. Lilian şi familia ei îi vizitau cabinetul destul de des. De fiecare dată când venea în permisie, Marcus trecea pe la ea, întrucât stresul războiului şi mestecarea fără încetare a tutunului îi distrugeau gingiile.

Dacă Gina ar fi rămas să asculte, ar fi înţeles că Lilian ar fi vrut să se ducă într-o zi la biroul lui Greg, fără copii, ca să vorbească despre noua asigurare pe care i-o oferea. Copiii erau mici şi Lilian suferea gândindu-se că lui Marcus i s-ar fi întâmplat ceva: în armată avea o asigurare bună de accidente şi handicap şi anumite compensaţii în caz de deces în timpul serviciului, dar Greg îi sugerase că poate ar fi fost mai bine ca ea să-şi facă o asigurare de viaţă.

Pentru a revizui aceste detalii era nevoie de timp şi era mai bine să nu fie prezenţi copiii.

Astfel, o discuţie banală şi fragmentară degenerase în gândirea obsesivă a Ginei. Pentru că nu gândea în mod raţional. Scena dintre soţul ei şi Lilian stând de vorbă la raionul de lactate din supermarket avea aparenţa a ceea ce pentru ea era cea mai îngrozitoare trădare.

În zilele când ştia că soţul ei se va întoarce târziu, Gina conducea prin faţa casei lui Lilian, ca să se încredinţeze că maşina lui Greg era acolo. Şi automobilul se afla întotdeauna în dreptul porţiunii finale a grădinii. Nu lipsea. De fiecare dată când îl vedea, acumula în exces furie şi ură.

De ce nu l-a înfruntat pe Greg? De ce a hotărât să plănuiască asasinarea lui Lilian? Nici ea n-ar fi putut să-i explice judecătorului, dar n-a trebuit s-o facă niciodată. A luat-o pur şi simplu în maşină şi a ucis-o cu sânge-rece. A îngropat-o lângă un copac mare. Cu o zi înainte avusese grijă să sape o groapă mică, pe care o acoperise cu crengi. Cu unul dintre revolverele lui Greg, trăsese în ea cinci gloanţe şi socotise că era o nimica toată. Lilian era mărunţică, nu-i fusese greu s-o vâre în portbagaj şi, după ce o omorâse, s-o arunce în groapă.

I se păruse că s-o omoare pe Lilian era ca şi cum ar fi scos o măsea de minte putredă şi bătrână. În ziua aceea folosise maşina lui Greg, i-o ceruse împrumut, întrucât dimineaţa constatase că a ei avea o roată înţepată şi nu avea timp s-o schimbe. Îşi lăsase soţul la birou şi apoi se dusese după Lilian. Intrase în casă şi aşteptase să sosească. Îi cunoştea perfect obice-

iurile. Ştia că va reveni cu nişte cumpărături şi că la ora aceea nu trecea nimeni pe stradă. Parcase maşina în locul unde o lăsa Greg şi o aşteptase în bucătărie. Dacă Greg era în casă, surpriza avea să fie dublă. Dar Lilian intrase fără s-o vadă şi ea o atacase pe la spate şi îi dăduse o lovitură puternică cu tocătorul de tăiat caşcaval, încât rămăsese inconştientă. Apoi îşi introdusese maşina pe drumul dinspre garaj şi o târâse până la portbagaj. Calculase că Lilian va zăbovi destul în comoţie cerebrală şi că poate se va trezi în pădure. Avea de gând să-i spună câteva când îşi va veni în fire, iar apoi să golească în ea încărcătorul pistolului lui Greg. Gina făcuse totul cu precizie de chirurg, simţind că, întrucât ea avea dreptate, nu putea s-o acuze nimeni de nimic. Purta mănuşi şi şapcă. În mai puţin de treizeci de minute, trăsese fără milă şi o îngropase, învelită într-un sac de plastic negru de cincizeci de litri. Luminişul acela se afla la o oră de sat şi de cel puţin un an nu se tăiau lemne prin zonă. Erau trunchiuri vechi îngrămădite, dar locul nu mai prezenta interes pentru nimeni şi era abandonat.

Când se întorsese acasă, Gina se simţise uşurată. Depozitase pistolul în seif, făcuse un duş şi se dusese la cabinet. În după-amiaza aceea schimbase cu Greg roata de rezervă a automobilului, cinaseră împreună, făcuseră dragoste şi adormise profund. Obsesia fusese atât de intensă, încât de multă vreme nu putuse închide ochii.

În noaptea aceea, poliţia începu s-o caute pe Lilian fără rezultat, până ce, peste câteva zile, când Greg îşi lăsă maşina parcată pe trotuarul care dădea în marginea grădinii lui Lilian, poliţiştii îl interogară. El le

spuse că nu ştia nimic despre dispariţie şi că îşi lăsa maşina acolo pentru că era un loc discret. În mod ciudat, în spatele grădinii era un drum care împrejmuia o colină şi ducea în partea din spate a clubului de animatoare. Greg era client al unui local cu dansatoare exotice, situat relativ aproape de casa lui Lilian şi prefera să facă o plimbare pe colină şi pe drum, ca să ajungă pe jos, decât să-şi lase maşina parcată la uşă. Nu voia ca oamenii din sat să ştie că le frecventa pe fete, că îi plăcea să se ducă măcar o dată pe săptămână să le vâre bancnote în tanga şi că de multe ori plătea pentru sex.

Poate că, dacă Gina ar fi descoperit adevărul, cu cele cinci gloanţe l-ar fi ucis pe Greg. Dar mintea ei nu era în stare să-şi imagineze că soţul o înşela sistematic cu dansatoarele exotice de la clubul de animatoare. Greg nu avea o idilă secretă cu o femeie căsătorită, mamă a doi copii. Lilian nu observase niciodată maşina lui Greg parcată pe trotuarul care dădea în marginea grădinii ei. De la ferestrele casei sale nu se putea vedea şi doar când ea a dispărut, iar poliţia a început să dea târcoale prin zonă, vecinii au băgat de seamă maşina parcată.

Atunci Greg şi-a mărturisit discret obiceiurile, le-au interogat pe fete şi ele au adeverit că era unul dintre clienţii care le frecventau şi le aplaudau contorsiunile şi striptease-ul. A rămas în afara listei de suspecţi până ce, într-o zi, la atelier, când să schimbe uleiul maşinii, s-au găsit în portbagaj bucăţi din unghiile albastre ale lui Lilian şi mici urme din sângele ei. Poliţia nu se dăduse bătută şi ceruse atelierelor mecanice din zonă ca toate maşinile care treceau prin

ele să fie controlate cu meticulozitate, în eventualitatea ivirii posibilelor probe. Întâmplarea a făcut să fie găsite când Greg a lăsat maşina pentru câteva ore la atelier. Ginei nici nu îi trecuse prin cap că Lilian lăsase o urmă vagă de bucăţele de unghii albastre sub covoraşul din portbagaj.

Când s-au dus după Greg la biroul său şi l-au arestat, era perplex şi convins că era vorba despre o greşeală. Când avocatul său i-a explicat acuzaţiile şi circumstanţele, Greg s-a gândit că criminalul fusese mecanicul de la atelier, care îl implicase, punând resturile lui Lilian în portbagajul maşinii sale.

Nimeni nu l-a crezut şi l-au presat să spună adevărul, însă Greg n-a putut să le spună nici cum o omorâse, nici unde îi era cadavrul. Judecătorul i-a interpretat continua negare a faptelor ca un simptom care demonstra că nu se căia. Au crezut că era un sadic fără scrupule şi că nu avea nici compasiunea, nici decenţa de a înapoia corpul neînsufleţit al lui Lilian familiei sale. Acum Greg execută o pedeapsă de închisoare pe viaţă şi aproape că nu doarme noaptea.

Soţia lui, extrem se satisfăcută de rezultatele planului său şi de consecinţele crimei sale, i-a cerut divorţul şi a rămas cu tot. Gina se crede perfectă şi continuă să consulte şi să repare carii cu aceeaşi meticulozitate bolnăvicioasă cu care a ucis-o pe Lilian.

7. VÂNĂTORUL DE ECLIPSE

Fiecare urmă pe zăpadă marca ritualul drumurilor improvizate. Tom îşi recunoştea paşii implântaţi adânc din urmă cu câteva ore şi îi compara cu celelalte urme, ale unor paşi diferiţi. Cineva uşor tocmai trecuse pe acolo, cu încălţări sportive. Cine intrase în pădure cu tipul acela de încălţăminte, în atâta zăpadă? Poate vreun adolescent, doar tinerii poartă încălţări sportive, fără să le pese de zăpadă sau de noroi. Pe Tom continua să-l doară măseaua, în ciuda tratamentului provizoriu. Vizita la dentist la prima oră a dimineţii îi agravase suferinţa, în loc să i-o aline. Acum simţea că are pustule pe undeva, prin gură, iar pe deasupra ganglionul din partea stângă a gâtului era din ce în ce mai inflamat. Nu era doar gingia, când îşi atingea gâtul îl invada o durere care îi palpita în mână. De ce nu-i spusese? De ce încuviinţase din cap când Gina îi făcuse tratamentul şi îl trimisese înapoi acasă, doar cu nişte simple antibiotice? Lui Tom îi era atât de rău, că abia putea să meargă.

Începuse primăvara în calendar, însă iarna refuza să-i părăsească, îşi prelungea răsuflarea cu zăpezi abundente, umede şi dense. Ultimele zăpezi ale iernii erau cele mai perfide, plăsmuiau peisajul cel mai frumos, dar zăpada se întărea în jurul ghetelor lui, de parcă ar fi vrut să-l doboare la pământ la fiecare pas.

Avea încă senzaţia golului în dinte. Limba i se juca inconştientă cu suprafaţa aspră a măselelor. Oftă cu neplăcere, se simţea istovit şi mireasma pădurii dispăruse. Nu mai putea să perceapă albeaţa zăpezii

închegate pe trunchiurile copacilor adormiţi. Încerca să saliveze şi căuta gânduri care să-l însufleţească. Însă dinţii erau punctul său slab, de copil visa adesea că îi cădeau toţi odată, iar imaginile acelea încă îl înspăimântau. Trebuia să stea acasă, cine-l punea să intre în pădure, după noaptea pe care o petrecuse? Gina îl primise dimineaţă, la opt fix; mai întâi, îi spusese, trebuia să elimine mica infecţie şi apoi avea să se ocupe cum se cuvine de măsea. Un tratament temporar? Ce manie avea, să vrea să-i salveze măseaua! Trebuia să-i ceară să i-o scoată pe loc. Dar atunci nu-l durea atât de rău ca acum.

Cât timp trecuse? Şapte ore? Poate că ceea ce îi agravase durerea era frigul dens al înserării. Tocmai acum, când aştepta o eclipsă de lună şi avea de gând s-o împodobească cu pene de curcan.

N-ar fi trebuit să vâneze toată ziua. Se purta ca un adolescent nemulţumit, pufnind din pricina acumulării senzaţiilor care îl însoţeau de-a lungul zilei. Pe deasupra, nu fusese în stare să vâneze nimic, ce zi absurdă.

Deodată auzi un zgomot care-l făcu să se ascundă instinctiv. În sfârşit, curcanul sălbatic pe care îl căutase toată ziua? Nu, era tânărul cu încălţăminte sportivă, care se întorcea. Samuel River, în persoană. Ce făcea oare neruşinatul acela pe acolo? Îl observă în tăcere, Tom îl cunoştea bine din cauza pasiunii pentru petarde şi pentru bătăi. Nu era vânător, era unul dintre cei care lucrau la magazia supermarketului. Ordona rafturile, eticheta produsele, cântărea peştele, pregătea plasele cu fructe. Uneori făcea pe casierul improvizat, când fetele trebuiau să se ducă la baie.

Era neglijent şi provocator. Până şi la supermarket putea să-ţi ofere una din privirile lui fioroase cu o stranie aureolă de dispreţ. Asta pe Tom îl scotea din sărite. De ce nu era deloc amabil băiatul ăsta? Dacă celălalt supermarket n-ar fi fost atât de departe, s-ar fi dus cu siguranţă acolo, ca să nu mai dea de privirea aceea atât de neprietenoasă.

Poate era prea sensibil şi citea printre rânduri semnale echivoce. Evident, căci nici nu-şi imagina că în urmă cu patru ani băiatul fusese martorul idilei sale cu tânăra Valeria. Încrucişarea privirilor ascundea o semnificaţie pe care Tom niciodată n-ar fi putut să o descifreze. Şi o parte din repulsia pe care bărbatul o simţea pentru băiat se baza pe felul în care îl văzuse acţionând în afara scenografiei cu lumină gălbuie şi muzicii de la difuzoarele magazinului. În fiecare an pe 4 Iulie inunda parcarea în aer liber a supermarketului cu pulberea a sute de petarde şi speria fetele şi copiii. În râsul lui era un nonconformism distructiv care lui Tom îi provoca amintiri îngrozitoare.

Sigur era asta, în sufletul lui Samuel sălăşluiau fantomele propriei tinereţi şi ale acelor sentimente care îi distruseseră viaţa. N-ar fi trebuit să se înroleze în armată. De vină a fost războiul din Peloponez. Zâmbi cu un soi de amărăciune nostalgică şi îşi dădu seama că gura îl durea mai puţin. Se simţea ca un copil care se ascunsese pentru ca nimeni să nu-l descopere. Chiar dacă i se umezea uşor spatele, se simţea comod ghemuit pe o movilă de zăpadă, dincolo de nişte arbuşti fără frunze. Adormit de oboseală, se lăsa în voia unei mulţimi de senzaţii dulci-amare, în vreme ce îl vedea pe Samuel

îndepărtându-se în vale, mergând îngândurat, fără a-i fi remarcat prezenţa. Doar Tom ştia să recunoască urmele, doar el se oprea să observe urmele din pădure, punându-le chipuri sau siluete. Pe aici a trecut un cerb, au trecut şi câteva vulpi, cineva mergea cufundat prea mult în gânduri, cineva se grăbea, trebuie să fie vreo vizuină pe-aproape, s-au născut puii de iepure. Tom nu se schimbase, încă se juca imaginându-şi lumea fiinţelor care îşi lăsau amprenta paşilor în zăpadă sau în noroi; vânătorii ştiu să citească alfabetul urmelor, cicatricele copacilor, textura vântului.

„Dacă aştept puţin, o să iasă luna”, îşi zise cu încântare, scrutând lumina înserării, care se filtra printre ramurile unor copaci ce păreau să anunţe iluzia primăverii cu mugurii lor minusculi. Putea să mai rămână acolo câteva ore, ca să contemple eclipsa din pădure. Era atât de obosit şi se simţea atât de comod întins în poziţia aceea, că nu i se păru o idee rea. Planul său iniţial fusese să vâneze un curcan sălbatic şi să-l gătească toată după-amiaza, ca să se poată bucura de puţină ciorbă, în timp ce observa din portic fenomenul din cer. Ar fi vrut să vâneze primul curcan din sezon, dar nu avusese noroc, nici unul nu-i ieşise în cale. Rătăcise ore întregi prin pădure, ca să găsească doar câteva urme mici şi ambigue, care nu-l duseseră nicăieri. Acum nu-i mai rămânea decât să zăbovească acolo şi să asiste la eclipsa de lună. Să-i vâneze silueta cu răsuflarea ochilor săi istoviţi şi să se desfete cu amintirile frumoase.

Pe Tom îl fascinau eclipsele. De copil, colecţiona anecdote şi date istorice despre fenomen. Le nota

într-un caiet gri, cu copertă tare şi cu foi pătrate, pe care i-l dăruise bunicul lui. Se cufunda în cărţi, căutând referinţe la ele şi se juca inventând mituri particulare, în care el era protagonistul. Îl văzuse pe zeul Ra traversând Nilul cu barca lui solară, dominând cu energia sa lumea, trimiţându-i semnale şi ocheade cu soarele. Trăise în China pe vremea dinastiei Shang, ca să vadă cum trei vâlvătăi înghiţeau Soarele, lăsând o urmă de stele. Cunoştea la perfecţie dezbaterile despre crucificarea lui Hristos şi posibilele eclipse din jurul ei. Eclipsa din Ugarit, în Mesopotamia, marca începutul colecţiei sale. În ea se adăugau treptat notiţe meticuloase despre ce însemna dinamica ciclului Saros, care repeta eclipse în timp. Toate datele, inclusiv cele mai ştiinţifice, îi serveau de scuză ca să se joace inventând situaţii. Teoria generală a relativităţii a lui Einstein se confirmase cu două eclipse.

Cum s-ar fi simţit el contemplând eclipsele acelea şi măsurând intuiţia lui Einstein pentru a rescrie secretele universului? Abia înţelegea multe din formulele cu fotografii pe care le copia din cărţi, dar se credea om de ştiinţă, sau astronom uneori, sau preot într-un templu de sacrificii. Însă, mai ales, îi plăcea să se imagineze ca un războinic istovit între trupurile neînsufleţite după o bătălie. În momentele acelea era un soldat supravieţuitor în războiul din Peloponez, sau care târa după el cu amărăciune însângerată rămăşiţele unei victorii dramatice. Se juca ore întregi plăsmuind luptele corp la corp ale acelor războinici, care se refugiau sub un scut şi combăteau cu spada până la epuizare. Da, preferatele lui erau

două eclipse inelare, survenite în timpul acelui război, care a durat o grămadă de ani. Un inel al Soarelui desena marginile întunericului imaginat. Cum trebuie să se fi simţit oamenii aceia?

Tom zâmbea cu tristeţe. Ce uşor îi era acum să evoce copilăria de bătălii visate, în care zornăitul spadelor se acoperea cu cearşafurile în nopţile cu lună plină. Mai ales vara nu i se făcea somn şi, foarte încet, pentru ca adulţii să nu observe că încă e treaz, imita vocea războinicilor şi privea luna luminată, prefăcând-o în eclipsă de soare.

Îl durea din nou măseaua, ba chiar părea că infecţia i se răspândise prin umărul stâng până în capătul braţului. Un căscat profund, înăbuşit de o tuse puternică, îl făcu să-şi dea seama că adormise. Poate că îl durea atât de rău coasta din pricina poziţiei incorecte şi a frigului. Luna era eclipsată, iar pădurea părea cufundată în tăcerea întunericului său. Tom încercă să se ridice în capul oaselor, dar corpul îi era prea greu şi îi veni să vomite. Ce ciudat, nu băuse decât o banală supă caldă de verdeţuri din termos în urmă cu câteva ore şi totuşi credea că are o puternică indigestie. Încercă din nou să se ridice, dar i se tăie respiraţia şi trebui să se resemneze şi să rămână în poziţia aceea care îi devenise extrem de incomodă. Îl invadă un soi de angoasă ipohondrică şi se înteţi, combinându-se cu o durere insuportabilă în piept. Nu cumva era grav bolnav? Nu cumva făcuse un stop cardiac? Era oare acesta sfârşitul vieţii lui? Încercă să se liniştească, însă îşi dădu seama că îi era greu să respire. Se gândi din nou la clipa pe care o trăia. La fiecare parte a corpului său. Nu-şi simţea picioarele şi

avea braţele amorţite. Nu era atât de frig ca pentru a suferi de hipotermie. Asta era ceva şi mai rău, de necontrolat, poate un infarct sub eclipsa de lună. Asuda şi îi veni iar să vomite, simţi aciditatea gastrică. Era atât de simplu? Era acesta sfârşitul? Raţiona din nou, în timp ce gâfâia nervos şi încerca să-şi ordoneze gândurile. Sudoarea rece îi intra în oase, îi venea să plângă şi să scoată un ţipăt infinit, care să oprească clipele acelea.

De ce venise moartea după el deghizată în eclipsă? Moartea care atâtea luni îl urmărise în războiul sinistru, când cicatricele încropeau mărturia îndurării unor torturi cu neputinţă de uitat. Nu, amintirile acelea nu puteau fi ultimele sale gânduri. Încercă să se calmeze, n-o să fie ca moartea din pădurea în care toţi au fost măcelăriţi de bombe, doar el a supravieţuit zile în şir bând apa din bălţi şi mâncând rădăcinile amare ale buruienilor. Moartea în zilele acelea se înveşmânta în agenţi chimici portocalii, purpurii, albi şi albaştri. Era o eclipsă totală de cer, într-o scenografie de adrenalină şi ţipete. Un curcubeu eclipsând cerul, un nor dens şi colorat. Tom simţi junghiul morţii în inimă şi deschise ochii, ca să contemple eclipsa de lună pentru ultima oară şi astfel să poată şterge vacarmul bombelor cu dispersie care îi năpădea obsesiv memoria. Umbra Pământului se retrăsese şi astrul rotund ilumina din nou noaptea. Albeaţa zăpezii conferea pădurii o lumină palidă şi Tom se simţi observat. Căută privirea aceea. Într-adevăr, foarte aproape de ochii săi văzu silueta unui frumos curcan sălbatic, care îl scruta cu atenţie. Privirile li se încrucişară câteva secunde, iar pe chipul

lui Tom rămase întipărit un zâmbet abia schiţat, rodul unui ultim gând în clipa perplexă a expirării aerului.

8. CERCUL ÎNFRÂNGERII

A cui era în realitate viaţa ei? Emily îşi privi unghiile, oja roşie începuse să se cojească pe la margini. Le contempla în vreme ce încerca să dea sens gândurilor, intuiţiilor acelora înceţoşate, care o bântuiseră toată dimineaţa. „Viaţa mea e a mea”, îşi zise. Îmi aparţine şi n-o să permit nimănui să se amestece. Era hotărâtă să-şi apere viaţa anodină. Regreta şi se simţea stânjenită că unghiile îi erau neîngrijite, ar fi trebuit să-şi pună mănuşi de cauciuc ca să cureţe baia. Acum, era obosită şi n-avea deloc chef să şi le refacă. Îşi puse sticluţa cu ojă în poşetă, poate că vreuna din fete putea s-o ajute să-şi aranjeze unghiile cu ojă veche. Viaţa îi era profund plictisitoare, mai rău decât asta, era o viaţă nefericită, pe care Emily o ascundea cu un zâmbet larg, în vreme ce bărbaţii se îmbătau în jurul ei. Vrusese să fie dansatoare şi învăţase să danseze pe vârfurile degetelor, în echilibru. În copilărie, mama ei o ducea la concursurile absurde, cu fetiţe care aspirau să devină *miss*. Părul dat cu fixativ. Părul blond, strălucitor şi modelat într-o formă artificială, care pe atunci o făcea să pară o femeie minusculă şi stranie. Genele arcuite şi pline de rimel albastru. Sidef roz pe buze şi fard trandafiriu ca de păpuşă, care conferea o

înfăţişare tulburătoare chipurilor tuturor fetiţelor care, la fel ca ea, se pretau jocului de a fi femei frumoase înainte de a ajunge la pubertate. Acolo erau maică-sa şi bunică-sa, aplaudând, în timp ce ea ieşea pe scenă pe poante şi rotindu-se în jurul propriului ax, încercând să-şi amintească nişte paşi pe care nu-i învăţase niciodată cum se cuvenea. Emily a fost *miss* fetiţa din sat şi s-a hrănit cu aplauzele doamnelor şi bătrânilor care asistau ca public la concursurile acelea. Emily făcându-şi paşii de dans pe mici scene de prin hoteluri, care i se păreau gigantice palate din poveşti. Copilărie cu farduri, unghii făcute, gene false şi păr tapat. Frumuseţea blondă a lui Emily decorând cărţi poştale şi obţinând locul întâi la concursuri la nivel de stat.

Ce puţin îi rămăsese din euforia aceea infantilă cu zâmbet larg. Acum trebuia să se mulţumească cu dansuri sinuoase, în vreme ce se dezbrăca pentru a-i încălzi pe beţivi. În tanga i se strecurau bancnote de un dolar, le susţinea şnurul fin. Cu puţin noroc, unii îi introduceau bancnote de cinci sau de zece. Bărbaţii care soseau în grup strigau şi aplaudau, solitarii erau mai discreţi. Toţi se îmbătau; goliciunea ei era o petrecere de bărbaţi excitaţi şi ridicoli. Ce scârbos de ridicoli erau tipii aceia, pe care trebuia să-i întreţină cu legănările ei. Beţivii îi inspirau milă şi silă, iar găştile cu chef de petrecere i se păreau o turmă care o făcea să vomite. Erau obişnuiţii bărbaţi căsătoriţi, care-şi alimentau erotismul cu pahare şi cu sex. Bărbaţi care se simţeau prea bărbaţi şi doreau femeile cu jind nesăţios. Emily nu se înşela, era de zece ani în afacerea mlădierilor şi a sexului pe bani. Ea era un

obiect de dorinţă, dorinţă rapidă şi dezamăgitoare. Bărbaţii căsătoriţi căutau în ea erotismul pe care îl credeau uitat după zeci de ani de căsătorie. Cei de cincizeci de ani erau cei mai răi: trupurile lor îşi începeau neîndoielnica decadenţă, însă ei refuzau să o accepte. Bărbaţi cu căsătorii eterne, de aproape treizeci de ani, care se lăudau cu sfinţenia soţiilor, în vreme ce încercau să ajungă la orgasm. Orgasme de bărbaţi căsătoriţi, care trăiau obsedaţi de sex, iar ea, incapabilă să termine cu viaţa aceea, îi asculta îndatoritoare. Le inventa poveşti, ca să le satisfacă curiozitatea momentană. Uneori le spunea că are copii; alteori, că absolvise o facultate şi că făcea asta ca să câştige ceva în plus.

Nu le spunea că de doisprezece ani era dependentă de droguri şi că îşi injecta heroina între cartilajele degetelor de la picioare. Nu le spunea că e sătulă de ei, de masculinitatea lor împuţită, de hohotele lor zgomotoase, de aparenta tandreţe a multora, care se jucau făcând pe simpaticii. Egoişti şi mizerabili, aşa îi vedea Emily, amintindu-le că termenul de o oră era gata să se epuizeze şi că ar fi fost bine să se grăbească.

Câteodată zâmbea gândindu-se că poate le făcea o mare favoare soţiilor lor, pentru că în noaptea aceea soţii băloşi nu le vor mai hărţui şi poate că, din mustrări de cuget, o să primească vreun cadouaş. Chiar le făcea o favoare acelor sfinte, să îndure năvălirile mastodonţilor era un sacrificiu pe care nu-l compensa decât plenitudinea unei doze de heroină. Să se culce cu ei ca să se drogheze, ce ecuaţie îngrozitoare. Să se prostitueze ca să fie fericită câteva

clipe. Ce ghinion avusese, fetiţa cu cele mai multe medalii. Fetiţa cea mai frumoasă din stat, la şase ani. Acum îşi pierduse direcţia în viaţă. Ştia că şi-o pierduse, chiar dacă propria viaţă îi aparţinea. „La ce-mi foloseşte să ştiu că sunt stăpână pe viaţa mea, dacă mă vând pe o injecţie cu heroină?” În momentele de luciditate, Emily suferea şi se simţea fiinţa cea mai mizerabilă de pe pământ. Atunci îşi completa pasiunea pentru heroină cu anxiolitice pe care le cumpăra pe piaţa neagră. Măcar nu fuma, avea plămânii intacţi. În plus, ştia să se drogheze, deocamdată reuşise să-şi menţină înfăţişarea impecabilă. Fusese fetiţă model şi dansatoare, dar acum era o prostituată dependentă de droguri. O nimeni. Era sigură că bărbaţii cu care se culca, dacă vreodată îşi mărturiseau păcatele, sau erau prinşi, jurau nevestelor că femeile ca ea reprezentau pură gimnastică. Practicau sexul, erotismul, cu o individă care nu valora nimic. Vaginul îi era un nimic, gura, anusul, ea toată era o nimeni şi multă gimnastică.

Emily îşi privi din nou unghiile şi se gândi cu nostalgie la prima ei dragoste şi la cât de diferită îi era viaţa pe atunci. Dragoste care nu pătrundea, dragoste care nu durea, dragoste care nu o trata ca pe un sac de băligar.

Dragoste adevărată, din cea care te priveşte şi zâmbeşte, din cea care te doreşte neîncetat şi îţi preamăreşte existenţa. Dragoste din aceea care îşi face unghiile cu tine şi te mângâie pe păr şi îţi face un masaj. Masajele acelea drăgăstoase, cu mâini uşoare şi degete ferme. Masaje pe tot corpul, înainte ca heroina să-i pună stăpânire pe suflet. Acea primă

dragoste de vară, de care s-a bucurat atât. Simţea nostalgia dragostei înveşmântate în gesturi amabile.

Trebuia să fie curajoasă şi să plece departe cu dragostea aceea, dar a rămas, încurcând limitele propriei existenţe, amestecând drogurile cu sângele inimii. Golindu-şi fiinţa, pentru ca bărbaţii căsătoriţi care se plictiseau să şi-o tragă cu nevestele să-i umple trupul. Bărbaţii aceia care soseau în grupuri vinerea după-amiază, dar care în realitate o căutau în timpul săptămânii. Atunci veneau singuri, încercau să-şi justifice dorinţa cu retorica neînţelegerii şi a indiferenţei. Era totuna, Emily îi detesta pe toţi. În fiecare năvălire încolţea o silă profundă. Era şi ea la fel de obiect ca ei. Bărbaţi seringă, amestecându-şi sperma cu injecţia de heroină pe care şi-o făcea în fiecare zi.

Ajunse la local când tocmai se deschidea şi se aprindea lumina de neon, deşi abia se distingea, pentru că în stradă era încă ziuă. Alfredo aranja scaunele. În cabină nu era nimeni şi Emily profită, ca să se întindă pe canapeaua de catifea roşie. Era obosită şi simţea că nu mai are putere, simţea o uşoară gâdilătură în buza superioară, ca atunci când îţi iese un coş. Chelnerul intră cu o ladă de băuturi şi începu să umple micul frigider.

— Ia te uită, ce surpriză, astăzi te-ai trezit cel mai devreme, îi zise lui Emily pe un ton afectuos. Ţi-am cumpărat sucurile de ananas care-ţi plac atât de mult.

— Azi lumea îmi e o povară îngrozitoare, Alfredo, îi răspunse Emily cu tristeţe.

— De-asta ai venit atât de devreme? întrebă el, privind-o cu un zâmbet.

— Am nevoie să-mi refacă manichiura, m-am gândit că o găsesc pe Sabrina aici.

— N-o să vină, i s-a îmbolnăvit fata şi trebuie să mă ocup eu singur de tejghea.

— Marţea de obicei nu vin prea mulţi clienţi, zise Emily contrariată de absenţa Sabrinei, şi îşi observă unghiile. Sper că azi n-o să ai parte de nici un beţiv inconştient la sfârşitul serii. Nu ştiu cum îi suporţi, eşti atât de bun.

— Eu am fost un beţiv insuportabil, de aceea iau asupra mea penitenţa asta.

— Nu bei? întrebă Emily surprinsă. Dar ai mereu un pahar în mână.

— Da, apă tonică cu lămâie şi cu multă gheaţă.

— Fără alcool?

— Nu, Emily, nu pot să-mi permit, nu pot să redevin omul care am fost.

— Un beţiv?

— Prea beţiv, prea furios pe lume.

— Eu astăzi mă simt furioasă de-a binelea pe lume, spuse Emily stăpânindu-şi lacrimile.

— Viaţa voastră e foarte dură, e dură de-a dreptul, murmură Alfredo cu dulceaţă.

— Viaţa mea? întrebă Emily.

— Voi, dansatoarele, sunteţi supuse unei presiuni prea mari în localul ăsta. Nu ştiu să vă aprecieze.

— Eşti om bun, Alfredo.

— Sunt un biet chelner, cuprins de amărăciunea celor care au băut totul.

— Eu sunt o biată târfă, cu unghiile cojite şi cu chef să dispară, zise Emily cu vocea întretăiată.

— Nu spune asta, o să vezi că te însufleţeşti când sosesc celelalte.

— Nu valorez nimic.

— Ce-i cu tine? întrebă Alfredo surprins şi deopotrivă preocupat, n-o văzuse niciodată reacţionând astfel.

— Nu înţeleg în ce moment am aruncat totul pe fereastră.

Alfredo încercă s-o consoleze, vorbindu-i despre propriile-i necazuri. Vru astfel să exorcizeze senzaţia de angoasă din alte vremuri, care îl copleşea şi pe el:

— Eu a trebuit să fac cei doisprezece paşi. Nu mai puteam să-mi controlez viaţa. Nu-ţi imaginezi de ce am fost în stare, din pricina băuturii. Am pierdut totul, sună a clişeu, dar am rămas fără nimic. La şedinţele alcoolicilor anonimi m-au ajutat să-mi recunosc defectele, ca să încerc să repar răul pe care l-am făcut celorlalţi. Mă simt foarte vinovat, am fost un monstru, nu pot să uit asta. Acum, să fiu treaz e ca o religie pentru mine.

— L-ai găsit pe Dumnezeu? întrebă Emily.

Ea se gândea adesea la Dumnezeu, se gândea la Dumnezeu şi la unghiile ei cojite, şi la injecţiile cu heroină, care i se păreau paradisul. Se gândea la Dumnezeu şi la ce viaţă mizerabilă ducea. Contrastul acela între cer şi infern şi angoasa ei, care îi hrănea necontenit senzaţia de sufocare. Nu voia să mai fie ceea ce era.

— Nu, încă nu l-am găsit pe Dumnezeu, Emily, unii foşti alcoolici nu-l găsim niciodată pe Dumnezeu, cu toate că facem toţi paşii. Am încetat să beau, dar încă nu m-am pătruns de harul lui. Însă, adăugă pe un ton

vesel, ca pentru a sparge solemnitatea lui Emily, nu exclud să-mi apară într-o bună zi.

— Dumnezeu e în multe lucruri, zise ea cu convingere. Când mă simt atât de rău, mă gândesc că Dumnezeu îmi trimite semnale, ca să-l găsesc în lucrurile pe care le detest cel mai mult. Emily îşi acoperi faţa cu mâinile. Urăsc să mă culc cu bărbaţii care vin aici; urăsc ceea ce reprezint, ceea ce mă preface în trupul meu.

— Nu te gândi la asta acum.

— E viaţa mea, viaţa mea e asta. Nimeni nu se întreabă cum mă simt, doar eu ştiu cum mă simt. Mă simt groaznic, toate zilele sunt la fel de scârboase. Totul se repetă. Viaţa mea e circulară, e un mare zero, o gaură unde nu există salvare.

— Nu spune lucrurile astea, îţi faci rău.

— N-ar fi o idee rea să le-o povestesc clienţilor. Odată cu serviciul, să le ţin un discurs despre lipsa mea de semnificaţie, despre cum mă simt. Nu sunt doar carne, am şi o durere înlăuntrul meu, o furie pe care în fond nu ştiu cum s-o explic, nu înţeleg exact ce m-a făcut să devin un nimic, să mă prefac în nulitatea asta absolută.

Alfredo o privi pe Emily fascinat. În expresiva vulnerabilitate a tinerei vru să întrevadă suflarea lui Dumnezeu. Acel Dumnezeu care e alături de fiinţele cele mai neputincioase, de eternii învinşi, de cei care se prăbuşesc şi sunt pe deplin conştienţi de înfrângere şi de traiectoria ei circulară.

9. PARIURI ŞI PLĂŢI

David a fost mereu năpădit de un sentiment de vină. Nu a intuit că prietenul şi colegul său de birou era un ucigaş. Că pasiunea lui pentru femei avea o latură criminală şi perversă, căci toate dovezile îl incriminau, în ciuda insistenţei cu care nega. A fi fost cel mai bun prieten al unui asasin lasă o urmă dezagreabilă. Faci o obsesie, cauţi detalii ale acelei prietenii, care să-ţi adeverească ceea ce pare imposibil. Care să explice impulsul de a sechestra, asasina şi ascunde corpul unei femei. Luni de-a rândul, David sperase că se înşelaseră în privinţa lui Greg, că lucrurile erau o absurdă neînţelegere, planul meschin al cuiva care voia să-l implice, dar toate indiciile îl acuzau, probele culese de medicii legişti o confirmau, iar el a trebuit la rândul lui să suporte neîncrederea investigatorilor, căci, la început, a băgat mâna în foc pentru prietenul său.

Când lucrezi la o companie de asigurări, îţi trec pe la urechi poveşti tragice, accidente de maşină, morţi bruşte, catastrofe domestice, tot felul de incidente care însoţesc viaţa. Se întâmplă prea multe lucruri neaşteptate, iar David, cu discursul lui menit să lărgească lista clienţilor fideli, obişnuia să se joace cu ideea prevenirii. Poliţele de asigurare ne ajută să ne simţim protejaţi şi să anticipăm problemele cele mai grave. Afacerile, fermele, localurile, casele, maşinile,

viaţa, totul se asigură, ca să fim mai liniştiţi şi să insuflăm siguranţă celor care ne înconjoară. Însă David nu era liniştit, ar fi jurat că prietenul său Greg era o persoană inofensivă. E adevărat că devenea pisălog cu anumite subiecte şi că îi plăceau peste măsură femeile, iar câteodată făcea o obsesie, dar nu putea să fie un criminal.

Se simţeau bine la birou, colecţionau fotografii de accidente domestice şi alte nenorociri, de parcă ar fi fost ilustrate. Cea cu casa în care cada plină cu apă caldă şi săruri spumoase a trecut prin podea şi a ajuns pe canapeaua de catifea de trei locuri din salon. Nimeni n-a fost rănit, iar chipurile speriate ale asiguraţilor arătând increduli grinzile putrede din tavan erau ca din filme. Cea cu bucătăria devastată de o familie de ratoni, sau sconcsul călcat de maşină, care a impregnat cu un miros insuportabil caroseria unui Chevrolet şi a fost motivul unei înflăcărate dispute: asiguratul se înverşuna să afirme că nu era suficientă curăţirea profundă şi că trebuia să se considere ca daună totală şi să i se plătească o maşină nouă, căci avea asigurare pentru orice risc. Greg a trebuit să se ducă la locul accidentului, pe şosea, ca să fotografieze corpul strivit al sconcsului rău-mirositor. Şi seria de fotografii cu jivina moartă a devenit gluma secretă prin care râdeau de şeful lor, sau de clienţii sâcâitori. David şi Greg păreau copii, de multe ori îşi transformau plictisitoarea muncă într-o petrecere cu hohote de râs.

— Uite cum i-a rămas ăsteia poarta, pesemne că vorbea la telefon şi a crezut că se deschide. (Botul maşinii rămăsese încastrat în poarta albă a garajului.)

Zice că nu i s-a deschis, dar mecanismul funcţionează încă, ne crede tâmpiţi.

Discuţiile pe care le aveau despre pagubele asiguraţilor erau interşanjabile.

— Cel cu daunele din cauza furtunii cu grindină se înverşunează că e datoria noastră să plătim, ca şi cum ar fi răspunzător un terţ.

— Ia te uită, zeul furtunii i-a făcut o festă urâtă.

Dialogurile dintre Greg şi David erau pline de bancuri adolescentine:

— Am un caz de daune din cauza unei invazii de gărgăriţe într-o reşedinţă unifamilială. Cred că a fost un infern.

— Atâta vreme cât sunt gărgăriţe de cartof şi nu ploşniţe.

— E adevărat, şi ar fi mult mai rea o invazie de păduchi.

— Omule, păduchii obişnuiesc să stea pe terenuri delimitate, pe care tu le cunoşti bine şi pe care asigurarea noastră de locuinţă nu le acoperă.

— Ce spiritual eşti, de parcă tu nu i-ai fi avut niciodată.

— Du-te, fă fotografii ca lumea şi ai grijă să nu ni-i aduci la birou.

Întotdeauna trebuia făcut un reportaj fotografic documentat ca să însoţească detaliatul raport şi să se adauge colecţiei de râsete şi ciudăţenii.

— Cel cu semănăturile, care a sunat ieri, insistă că extratereştrii i-au ars lăstarii.

— N-or fi fost nişte şmecheri cu o maşină?

— Nu, nu, urmele sunt de navă spaţială circulară, de farfurie zburătoare, iar pe deasupra i-au distrus două

părţi separate din semănături. Extrem de ciudat, poate au fost două farfurii.

— Păi noi nu acoperim incursiuni de pe alte planete.

Nimeni nu-l prevenise pe David cu privire la ce presupunea o investigaţie a poliţiei într-o comunitate mică şi la meticulozitatea incisivă a detectivilor în momentul în care au câteva dovezi de la legişti şi vor să închidă cazul şi să dea sens celor întâmplate, chiar dacă vinovatul refuză să coopereze. David era omul cel mai apropiat de monstrul acela care a fost cât pe ce să-i distrugă şi lui viaţa. Cum a putut să-i facă asta lui Lilian? Şi, de parcă n-ar fi fost de ajuns, nu mărturisea unde a ascuns cadavrul.

Investigatorii au intrat în birou şi au luat toate lucrurile lui Greg. Inclusiv stupida colecţie de fotografii cu adnotări ridicole, care nu-i amuza decât pe ei. David a crezut că îl vor concedia, dar le-au adus înapoi, cu toate arhivele, fără să spună nimic. Atunci, prefăcându-se că face ordine în hârtiile lui Greg şi reîmpărţind lista lui de clienţi, le-a trecut prin maşina de tocat documente.

David a fost cuprins de panică la gândul că îi va sosi un ordin de percheziţie, că îl vor considera complice, încât a ars în şemineul de acasă colecţia de reviste porno din anii şaptezeci şi optzeci. Nu voia să ştie nimeni de micile sale perversiuni, se simţea supravegheat.

I-a trebuit mult timp ca să revină la normalitate. A încercat să stea departe de ştirile despre procesul şi condamnarea vechiului său prieten. S-a gândit să plece să-şi caute de lucru altundeva, dar soră-sa l-a convins să rămână.

— David, tu nu eşti vinovat. De ce vrei să te exilezi din satul tău? Nimeni nu crede că ai vreo legătură cu crima aia.

— Era prietenul meu.

— Şi s-a dovedit a fi un nebun criminal, care-şi plăteşte vina într-o închisoare de maximă siguranţă, condamnat pe viaţă. De ce nu te relaxezi şi nu încetezi să mai întorci lucrurile pe toate feţele?

— Nu înţelegi, era prietenul meu.

— Păi nu mai e.

Fără prieteni şi fără chef să-şi găsească alţii noi, luni de-a rândul n-a făcut decât să se uite la televizor şi să bea bere când se întorcea de la lucru, după-amiaza. Nu-l mai ducea pe nepotul său, Sam, miercurea să ia gustarea la restaurantul doamnei Dolan. Îl durea să-şi imagineze locul şi să-şi aducă aminte că fusese acolo cu Greg de multe ori, când Lilian dispăruse. În plus, Greg era cel care se ocupa de asigurările tuturor membrilor familiei aceleia. Moştenirea sinistră a prietenului său îl descuraja, dar sora lui avea dreptate, nu era responsabil de faptul că un coleg de serviciu se dovedise un monstru. Dacă ar fi fost atât de uşor să-i recunoşti, el nu s-ar mai fi simţit acum un tâmpit din cauză că îl acoperise de atâtea ori când o minţea pe nevastă-sa şi se ducea să facă ore suplimentare în clubul de dansatoare. Moştenise şi poliţele de la spelunca aceea şi tocmai îl anunţaseră că au o conductă spartă în baia de la cabine.

— David, du-te să vezi scurgerea din baia aia, îi spusese Ronald, şi uită-te bine de unde vine problema, că proprietarul are obrazul cam gros şi,

dacă nu suntem atenţi, ne pune să-i plătim o renovare întreagă.

Evident că David ştia că proprietarul era un neruşinat, nimeni altul decât avocatul Garth Tickled, şeful surorii sale.

Nu-i venea să se ducă acolo şi să se întâlnească cu fetele. Se duse devreme şi îi găsi pe Sabrina şi pe Alfredo pregătind localul; se bucurară să-l vadă.

— Bine că vin cei de la asigurări. Am robinetul închis de ieri, pentru că de fiecare dată când îl deschid, nu-ţi închipui cum se inundă cabinele, zise Alfredo.

— Instalatorul e pe drum. Arată-mi problema.

Situaţia nu părea atât de dramatică pe cât o descrisese proprietarul localului; era o ţeavă spartă, dar se putea repara în câteva ore, fără a fi nevoie să dărâme un perete întreg. Umezeala ridicase câteva plăci de pardoseală, iar mocheta din cabine, care se udase cu o zi înainte, acum era aproape uscată şi David nu vedea nici o necesitate de a o schimba.

— Miroase cam urât, zise Sabrina.

— Da, dar nu cred că e din cauza inundaţiei, îi răspunse David, spuneţi-i şefului vostru să investească ceva şi să aranjeze asta, să nu încerce să ne pună nouă în cârcă îmbunătăţirile. Lumea are impresia că noi, cei de la asigurări, suntem Moş Crăciun.

David se strădui să fie natural, ştia că acela era terenul lui Greg şi se simţea extrem de stânjenit. Când să iasă pe uşă, dădu de Emily, care intra la lucru. Femeia îl recunoscu, venise câteodată cu Greg să bea ceva şi îi pusese bani în tanga. Alfredo îşi luă rămas-bun de la el din uşă, făcându-i cu mâna, iar

David se vârî în maşină şi acceleră fără să se uite în urmă.

— Ce făcea ăla aici? îl întrebă Emily pe Alfredo.

— E de la asigurări, ştii că e stricată baia de la cabine.

— Pe dracu', e prietenul nebunului criminal.

— Mă rog, aşa e, dar el nu are nici o vină.

— Eu m-am culcat cu criminalul.

— Emily, mai bine nici nu te gândi.

— Viaţa mea nu era suficient de dezgustătoare, mi-am tras-o cu asasinul lui Lilian, am fost colege de liceu, şi sunt aici, cu o viaţă de rahat, iar pe ea o omoară şi nici măcar nu pot s-o îngroape. Acum se dovedeşte că eu sunt cea care a avut noroc, căci ar fi putut foarte bine să mă omoare pe mine şi nimeni nu mi-ar fi dus dorul.

— Nu, asta nu. Aici ţinem mult la tine.

— Trebuie să ies din chestia asta, Alfredo. Văzând ce s-a întâmplat cu Lilian, mă tot gândesc, trebuie să termin cu rahatul care mă mănâncă. Dar nu reuşeşti în doisprezece paşi.

— Emily, eu te ajut cu orice e nevoie.

— Da, şi eu.

Sabrina tocmai ieşise şi asculta discuţia.

— Sună-i pe cei de la SAMHSA, ei pot să te ajute.

Alfredo se referea la organizaţia care se ocupa de persoanele dependente de stupefiante.

— … Ei o să-ţi spună în care centru poţi să te dezintoxici. Dacă tu vrei, scapi de asta.

— Vii acasă la mine cât timp ai nevoie, adăugă Sabrina.

Emily îşi privi colegii cu un gest de recunoştinţă, dar nu-şi putea reprima senzaţia de vomă permanentă pe care o avea în locul acela.

— Nu vă face silă localul ăsta? zise.

— Mocheta din cabină s-a făcut ca de rahat şi tipul de la asigurări spune că nu e de datoria lor s-o schimbe, răspunse Sabrina, fără să înţeleagă angoasa pe care o simţea colega ei.

Fireşte că Sabrina nu era dependentă, era angajată ca ospătăriţă şi nu trebuia să se prostitueze din cauza heroinei. Localul era mizerabil, dar toţi cei care lucrau acolo erau oameni cumsecade. Sabrina se simţea în largul ei cu dansatoarele şi cu Alfredo, lucru pe care nu-l putea spune despre anteriorul ei loc de muncă, un bar din împrejurimile oraşului Chicago, unde unul dintre ospătari încercase s-o violeze într-o noapte. Aici era liniştită, cu toate că veştile despre asasinarea lui Lilian, şi că Greg, unul dintre clienţi, era cel care o sechestrase şi omorâse, o umpluseră de amărăciune. „Nu eşti niciodată la adăpost”, se gândise.

— Cred că pot s-o las, cred că am ajuns la limită. Faptul că smintitul ăla a ales-o pe ea şi nu pe mine înseamnă că am o responsabilitate faţă de viaţă. Că hazardul a mizat pe mine.

Sabrinei i se păru ciudat ce spunea colega ei, dar pentru Alfredo avea sens şi o privea încuviinţând din cap.

— Ştiţi că mi-am cumpărat o carte ca să mă fac crupier? zise Emily.

— Crupier? întrebă Sabrina.

— Da, mă pricep la matematică şi am o memorie excelentă. Astfel, în loc să mă gândesc la monştrii cu

care m-am culcat, mă concentrez asupra ruletei. Arăt bine, pot să fiu crupier, să lucrez pe unul dintre vapoarele de pe Mississippi, *RhythmCity* din Davenport caută mereu să angajeze oameni şi ei te pregătesc.

— Emily, nu ajunge să citeşti o carte. Cred că e o muncă destul de complicată, zise Alfredo.

— Matematică, memorie şi să arăţi bine. Luam note bune la liceu, am fost *miss*, aplauzele nopţii sunt pentru mine. Mâinile astea pot să facă minuni cu cărţile, cu fişele, ştiu toate numerele de pe postavul verde şi unde sunt aşezate. Trebuie doar să-mi scot veninul din vene. O să fiu crupier pe un cazinou plutitor, pe ce facem pariu?

O spuse cu atâta convingere, că nici Alfredo, nici Sabrina nu vrură s-o contrazică. Prietena lor avea un drum lung de străbătut, fiindcă veninul care îi aluneca prin vene nu-şi abandona victimele atât de uşor.

10. SĂ ÎMBĂTRÂNEŞTI

„Portocale în zăpadă, ce imagine absurdă”, îşi zise bătrânul Curtis, în vreme ce îşi ascuţea creionul şi se uita pe fereastră. Apoi se întoarse la carneţelul de notiţe şi scrise lista de lucruri pe care trebuia să şi le cumpere. Primul cuvânt pe care îl notă fu *portocale*, la

fel de rotunde ca cele care se rostogoliseră prin zăpadă. Deodată îşi aminti, evident, uitase. Cu mulţi ani în urmă, un camion încărcat cu portocale s-a răsturnat în mijlocul şoselei. A ieşit de pe partea carosabilă şi, ciocnindu-se de barele spaţiului de demarcare, s-a rupt în două, împrăştiind pe jos o încărcătură imensă de portocale.

Imaginea aceasta i-o aducea în minte lumina amiezii. Se amesteca cu oboseala şi ciudatele uitări care-l hărţuiau zilnic. Uita micile comenzi, lucrurile cele mai simple ale rutinei sale. Îşi contempla fiul lucrând în garaj. Maşinile stăteau la rând, aşteptând vreo piesă nouă, o baterie, nişte roţi de iarnă, schimbarea uleiului, lichid de frână sau o punere la punct exhaustivă. Pe masa din birou erau cartuşe de armă de vânătoare şi o cutiuţă de carton cu nişte arcuri de rezervă, ca să potrivească mecanismul armelor de foc. Bătrânul Curtis oftă luând unul dintre cartuşe cu o mână şi trecându-şi încheieturile pumnului strâns peste buze. Era epuizat, era obosit de prea mult timp, dar nu se gândea să-şi reducă ritmul de lucru, în ciuda lapsusurilor cotidiene, în ciuda faptului că era atât de incomod să uite, să greşească ieşirile de pe autostradă şi să conducă mai mulţi kilometri decât trebuia.

— Tată, trebuie să plec un moment.

Fiul său îşi curăţa unsoarea de pe mâini cu o cârpă.

— A sunat mama, are nevoie s-o ajut să mute nişte cutii; mă duc puţin pe la ea.

Bătrânul Curtis zâmbi şi încuviinţă din cap. Ştia că bărbatul acela cu mâinile pline de vaselină era fiul său, dar nu era sigur cine era femeia la care se

referea ca fiindu-i mamă. El nu credea că e căsătorit. Poate a fost şi s-a despărţit de ea. Însă i se părea ridicol şi inutil să întrebe şi să ceară mai multe detalii. Memoria îi juca o festă urâtă.

— Vin repede, de acord, tată?

Bătrânul Curtis îşi privi fiul şi încuviinţă din nou cu un gest. Deschise mâna şi rămase scrutând cartuşul cu care se juca de câteva minute. Îşi aminti de prietenul său Tom şi de portocalele din zăpadă. Erau atâtea, că a fost imposibil să le adune pe toate. Unele s-au scufundat în partea şanţului unde zăpada era mai adâncă. Altele s-au rostogolit până ce gâtlejul zăpezii umede le-a înghiţit. Atunci Tom şi cu el s-au jucat zile de-a rândul căutând portocale în zăpadă. Le păstrau într-o găleată pe care o târau pe o sanie. Le duceau în grădina din spatele casei lui Tom şi acolo trăgeau la ţintă în portocalele de gheaţă pe care le adunaseră. Când le străbăteau gloanţele, se împrăştiau în bucăţi, desenând o stranie luminozitate portocalie pe stratul fin de zăpadă îngheţată care mai rămăsese pe aleea pavată din grădina din spate.

— Curăţaţi dezastrul ăsta! striga mama lui Tom de la fereastra din bucătărie. Ce manie aveţi, să murdăriţi totul! Nu aveţi nimic mai bun de făcut?

Tom şi bătrânul Curtis, pe atunci un tinerel, n-o luau prea mult în seamă; simţeau superioritatea adolescenţilor, care cred că le ştiu pe toate şi râdeau de dâra portocalie care împodobea zidul, aleea şi mica terasă unde mama lui Tom planta lalele în fiecare primăvară.

— Nu puneţi portocalele pe capetele piticilor. Să nu vă treacă prin cap să trageţi, că mi-i spargeţi. Tom, să

nu ne certăm! striga din nou femeia, furioasă şi ameninţătoare.

— E ca Wilhelm Tell. Hai, mami, lasă-ne, răspundea Tom enervând-o în joacă pe maică-sa.

— Am zis nu! Nu mă face să te spun lui taică-tău!

Bătrânul Curtis zâmbi, mama lui Tom avea dreptate, piticii de ceramică din grădină s-ar fi spart în o mie de cioburi în prima clipă când şi-ar fi greşit ţinta, iar pe vremea aceea nici unul nu era as în a o nimeri.

De ce îi venise în minte amintirea aceea? Ce ciudată şi anarhică îi era memoria. Părea o cutie de scule dezordonată, în care, când cauţi un lucru, apare altul. Scule aparent inutile, care aveau o semnificaţie stranie. Era ca şi cum în momentul în care avea nevoie de o cheie franceză, prezenţa unei şurubelniţe voia să arate că în vreun loc erau şuruburi slăbite, care trebuiau strânse puţin. Bătrânul Curtis îşi dădea seama de imaginea aceea pentru că în mod inconştient regla cu unghia şuruburile de la unul dintre sertarele mesei. Îşi privi mâinile, avea unghiile lungi şi destul de murdare, degetele strâmbe şi îngălbenite de-a binelea de atâta fumat. Cât o fi fost ceasul? Îşi dădu seama că dimineaţa trecuse şi nu ieşise să fumeze nici o ţigară. Era atât de obosit, că nu mai simţea nici mica dependenţă de tutun.

„Ce se poate face cu bătrâneţea?”, se întrebă pufnind şi îl cuprinse tristeţea. Tom murise în urmă cu mai bine de cinci ani, o moarte absurdă, gândi bătrânul Curtis mâhnit; ca toate morţile care vin înainte de vreme, căci pe atunci prietenul său avea doar şaizeci şi unu de ani, iar la vârsta aceea oricine speră să mai trăiască puţin. A murit ca portocalele

acelea cufundate în zăpada umedă din ultimele ninsori ale iernii. A făcut atac de cord în timp ce vâna. Le-a luat câteva zile să-l găsească, din cauza blestematei sale manii de a pleca singur şi de a nu spune nimănui unde se duce. Tom şi straniul lui simţ al confidenţialităţii au făcut să moară singur, singur cuc, ca portocalele care s-au rostogolit pe şosea şi au dispărut, înghiţite de zăpada din şanţ.

„Să îmbătrâneşti nu foloseşte decât la a-ţi aminti tristeţea”, îşi zise Curtis, în timp ce, tremurător, îşi răsucea o ţigară. Tăiase o bucată minusculă de carton fin din cartea de vizită a unui client, ca să-şi facă un filtru improvizat. „Sunt prea bătrân ca să mă las”, îşi zise când lipea marginile hârtiei cu saliva de pe vârful limbii. Fiul său îşi vârî capul în birou.

— M-am întors, tată. Îl privi în ochi. Iar fumezi? Ştii ce părere are medicul, eu nu mai zic nimic...

Bătrânul Curtis îşi coborî privirea şi căută o brichetă în sertarele dezordonate. Găsi o Zippo argintie cu iniţialele sale gravate, dar nu funcţiona. Se ridică şi se duse la baie după o cutie de chibrituri, acolo erau întotdeauna, pentru că utilizau metoda clasică a chibritului ca să disimuleze mirosurile micului WC lipsit de ventilaţie. Aprinse ţigara şi ieşi în stradă să fumeze liniştit, făcând paşi scurţi şi trăgând îndelung din ţigară, ceea ce îl reconfortă. Era frig şi din când în când cădeau picături de lapoviţă, care se lipeau de haine şi acopereau zăpada murdară cu un nou strat alburiu.

Acum fiul său îl privea cu tristeţe pe fereastra de la biroul atelierului. Aduna cu dezaprobare resturile rămase de la cartea de vizită transformată în filtru şi

punea la loc cartuşele de la puşcă împrăştiate pe masă. Fiul bătrânului Curtis oftă cu o oarecare angoasă, presimţea ceva tulbure în strania adâncire în gânduri a tatălui său. Totuşi, nu ştia cum să descifreze toate acele semnale. Erau uitări nesemnificative, impregnate de anecdote pline de luminozitate. Îi plăcea să-şi asculte tatăl spunând poveşti din prima tinereţe şi să vadă cum le retrăieşte cu voce emoţionată, ca şi cum ar fi fost clipele minunate ale unei vieţi pline. De exemplu, tornadele din copilăria tatălui său i se păreau mai tenebroase şi mai devastatoare decât cele de acum. Înainte, trebuia să le descoperi în văzduh şi în cer, nimeni nu te anunţa că vor veni. Erau făcute din aerul dens şi imobil al unui cer între portocaliu şi negru, asemănător cu al furtunilor fără ploaie. Au fost alte vremuri, în care copiii deveneau bărbaţi fulgerător, o epocă în care incendiile nu puteau fi stinse până nu ardea totul timp de câteva zile, lăsând în urmă un tulburător peisaj carbonizat şi era nevoie de câteva zeci de ani ca să se regenereze. Tatăl său fusese martor la prea multe lucruri, la un soi de lume legendară, care acum i se părea sacră şi se învăluia în ceaţa unei uitări versatile, care îl cufunda câteva minute în gânduri şi în tăcere. O uitare care se destrăma în monosilabe, când cinau împreună şi îl confunda cu prietenul său Tom.

— Nu, tată, nu sunt Tom, sunt fiul tău.

— E adevărat, răspundea bătrânul Curtis ruşinat, dar apoi uita de această uitare şi îl numea din nou Tom.

De la fereastră se vedea şoseaua de intrare pe autostradă, era în întregime acoperită de zăpada cea nouă, care acum cădea cu şi mai multă putere. În

mijlocul parcării, bătrânul Curtis îşi fuma ţigara. În depărtare, maşinile defilau încet, fiindcă zăpada se aşternea necontenit şi încă nu trecuseră utilajele de deszăpezire. Bătrânul Curtis părea că vorbeşte singur în parcare. Fiul său ieşi pe stradă să-l caute, nu-i plăcea să-şi vadă tatăl purtându-se ca un nebun.

— Ce e, tată?

Bătrânul Curtis continuă să gesticuleze de parcă nu l-ar fi auzit, sau poate nu-l auzise, în vreme ce scormonea cu picioarele în zăpada veche, îngrămădită şi întărită. Apoi se apleca, îşi punea ţigara în gură şi îşi vâra mâinile în zăpadă.

— Se poate şti ce faci? întrebă fiul său, îngrijorat.

— Caut portocalele, răspunse Curtis, hotărât. Da, portocalele care s-au cufundat în zăpadă; n-au putut să le ia pe toate. Sunt sute îngropate. Vino, ajută-mă, adă o găleată, hai să le scoatem. Să ne grăbim, până nu se înnoptează.

— Tată, despre ce portocale vorbeşti?

Bătrânul Curtis rămase în tăcere, se ridică şi se uită spre şosea. Ochii îi erau absenţi, căci în minte nu putea să vadă decât imaginea acelor portocale în zăpadă, pe care le-a împrăştiat camionul rupt în două. Zăpada imobilă de la accident era, în memoria sa, ca spuma albă a unui val gigantic, sforţându-se să târască până pe nisip mii de portocale care se roteau în jurul propriului ax, plutind. Amesteca amintiri, îşi dădea seama că le amestecă, însă era incapabil să le separe. Când a fost oare pe plaja aceea? Ce erau mogâldeţele care pluteau? Nu, nu erau portocale, erau balene moarte, sute de balene muribunde care eşuau pe nisipul de pe plajă. Unele respirau şi dădeau

din aripioare, agonizau şi nu erau capabile să-şi găsească drumul. Le târa cu câţiva prieteni; Tom trăia încă şi îl ajuta să împingă balenele înapoi în mare. Era imposibil să le salveze...

Bătrânul Curtis se trezi tolănit pe covorul din birou. Fiul său îi pusese o pernă sub cap. În gură simţea amărăciunea portocalelor, în salivă, aciditatea unui suc recent stors.

— Am mâncat portocale săptămâni întregi, murmură cu nostalgia resemnată care îi însoţeşte pe oamenii în vârstă. Erau perfecte, nu ştiu de unde le aduseseră.

— Tată, te simţi mai bine? Fiul său îi sufla în faţă şi îl privea cu tristeţe. Cred că ai avut o criză de epilepsie, sau ceva de genul ăsta, pentru că ai avut convulsii. Spune-mi dacă crezi că poţi să te mişti, te duc chiar acum la spital.

Bătrânul Curtis nu răspunse, respira lent şi părea absorbit în imaginea aceea insolită, înconjurat de portocalele care au schimbat peisajul zăpezii.

11. SPAŢIU SIDERAL

Adam reuşea să-şi propulseze rachetele cu oţet şi bicarbonat de sodiu. Se simţea ca un om de ştiinţă spaţial în delicatul său joc de reacţii chimice. Îşi pregătea rachetele pe o masă pliantă pe care o

instalase în grădina din spate a casei. Acolo îşi ordona materialele de lucru şi putea să petreacă ore în şir jucându-se singur. Timpul expediţiilor sale imaginare se măsura cu relativitatea cronologică a altor galaxii. În mod normal, îşi fabrica rachetele din sticle cilindrice de plastic de un litru. Îi plăcea să le pună, în chip de coroană, conuri cu vârful ascuţit, din carton subţire şi roşu, pe care le lipea cu bandă izolatoare în partea de jos. Adăuga eleroanele din carton albastru de-a lungul corpului, câteodată decora şi feluritele piese cu carioci cu cerneală permanentă.

Apoi turna trei degete de oţet în sticlă. Bicarbonatul de sodiu, care era de obicei cât două linguri de supă, nu putea să-l introducă direct, dacă oţetul era deja înăuntru, şi prin urmare recurgea la un mic truc: îl punea într-un şerveţel de hârtie şi îl lega cu o aţă la gâtul sticlei, pe care o închidea cu un dop de plută. Adică, punguţa rămânea înăuntrul sticlei, clătinându-se deasupra oţetului, fără a ajunge să-l atingă. Acela era momentul cel mai delicat. Sticla, ca să fie rachetă, trebuia să fie întoarsă şi oţetul să se amestece cu bicarbonatul, dând naştere dioxidului de carbon, care avea să producă presiune şi avea s-o împingă cu putere în sus. Adam folosea, în plus, partea de jos a altei sticle, pe care o tăia la jumătate, ca să construiască baza lansării. Sticlele urcau la cer, graţie unui puternic şuvoi de energie casnică. Băiatul îşi aşeza rachetele pe o mică esplanadă, unde răriturile gazonului păreau să încropească pistele de decolare.

Duminica aceea era ziua cheie şi, în calitate de căpitan al unei mari expediţii ştiinţifice cu numeroase rachete în căutarea unei planete locuibile, ducea pe

umeri povara responsabilităţii de a salva rasa umană. Meritau să dăinuie în univers? Adam se gândise la asta pe îndelete, oamenii puteau fi îngrozitori, însă marea sa expediţie, compusă din cinci rachete şi un total de o sută de persoane, era ultima speranţă care îi rămăsese planetei noastre. Un nou început, într-un loc similar cu Pământul, să decoleze cu impuls şi să-şi făurească un viitor în stele. Mintea îi era absorbită într-o urzeală complexă de personaje şi dorinţe futuriste. Bogaţii săi cârlionţi roşcaţi, care aveau nevoie de o tunsoare cum se cuvine, străluceau în lumina amiezii. Crescuse repede, dar mai păstra încă trăsăturile copilăreşti pe chip şi îi era greu să se adapteze la noile măsuri pe care i le impunea transformarea corpului său de adolescent.

— Căpitane Adam, suntem pregătiţi pentru decolare.

Ce responsabilitate! Rămăsese singur şi îi revenea lui sarcina de a căuta alte planete unde să renască specia umană. Fratele său, James, îşi petrecea sfârşitul de săptămână acasă la un prieten, care avea o consolă de jocuri video, iar în momentul acela, totul se învârtea în jurul realităţii violente şi crude a unui joc numit *Mortal Kombat*. Nu putea să se bazeze pe el şi, mai mult decât atât, fratele său râdea de jocurile lui infantile cu sticlele de plastic, ca şi cum a ieşi pe stradă şi a construi rachete ar fi fost o chestie de copii mici, în vreme ce a creşte ar fi constat în a face o obsesie pentru luptele violente de pe ecranul televizorului, strângând cu putere degetele mari pe telecomanda consolei.

Ideal ar fi fost să profite de ocazie cu vreun prieten care să-l ajute cu rachetele. Să încerce el singur o

decolare paralelă a navelor era imposibil, deoarece trebuia să întoarcă sticlele, ca să se amestece oţetul şi bicarbonatul şi era bine să se îndepărteze. Era important să existe un spaţiu între rachete, ca să nu se ciocnească în văzduh, sau să-i explodeze în mod accidental. Meticulosul său plan consta în a avea totul pregătit, ca să-şi ia timp şi spaţiu suficient între două nave. Echipajele îl ţineau la curent: „Aeronava AM–48 gata să decoleze. Suntem gata, cu toate coordonatele stabilite pentru a ajunge în spaţiul sideral şi pentru a ne putea propulsa cu curenţii galactici”. „Vă dorim tot norocul din lume.”

Ce stranie emoţie să vadă navele acelea cucerind cerul. Adam îşi imagina propulsarea pe care o simţeau membrii echipajului la fiecare decolare. Se ridicau cu acelaşi impuls rapid pe care îl simţea în mandibulă când se urca în caruselele de la târg şi scaunele zburătoare îl lansau cu forţă, amestecând vertijul stomacului cu sunetele stridente care agrementau giganticele aparate mecanice.

În august, tatăl său, un soldat veteran marcat de amărăciunea sechestrării şi asasinării soţiei sale, Lilian, şi care a trebuit să abandoneze armata ca să fie şi tată, şi mamă, îi duce, pe el şi pe fratele lui, la marele târg de stat. O parte este dedicată concertelor de mase pe înserat şi divertismentului continuu, cu atracţii trepidante. Marea roată iluminată în timpul nopţii se distinge la kilometri distanţă. Chioşcurile cu mâncare emană un miros apetisant. Sunt caramele sărate şi vată de zahăr, hotdogi daţi prin mălai şi prăjiţi în căldări imense cu ulei vegetal. Uriaşele corturi albe cu aer condiţionat se umplu cu oameni

asudaţi, care se amestecă cu vitele. Animalele de la ferme sunt protagonistele, sectoarele sunt împărţite de lăzi mari, pătrate, cu lucernă uscată. Sunt expoziţii de porci, de vaci şi de cai de toate mărimile. Sute de puişori rup coaja oului într-o incintă adaptată pentru eclozare. Pe table dreptunghiulare de ardezie e scris cu cretă albă timpul aproximativ care a rămas până când oile, scroafele sau caprele vor făta. Sunt mostre felurite de seminţe şi tehnologie agricolă de ultimă generaţie. Tractoare, combine şi o gamă surprinzătoare de maşini pentru a spori cultivarea plantelor şi recoltele.

Vedeta copiilor este o vacă enormă de unt, în mărime naturală, care însoţeşte concursurile de torturi şi degustarea oricărui tip de brânzeturi şi de miere. Dovlecii gigantici captivează privirile celor mici. Tuberculii dobândesc forme tulburătoare: sunt morcovi cu chipuri speriate, cu braţe şi cu nas, şi bataţi de trei ori mai mari decât cei obişnuiţi. Merele caramelizate şi floricelele de porumb date prin unt sau caramel disimulează mirosul de fân şi de urină de animale. O fanfară compusă din soldaţi veterani defilează printre corturi şi se opreşte să omagieze fotografiile tinerilor soldaţi originari din Vestul Mijlociu care au căzut în anul acela. Feţele lor zâmbitoare, străine de propriul destin, se etalează într-o incintă cu mese, unde sunt informaţii despre armată, poliţie, pompieri şi Garda Naţională. Viaţa şi moartea se întrepătrund într-un singur impuls de orgoliu şi celebrare. Fratele şi tatăl lui se opresc mereu să stea de vorbă cu soldaţii care împart pliante şi notează datele despre tinerii interesaţi să se înroleze.

Adam se întreabă dacă în marea expediţie de lansare de rachete care îi ocupă ziua, n-ar fi important să includă mostre de seminţe şi animale ca cele de la târgul de stat. Dacă navele sale sunt speranţa lumii, nu poate lăsa în urmă animalele şi plantele. În plus, nu e bine să mănânci mereu alimente deshidratate. Sunt nave de pionieri, care vor face să prospere pământurile noi de pe planetele pe care le vor cultiva. Poate va avea timp să mai pregătească încă două rachete şi pe ele îşi va putea imagina un soi de grădină botanică şi o arcă a lui Noe. Ba chiar ar trebui să transporte o mare, să creeze o navă acvariu cu toate fiinţele marine. Îi va trebui ceva vreme ca să decoreze sticlele noi cu siluetele de animale şi plante. N-a mâncat nimic, este absorbit de jocul lansării rachetelor pline de speranţe. Nu-l cheamă nimeni să se aşeze la masă şi să mănânce. Când bunica lui îşi petrece ziua lucrând la restaurant şi nu este cu ei, ordinea meselor se modifică şi se transformă într-un şir capricios de vizite la frigider.

A intrat în bucătărie să caute seminţe. I-a venit ideea să introducă linte şi boabe de orez în una din noile rachete. Cândva plantase la şcoală linte în pahare de iaurt, pe un strat de vată albă, umezită. Încolţeau imediat şi creşteau pe patul acela înmuiat de puf sterilizat. Le explicau ciclul plantelor şi magia răsăririi cu câteva simple picături de apă. Adam caută în dulapuri linte sau orez pentru nava lui şi găseşte doar conserve de năut, doze de bere, pachete de paste, cutii de sos de tomate şi sticle goale. Încearcă să nu facă zgomot, ştie că nu e singur în casă, deşi aşa pare, întrucât tatăl lui încă doarme, mahmur,

după o beţie de pomină cu whisky ieftin. Sticlele pătrate de alcool nu sunt bune ca să faci rachete, chiar dacă sunt din plastic. Când decolează, se răsucesc şi cad pe o parte, lăsând o dâră dezolantă pe jos. Adam a încercat o dată şi a înţeles mesajul ascuns în expediţia eşuată cu una dintre sticlele goale de whisky prost. Tatăl său e prizonier pe o planetă stranie, de pe care nu poate să scape. E de mult timp naufragiat într-o galaxie îndepărtată, de beţii şi de abandon. Mereu cufundat într-un somn profund, care emite fluierături şi lasă să iasă saliva pe la colţurile buzelor. Corpul îi sună ca motorul unei maşini vechi, gata să se strice. Chiar în dimineaţa aceea, Adam a trebuit să cureţe urma de vomă şi de pipi a tatălui său, care a rămas lipită de WC şi pe dale. Se bucură că James îşi petrece sfârşitul de săptămână în afara casei, nu-i place să schimbe cu fratele lui priviri tăcute când tatăl lor e la pământ şi el încearcă să şteargă urma lăsată de alcoolismul său.

În sfârşit, găseşte o pungă cu linte pe fundul unuia dintre dulapuri. De multă vreme nu au mai mâncat linte. Ia o mână şi iese în stradă ca să o introducă în una dintre sticle. Vrea să o decoreze cu silueta fructelor: mere, pere, struguri, banane, portocale. Îşi imaginează pomii fructiferi, curmalii, viţa-de-vie, grădinile crescând într-o navă, în mici recipiente, ca lăstarii de linte la o lecţie îndepărtată de ştiinţe naturale.

— Adam, ce faci?

Vocea tatălui său sună ca un huruit răguşit.

— Mă joc cu rachetele.

— Şi frate-tău?

— E tot acasă la Brian.

Marcus, tatăl lui Adam, e desculţ, în tricou şi chiloţi. Lumina soarelui îl deranjează, cască şi îşi acoperă fruntea cu mâna. Contemplă masa lui Adam, plină de obiecte şi sticle de plastic în curs de pregătire.

— Va trebui să strângi toate astea şi să mă ajuţi să duc nişte lucruri în beci.

— Acum? întreabă Adam contrariat.

— Ia te uită, bicarbonatul era la tine. Pune toate astea înăuntru şi nu lăsa nimic afară, bunica zice că s-a anunţat tornadă, că e foarte aproape şi că să ne punem la adăpost. N-ai auzit telefonul?

— Nu, răspunse Adam.

— Nici eu. Zice că a trebuit să sune de cinci ori.

— Nava asta e gata. Pot s-o lansez?

— Haide, grăbeşte-te, însă numai pe aceea, pe celelalte le păstrezi în casă şi mă ajuţi să închid ferestrele. Nu-mi place cum se face cerul, şi trebuie să-l anunţăm pe fratele tău. Marcus cască din nou şi îşi simte gura uscată şi păstoasă, se gândeşte că, imediat ce vor coborî în beci, o să bea o bere rece. Ştii unde e numărul de telefon al prietenului său?

— Pe lista de pe frigider. Brian.

Adam îngenunchează şi aşază racheta cu lintea şi oţetul. N-a avut timp să deseneze toate fructele pe care le dorea, dar a colorat vârful în roşu şi eleroanele albastre. E important să decoleze expediţia asta şi să părăsească Pământul cât mai repede, acum, când au anunţat sfârşitul lumii. Racheta cu lintea urcă câţiva metri, lansarea a fost un succes. Echipajul aplaudă, mai au de parcurs drum lung prin spaţiul sideral până când vor găsi o planetă locuibilă. Îi place nava aceea

plină de plante. Cum de nu i-a venit ideea mai înainte? Adam zâmbeşte şi se străduieşte să strângă totul.

— Intră odată, că vremea se înrăutăţeşte. Vocea tatălui său sună diferit, pare îngrijorat. Grăbeşte-te, Adam. Fugi.

12. ENERGIE REGENERABILĂ

Aurora Altano era furioasă, nu conta că briza răcoroasă a dimineţii îi mângâia faţa şi că valurile mici ale mării anunţau o zi minunată de plajă. Era distrusă, încă nu-i venea să creadă ce se întâmplase în acea ultimă lună la întreprindere.

Darío Barbero, fiinţa cea mai cinică, manipulatoare şi scârboasă care locuia pe pământ, fusese numit director adjunct. Nici mai mult, nici mai puţin decât director adjunct, într-un post pe care îl merita ea. Se cuvenea ca ea să fie director adjunct. Pentru vechime, pentru nenumărate merite, pentru tot felul de motive, care în cele din urmă nu contaseră câtuşi de puţin. Fluşturaticul de Barbero, cu briantina lui, cu costumele şi cu cămăşile de firmă, cu parfumul lui dulceag, cu orele de mers la sală, cu ţigările lui de foi mentolate, cu abilitatea lui de a face să treacă drept a lui munca celorlalţi. Darío Barbero, fiind un perfect

impostor şi mincinos neîntrecut, obţinuse postul care trebuia să fie al ei. În ziua când a aflat, Aurora a fost cât pe ce să facă un atac de cord. Toată echipa era adunată la masa de şedinţe din sticlă, în momentul când au sosit directorul general cu directorul executiv şi preşedintele. Toţi, daţi cu briantină şi în costume de firmă. Toţi, pe acelaşi calapod al şmecheriei de bărbaţi alfa, care împărtăşesc o dezgustătoare camaraderie de şuste şi de chefuri, la birou şi în afara lui. Conducerea nu dorea ca Aurora să facă parte din clubul acela exclusivist de neruşinaţi. Nu aveau importanţă meritele ei. A fost numit Darío Barbero, şarlatanul de Barbero cu dinţii săi albi şi cu implanturile capilare.

Darío Barbero a fost felicitat şi aplaudat zgomotos în sala de şedinţe. Cel mai mare rival al Aurorei zâmbea lângă ea cu telefonul aprins, se simţea mare bărbat şi trimitea mesaje cu imaginea unor degete victorioase. Aurora era paralizată, a simţit cum i se transformă faţa în piatră dură, mandibulele îi erau de marmură. O dureau gingiile, o durea stomacul, de parcă în intestine ar fi avut loc o explozie care încerca să-şi croiască drum spre interior.

Aurora încă mai putea să simtă ecoul dureros al acelei perplexităţi. Consiliul de Administraţie responsabil cu organizarea întreprinderii nu doar că îi refuzase meritata avansare, ci o mai şi deplasa la mii de kilometri.

— Pentru Aurora Altano avem o provocare mai mare, a spus tâmpitul de director: cucerirea pieţei americane. Începând de acum, va ocupa postul de inspector şef din zona Vestului Mijlociu. Ni s-a acordat

concesiunea din Nebraska şi Iowa. Să fie într-un ceas bun!

Sala întreagă a aplaudat cu entuziasm. Aurora a vrut să zâmbească pentru a-şi disimula furia, dar i s-au umplut ochii de lacrimi. Toţi au crezut că se emoţionase.

— Felicitări, a adăugat Darío Barbero, dându-i câteva palme uşoare pe braţ, e într-adevăr o provocare de invidiat. Dacă nu i-aş avea pe gemeni, chiar eu m-aş fi oferit voluntar.

Aurora nu avea legături familiale, nici copii, nici partener cunoscut şi vorbea engleza mai bine decât oricine. Aceasta fusese logica profesională a celor aflaţi la conducere când atribuiseră posturi. Aurora avea cel mai bun curriculum, de aceea o trimiteau ca pionieră la capătul lumii. O trimiteau să ocupe viceregatul din Vestul Mijlociu. Între timp, Darío Barbero rămânea cu regatul Spaniei, cu imperiul iberic al morilor de vânt. Meritele o exilau din ţara ei.

Aurora nu putea să asimileze ceea ce se întâmplase, evoca imaginile dimineţii fatidice şi îi revenea dorinţa de a urla. Necesitatea pe care a simţit-o în momentul acela de a scoate un ţipăt în stare să spargă geamurile din tot biroul. Să crape masa din sala de şedinţe, paharele de apă, glasvandurile transparente care separau spaţiile. Să spargă în o mie de cioburi locul acela, să sfărâme amintirea care îi amăra vacanţele.

Îi rămânea o săptămână la plajă înainte de a se îmbarca spre destinaţia de exil. Numirea internaţională ca inspector şef din Vestul Mijlociu i se părea un eşec. De aceea era atât de tristă pe plaja

nemaipomenită. Avea o mare cristalină care îi atingea picioarele la fiecare val, o mare plină de peşti care celebrau viaţa. Plaja era pustie şi primele lumini ale zilei confereau o tonalitate magică curbei golfului. Griul închis al stâncilor umede contrasta cu verdele aproape fluorescent al algelor, care păreau un muşchi catifelat, o piele vie lipită de piatră.

— Biata fată, ce păcat, e atât de descurajată, repetau mătuşile ei, mâhnite, când o vedeau plecând devreme şi cu capul în pământ, spre plajă.

— Aurora noastră n-a avut noroc, şi ştii că e muncitoare şi bună, îşi ziceau una alteia, convinse că, la loteria vieţii, nepoata lor nu câştigase nici cel mai mic premiu, la fel ca ele.

— Acum trebuie să plece singură atât de departe...

Mătuşa Rocío pusese transferul Aurorei la inimă. Era văduvă şi locuia de mai bine de zece ani cu soră-sa, Camila, care rămăsese nemăritată. Mama Aurorei era cea mai mică şi antiteza surorilor ei, divorţase de două ori şi locuia la Barcelona, străină de orice gând profund sau transcendental.

Aurora era nepoata preferată a mătuşilor. A sosit cea dintâi, singura fată din prima căsătorie eşuată, şi cea mai inteligentă. Cu a doua căsătorie a mamei Aurorei au venit doi copii zgomotoşi, murdari şi certăreţi care, odată cu adolescenţa, s-au transformat în nişte leneşi de pomină. Şi acum, când amândoi împliniseră treizeci de ani, stăteau tot în casa familiei, care-i revenise mamei Aurorei, graţie unui divorţ dezastruos pentru tatăl celor doi fraţi.

Aurora avea o relaţie destul de rece cu tatăl ei biologic, se împăca infinit mai bine cu cel care mai

mult de cincisprezece ani îi fusese tată vitreg. Inginer de telecomunicaţii pensionat, înţelegea perfect problema transferului Aurorei şi a ştiut să se solidarizeze cu amărăciunea ei.

— Viermi împuţiţi, l-au lăsat pe neisprăvitul ăla ca director adjunct, iar pe tine te trimit la mama dracu'. Măiculiţă, ce nemernici, îmi pare foarte rău, Aurora. Îmi dau seama cum trebuie să te simţi lucrând cu şleahta aia de mocofani papă-lapte.

Ce explicit şi ce clar fusese tatăl ei vitreg, cu vocea sa asurzitoare. Un om bondoc şi binevoitor. Era dureros să o recunoască, însă era mai uman decât părinţii ei adevăraţi. Aidoma mătuşilor, avea în comun cu ele firea solidară a oamenilor buni. Toţi trei erau într-adevăr buni şi le făceau viaţa mai frumoasă celor din jur. Aurora era convinsă că mama ei divorţase de tatăl ei vitreg tocmai pentru că era cumsecade, deloc ambiţios şi pentru că era dispus să se bucure de viaţă în mod simplu şi fără pretenţii. Îi plăceau lucrurile mărunte, ca un meci de fotbal la televizor şi nişte beri de la gheaţă, o partidă de *mus* cu prietenii după-amiaza, sau să repare electrocasnice şi motoare de maşini vechi.

Pe mama Aurorei, simplitatea aceea plină de bunătate o enerva. Gândirea nu îi era cu mult mai profundă, dar era întunecată de o ambiţie de burgheză care o împiedica să fie fericită. Caracterul ei ambiţios o făcea să se simtă net superioară acelui bărbat modest şi îndesat de care divorţase. Cel mai rău era că mama ei le transmisese acest sentiment de superioritate fiilor, care îşi considerau tatăl un

neîndoielnic „fraier” şi îl vizitau doar ca să-i ceară bani.

Aurora dorise de multe ori ca, după divorţ, tatăl ei să se recăsătorească şi să formeze o nouă familie, să zămislească alţi prunci şi astfel, fraţii ei vitregi ar fi trebuit să se trezească. Fireşte că impostorul de Barbero se trezise de mult. Fraţii ei vitregi erau nişte simpli neruşinaţi, care urmaseră modelul mamei lor. Aspiraţia burgheză a aparenţelor, combinată cu arivismul clasic al celui care vrea să trăiască fără să muncească, sau făcând cât mai puţine.

Aurora s-a simţit vinovată pentru că gândea lucrurile acestea despre mama ei şi despre fraţii vitregi. Ştia că are dreptate, însă o stânjenea să simtă o asemenea indiferenţă faţă de propria familie. Măcar mătuşile şi tatăl vitreg fuseseră la înălţime. Cu ei îndrăznise să împărtăşească această ultimă lovitură. Năzuise la un post de conducere în Madrid, în oraşul ei. Cel mai rău era că nu putea refuza aventura americană. Chiar dacă ar fi însemnat să renunţe definitiv la viaţa ei personală, să-şi abandoneze originile şi într-un fel să o ia din nou de la zero. Asta presupunea să o ia de la capăt în altă ţară şi să asimileze codurile altei culturi.

— Vei locui în Des Moines, capitala statului, îi spusese directorul, pe un ton de preot atotştiutor. Avem nevoie de unul de-ai noştri în prima linie. E singurul mod de a controla regiunea şi de a reuşi să ne impunem.

Ce onoare, era în prima linie, nici mai mult, nici mai puţin decât într-un oraş cu ceva mai mult de două sute de mii de locuitori. Avea să găsească mari posibilităţi într-un orizont de câmpuri de grâu şi de

porumb, presărate cu numeroase ferme de porci. O făceau să creadă că pământurile acelea de cucerit erau o imensă insulă, a cărei maximă guvernatoare avea să fie ea. Dar Aurora ştia foarte bine că Vestul Mijlociu era în fond un soi de insulă Barataria[1], în care nu avea să dobândească faima eternă, nici fericirea de nespus din poveşti sau din legende. Îi lipsea entuziasmul ca să înfrunte un asemenea loc de muncă. Ea, care era atât de iubită şi de respectată în întreprinderea ei de energii regenerabile, ea, care ştia secretele tuturor turbinelor de la morile de vânt. Prima din promoţia ei, cea mai inteligentă, logodnica lui Eol, zeul vântului, cu forţa sa invizibilă. Experta în elice şi motoare. Fetiţa frumoasă, la patruzeci şi cinci de ani recent împliniţi, emigra ca să deschidă pieţe noi pe câmpii. America avea să se umple de mori de vânt, de giganţi din oţel agitându-şi pumnii. Ce onoare să deschidă pieţe în mijlocul nimicului!

Vacanţa trecu în zbor şi Aurora Altano se obişnui mai întâi cu gândurile ei nefericite şi apoi le înăbuşi. Băile în mare o ajutară să se resemneze, soarele îi conferi o nuanţă luminoasă a pielii, care o făcea să pară mai tânără. În ultima dimineaţă în care se plimbă pe plajă, nu o mai copleşeau amintirile de la birou. Se bucură că nu mai trebuia să se întoarcă în locul acela cu pereţi din sticlă. Se bucură că putea să-şi schimbe radical viaţa şi să o ia de la capăt. Cu lumina mării şi cu afecţiunea mătuşilor se izbăvise de obsesia ei.

Nu putea să se dea bătută înainte de a începe un nou ciclu. Viaţa părea să-i dea altă ocazie de a se

[1] Insulă imaginară din *Don Quijote de la Mancha* de Cervantes (n.tr.).

reinventa. În această stare sufletească, Aurora se îmbarcă, în direcţia Des Moines, cu escală la Houston.

Traversă Oceanul Atlantic completând rebusuri şi sudoku. Aliniind litere şi numere. Încercând să găsească în jocurile acelea o ordine interioară care să-i aducă seninătate. Călătoria se dovedi prea lungă, trebui să treacă de biroul de Imigrare şi să stea la cozi absurde. Să treacă de câteva ori prin controalele de securitate, să-şi deschidă bagajul de mână, să-şi dea jos pantofii şi să-şi scoată laptopul. Era frântă şi trebui să aştepte patru ore pentru al doilea zbor. Oboseala i se amesteca cu teama de necunoscut. Diferenţa de fus orar o făcea să moţăie, căscând îndelung. Când se îmbarcă, în sfârşit, în micul avion cu destinaţia Des Moines, căzu într-un somn profund. Orele de somn fură o binecuvântare.

Se trezi asudată, deschise ochii şi stewardesa îi dădu o grămadă de explicaţii nelămurite. Ce fel de engleză învăţase oare în Spania? Certificatul de la British Council şi diplomele de la Şcoala de Limbi Străine nu valorau nimic în faţa torentului rostit cu accent vertiginos de stewardesa zâmbitoare. Aurora avea gura păstoasă şi gâtul înţepenit. Stewardesa îşi dădu seama că nu înţelesese şi îi explică mai domol situaţia. Nu aterizaseră în Des Moines, condiţiile atmosferice nefavorabile obligaseră avionul să-şi devieze ruta. Erau în aeroportul din Moline, în Illinois.

Moline? Illinois? Ce cuvinte goale şi ce puţin ştia despre geografia americană. Aurora descoperi astfel că din pricina condiţiilor atmosferice nefavorabile fuseseră deplasaţi cu vreo trei ore la vest de destinaţia sa finală, în statul vecin. La cât de

nerăbdătoare era să ajungă şi la cât de istovită era! În plus, soluţia pe care i-o propuneau era groaznică: ar fi trebuit să aştepte în aeroport o noapte şi să se întoarcă la Houston în zborul de dimineaţă, ca să ia din nou spre Des Moines acelaşi zbor, care fusese deviat şi care pleca în fiecare după-amiază din Houston. A doua zi nu erau zboruri directe spre Des Moines care să plece din Moline. Pe de altă parte, factorii meteorologici nu obligau compania să deconteze nimic.

Aurora reacţionă prompt şi refuză să irosească o zi întreagă pentru a ajunge la destinaţie. La terminalul aeroportului închirie o maşină, un Ford Focus alb automat şi cu foarte puţini kilometri. În vehicul se simţi mai bine. Avea să conducă o bucată de timp şi să caute un motel. În zori va pleca spre Des Moines şi, cu puţin noroc, va ajunge la ora prânzului. Se simţi uşurată să se afle pe şosea şi nu la terminal, pre-făcută într-un animal dintr-o turmă. Aeroporturile dezumanizaseră călătorii şi nu mai era agreabil să călătoreşti. Acum le dădeau de mâncare porcării şi îi tratau de parcă ar fi fost presupuşi delincvenţi.

Găsi un motel la o jumătate de oră de aeroport, traversă marea arteră a fluviului Mississippi iluminată de nucleul urban şi de câteva vapoare cazinou, acostate lângă zone de parcare pline de vehicule off-road şi de furgonete. Era atât de obosită, că jubilă cu entuziasm aproape infantil văzând camera cu pat imens şi cada cu jacuzzi. Dormi buştean opt ore şi, când se trezi, era încă foarte devreme. Se hotărî să-şi acorde un răgaz în dimineaţa aceea şi să se bucure de camera în care intrase aproape somnambulă. Nu avea

de ce să ajungă la ora prânzului la Des Moines, nu o aştepta nimeni decât peste patru zile. Graba era o ficţiune pe care şi-o fabricase ca să-şi ordoneze viaţa. Să ajungă repede, să caute apartament, să se instaleze, să întocmească o listă de lucruri care să o facă să simtă că deţine controlul situaţiei. Tot zbuciumul acela era inutil şi Aurora era conştientă că trebuia să încetinească ritmul. Încă mai simţea oboseala din ziua anterioară, sub forma durerilor musculare şi a unei uşoare contracţii musculare în spate. Avea nevoie să lenevească şi să utilizeze magnificul jacuzzi din cameră. Micul dejun era inclus şi avea poftă să mănânce bacon şi omletă. Avea nevoie să simtă în continuare plenitudinea zilelor de plajă.

Zăbovi relaxată şi absorbită în pat, jucându-se cu telecomanda de la televizor, fără să se oprească la nici un canal. Era în America profundă. Statul era gigantic şi Aurora învăţa să se situeze pe o hartă imaginară, pe care i-o plăsmuiau propriile gânduri. Teritoriul era la vest de fluviul Mississippi, pe care îl trecuse pe jumătate adormită. Graniţele statului Iowa erau naturale şi aveau pe ambele laturi fluviul Mississippi şi râul Missouri, ambele navigabile, la vremea lor, arterele transportului în America, pompând mişcarea oamenilor şi mărfurilor. Acum cedaseră locul şoselelor extrem de late, asfaltului şi pneurilor, iar vapoarele cu aburi le evocau grandoarea transformate în cazinouri.

Ziua începuse luminoasă şi senină, iar Aurora îşi continuă călătoria la prima oră a după-amiezii. Motelul se afla în mijlocul unei câmpii, care dădea într-o mică

zonă de serviciu, cu un restaurant cu mâncare de casă, plină de grăsime. Rezervorul Fordului Focus era plin şi Aurora plecă spre Des Moines simţindu-se liberă şi uşurată. Acesta era începutul oficial al aventurii sale şi era împăcată cu singurătatea ei de călătoare în maşină închiriată. Îşi aminti de fericirea tatălui ei vitreg când se uita la fotbal şi bea beri reci. Fericirea ei era şoseaua aceea solitară şi o maşină automată, în care viteza era în piciorul ei, când apăsa pe acceleraţie. Piciorul ei transformat în extensie vie a acelei maşini care străbătea câmpiile din Iowa.

Autostrada 80 spre vest era o şosea imensă. Un peisaj de ferme şi culturi de porumb, pe care ea îl va umple cu mori de vânt. Va transforma aceste pământuri într-o nouă Castilie. Câmpia aceea avea textura infinitului, întinsele ţinuturi cereau cu vehemenţă să fie rebotezate cu numele de La Mancha din Vestul Mijlociu. Terenuri agricole, unde morile de vânt aveau să fie energia regenerabilă, salvatoare. Energia curată, care avea să înlocuiască centralele nucleare. Aurora exulta cu gândurile ei mesianice. Plănuia să spaniolizeze peisajul cu uriaşe braţe de mori de vânt.

După o oră şi un sfert de călătorie, cerul luminos cu nori albi şi spongioşi pe fond albastru începu să se îngălbenească. Apoi, o pată mare şi ireală de culoare intensă şi aproape portocalie se închegă la orizont. Aurora avu un presentiment funest. Schimbarea atât de bruscă a acelui cer i se păru suspectă. Deschise radioul în căutare de ştiri şi găsi numaidecât cheia intuiţiei sale. Toate posturile emiteau o alarmă de urgenţă. Suna un fluierat persistent şi intermitent,

însoţit de instrucţiuni clare şi pronunţate răspicat. Prin vreun loc apropiat trecea o tornadă. Trebuia să se pună la adăpost. Teama pe care o simţi Aurora nu semăna cu nici o altă teamă. Nu mai fusese niciodată într-o situaţie asemănătoare. Îşi aminti că în copilărie văzuse un bărbat gata să se înece pe plajă. Marea îl târa în adânc şi apoi îl lansa, lovindu-l de stânci. Lumea de pe nisip a alcătuit un lanţ uman şi, după multe eforturi, a izbutit să-l scoată viu, deşi rănit.

„Marea trebuie s-o respecţi”, spuneau mătuşile ei pe un ton solemn, „e plină de spiritele imprudenţilor care s-au înecat.”

Bărbatul acela a avut noroc, dar Aurora era singură într-un ocean de câmpuri de soia şi porumb. Era în derivă într-un peisaj care se pregătea să primească un vârtej de o forţă brutală, care devasta totul în calea lui. Aurora se gândi la propria-i moarte, o văzu în pielea unui cer portocaliu care întuneca peisajul. Viră la dreapta, ieşi de pe şosea şi intră pe un drum de pământ, între culturile de porumb. Adrenalina o făcea să apese cu putere pe acceleraţie. O dureau mâinile de cât de strâns ţinea volanul.

„Drumul ăsta trebuie să mă ducă la o fermă”, îşi zicea cu o convingere uimitoare.

Părea că suferise o dedublare interioară şi Aurora prevăzătoare, a rebusurilor şi a sudokurilor, obţinuse comanda navei. Tornada era însoţită de un vânt puternic care smulgea copacii din rădăcini. Văzu trecând ramuri şi ştiuleţi, însă Aurora ştia că drumul acela se sfârşea la ferma unde avea să găsească refugiu. Refuza să înceteze să mai existe. O exilaseră la capătul lumii, nu era corect să moară în prima ei zi

de pionieră. Nu era corect să moară atât de departe de ai ei, pe pământul acesta, pe care tocmai îl rebotezase pentru cauza morilor de vânt. Vârtejul gigantic de infern şi devastare n-o putea ajunge; merita o ocazie, ea iubea viaţa.

Viaţa a vrut deopotrivă în ziua aceea ca Aurora Altano să scape teafără. La capătul drumului era ferma doamnei Rita, care avea treisprezece pisici şi doi ogari şchiopi, pe care îi salvase de la moarte când n-au mai fost buni de curse. Rita, cea cu coşurile de răchită. Femeia care moştenise cele mai bune pământuri din zonă şi avusese singură grijă să le facă să rodească, fără ajutorul nici unui bărbat. Rita şi gospodăria ei cu acoperiş roşiatic şi cu portic din lemn sculptat.

Rita, cu dulceaţa ei, le dădu adăpost unei Aurore în lacrimi, celor treisprezece pisici care mieunau şi celor doi ogari care lătrau. Marea Rita, cea care izbuti să calmeze spiritele în pivniţa plină de coşuri de răchită şi de borcane cu marmeladă de casă. Rita, binevoitoarea Rita şi firea ei optimistă, mai presus de cele mai rele catastrofe. Mai presus de infernuri şi prăbuşiri.

Aurora rămase câteva zile la ferma aceea.

Învăţă să suporte spaima şi să respire domol. Să expulzeze încet aerul din plămâni. Să perie ogarii pe spinare şi să lase pisicile să se ghemuiască pe perna ei noaptea şi să o tragă de păr. Torsul plin de salivă al felinelor era un murmur liniştitor, care o ajuta să doarmă, să nu se mai teamă de întuneric şi de zgomotele lui.

Fordul Focus închiriat îndură cu resemnare toate loviturile crengilor şi altor obiecte. Motorul pornit suna bine, gata să continue călătoria. Pe tablă rămăsese o urmă clară de ciocniri şi de denivelări, iar geamul de la una dintre uşile din spate se spărsese. Rita îi puse o bucată de carton, lipită cu bandă adezivă, iar Aurora Altano, năpădită de infinită recunoştinţă şi de energii regenerate, putu să-şi urmeze aventura pe meleagurile acelea, unde vânturile împrăştie seminţele sau smulg casele.

13. O RUGĂCIUNE PROPRIE

Din rutina cotidiană a Marcelei Sánchez lipsea un cuvânt esenţial. În vocabularul ei de bază nu figura acel *nu* atât de necesar când zilele au doar douăzeci şi patru de ore şi cel puţin şapte din ele trebuie folosite pentru a dormi. Marcela Sánchez avea multe calităţi şi acel mic defect. Incapacitatea ei de a spune *nu* o prefăcea într-o sclavă, obligând-o să facă lucruri care nu o interesau câtuşi de puţin. Unul dintre ele era să-şi însoţească vecina la slujba religioasă de la parohia aflată la câteva străzi. În fiecare duminică, doamna Claire o lua pe Marcela şi, dacă era timp frumos, mergeau împreună pe jos la insuportabila slujbă, oficiată de un pastor apocaliptic, care anunţa pericolele păcatului ţipând. Doamnei Claire, care avea în jur de optzeci de ani şi trăise toată viaţa în

ambianţa aceea de fervoare religioasă aberantă, asemenea predici i se păreau inspiratoare. În schimb, Marcela Sánchez se plictisea, nu era capabilă să urmărească nici jumătate din ceea ce spunea energumenul, în cuvintele sale tăioase, care aveau aerul de a lua la rost şi de a se înfige în docilii săi enoriaşi. Marcela se alătura celorlalţi, cântând în cor „amin”, cu profund scepticism, în vreme ce atenţia îi era distrasă de silueta orizontului sinuos pe care vitraliile o lăsau să se întrevadă.

Acolo era Marcela Sánchez, cu cartea de Psalmi, încercând să descifreze ce exprima vocabularul acela împestriţat cu litere gotice. Se gândea la ce mai are de făcut înainte de a putea să se bucure de odihna duminicală. Itinerarul ei vital era presărat cu mici obligaţii. Uneori le enumera în minte, murmurând în sunetul rugăciunilor: să-l schimbe şi să-l spele pe tatăl domnului Curtis, s-o ajute pe doamna Claire în grădină, să spele rufe, să ducă gunoiul la containerele de reciclare...

Într-o dimineaţă de duminică, predica se lungi mai mult decât se cuvenea. În ziua aceea, preotul era profund iritat de lipsa de credinţă în lume şi ataca întreg universul. Anunţa o pedeapsă divină iminentă şi Marcela se simţea foarte stânjenită. În ambianţa parohiei se respira o densitate stranie, ca a furtunilor de primăvară care atâta o speriau pe Marcela, mai ales în primii ani, când a sosit în satul acesta mare din Vestul Mijlociu. Cu temutele furtuni, semănăturile se umpleau de electricitate şi un fulger străbătea cerul, desenând la orizont o hartă de lumină. Pe Marcela o înspăimânta acest spectacol surprinzător.

Pe atunci locuia într-o mică rulotă, împreună cu două prietene. De cealaltă parte a şoselei erau culturile de porumb şi cerul acela imens care părea să se rupă la lovitura rapidă a tunetelor.

I-au trebuit ani ca să se obişnuiască cu furtunile care începeau la sosirea primăverii şi care, cu ploaia lor deasă, marcau ritmul zilelor, până în toiul verii. Cel mai greu era să le simtă intensitatea răsunând pe tabla micii rulote. Marcela Sánchez înghiţea gustul fricii invizibile în salivă, dar nu spunea nimic. Se aşeza pur şi simplu într-un colţ, îşi îndoia genunchii lipindu-şi-i de piept şi ofta după fiecare tunet.

Să se mute într-o casă din lemn fu un mare progres. Deşi era o casă minusculă, însemna să iasă din rulota mizerabilă de lângă semănături. Nici una dintre prietenele ei nu o însoţi, una se duse să locuiască în altă rulotă cu iubitul ei, iar cealaltă se hotărî să-şi încerce norocul în alt stat, unde iernile să nu fie atât de aspre.

Marcela ajunse singură în căsuţa situată într-un sat plin de sculpturi de pitici şi de păsări flamigo roz. Proprietarul casei era domnul Curtis, care o moştenise de la maică-sa şi care locuia cu tatăl său la trei străzi. Domnul Curtis conducea un atelier care aparţinuse tatălui său, un mecanic foarte priceput, cufundat acum în ceaţa deasă a uitării, înveşmântată într-un Alzheimer în stadiu foarte avansat. Domnul Curtis o cunoştea pe Marcela întrucât o văzuse curăţând micul restaurant familial al doamnei Dolan şi i-a oferit căsuţa mamei sale, recent decedate, cu cheltuielile de apă, lumină şi încălzire incluse, pentru ca ea să-i facă

curat în atelier şi în casă şi să-l ajute câteva ore pe zi la îngrijirea tatălui său bolnav.

Schimbul i se păru minunat Marcelei. Obligaţiile de la restaurantul doamnei Dolan, la o stradă de atelierul mecanic, erau compatibile cu serviciile aduse domnului Curtis. Casa mamei domnului Curtis avea tot ce era necesar, inclusiv obiectele ei, hainele şi mobilele. Domnul Curtis nu atinsese nimic, totul era impregnat cu esenţa decedatei. După toate aparenţele, femeia avea un caracter insuportabil şi divorţase de soţul ei curând după ce se născuse Curtis. Fusese incapabilă să depăşească moartea subită a primei sale fiice şi a proiectat multe dintre temerile ei în creşterea celui de-al doilea fiu. Astfel, copilăria domnului Curtis, în umbra exagerat de protectoare a mamei, a navigat între două case, trei străzi şi un mic atelier mecanic, unde a învăţat meseria de la tatăl şi de la bunicul său. Continuând tradiţia familială, devenise un extraordinar mecanic de maşini şi motociclete, iar pe deasupra, repara arme de vânătoare. El însuşi era un vânător iscusit şi avea o colecţie de câteva puşti şi două pistoale vechi, pe care le expunea într-o vitrină din salonul casei sale.

În duminica în care îşi însoţea vecina la parohie şi asculta cu stupoare diatribele din predica pastorului furios, Marcela îi promisese doamnei Claire că, după ce îl va spăla pe bătrânul domn Curtis, o va ajuta cu grădina. Îşi va petrece cea mai mare parte a după-amiezii smulgând nenumăratele păpădii care se iviseră în gazonul vecinei sale. Pe Marcela n-o deranjau câtuşi de puţin, în copilărie se juca suflând micile mori de vânt care apăreau când se uscau florile

galbene. Totuşi, doamnei Claire i se păreau îngrozitoare plantele acelea invadatoare, care stricau armonia gazonului său strălucitor, înconjurat de pitici, mici cerbi şi alte ornamente. Marcela Sánchez se gândea la gazonul doamnei Claire şi îşi înăbuşea cheful de a căsca şi de a ieşi din biserica absurdă, unde pastorul părea să anunţe meritatul sfârşit al lumii cu mai multă energie ca niciodată. Parohului i se umflau venele gâtului în vreme ce striga la cer cu braţele ridicate. Marcela ofta ca în zilele cu furtună în rulotă, când se ghemuia într-un colţ şi, temătoare, se ruga să treacă fulgerele şi tunetele cât mai repede. Dar rugăciunea ei era diferită de cea din parohia aceasta. Era o rugăciune proprie, un dialog secret cu natura, ca s-o lase să trăiască, pentru ca din furtuna aceea să nu se nască o tornadă devastatoare, pentru ca puţinii copaci care o înconjurau să nu se frângă în două, ca să poată fi vie a doua zi şi să continue să spele podelele din restaurantul familial al doamnei Dolan.

Rugăciunea Marcelei se îndepărta de lumea asta, nu avea nici o legătură cu predicile pline de furie pe care le asculta duminica, nici cu docilitatea bovină a enoriaşilor care urmăreau atenţi aberantele ameninţări ale parohului cu voce fonfăită şi aspră, care impregnau pereţii parohiei. Rugăciunea Marcelei era transparentă şi luminoasă în imaginile pe care le evoca. Îşi amintea de bunica ei, doña Natividad, de biata ei bunicuţă bătrână, care muncea neobosită. Ce dulce era amintirea de când le făcea ciocolată într-un ibric la foc şi le-o dădea cu bucăţele de biscuit rupt şi le cerea, ei şi fraţilor ei, să mulţumească lui

Dumnezeu cu credinţa tăcută pe care o nutresc cei mai săraci. Ar fi avut multe de învăţat parohul din credinţa bunicii ei şi din ciocolata caldă cu biscuit rupt, cuminecătura aceea atât de gustoasă, care nu avea nevoie de sentimentul de vină şi nici de dezlegarea de păcat. Vocea duioasă a doamnei Natividad putea să izbăvească toate păcatele din lume în ibricul ei plin cu bucăţele de ciocolată cu puţină apă. Dumnezeul bunicii ei asculta murmurele după-amiezii şi nu te târa în nici o biserică. Te lăsa să te joci pe uliţele de nisip, până când lumina se răcea şi se lăsau umbrele nopţii.

„Unde o fi oare acum bunica?” se întreba Marcela Sánchez în tăcere. „O fi cunoscut-o pe mama domnului Curtis? Ne-or privi de sus? Or putea să vadă acoperişurile caselor?” Ce straniu era să te gândeşti la morţi. Să te gândeşti la neclintirea lor, la timpul pe care îl petrec contemplând infinitatea lucrurilor. Bunica ei, doña Natividad, pesemne că acum stătea, în sfârşit, fără să facă nimic. Poate chiar era absorbită, urmărind rutina zilelor pe care le trăiau toţi nepoţii ei. Ea fusese cea mai curajoasă, sau asta credea blânda Marcela în timp ce îngenunchea, imitând mişcările doamnei Claire şi ale celorlalţi enoriaşi. Îţi trebuia multă curiozitate şi o bizară îndrăzneală ca să treci graniţa şi să înaintezi prin deşert cu o sticlă de apă. Ce surprinzătoare era viaţa. Acum, Marcela era fericită, într-o căsuţă confortabilă din lemn. Ce mândră ar fi bunica ei, doña Natividad, dacă ar putea s-o vadă. Poate că da, poate că o vedea şi chiar comenta cu mama domnului Curtis detaliile şi

şiretlicurile unor mobile din casă, sau ale maşinii de spălat rufe care uneori înghiţea şosetele.

Da, acum îşi avea propria maşină de spălat la subsol. Marcela Sánchez îşi imagina faţa de satisfacţie pe care ar face-o bunica ei. În plus, Marcela era sigură că, în ciuda caracterului dificil al mamei domnului Curtis, după cum îi explicase cu lux de amănunte vecina, în ciuda năbădăilor şi altor manii, bătrâna doamnă Maggie Curtis ar fi mulţumită să ştie că Marcela era o chiriaşă exemplară, că menţinea casa exact cum rămăsese în ziua în care a murit ea de o congestie cerebrală pe masa de la bucătărie. În dimineaţa aceea, doamna Maggie Curtis s-a trezit foarte devreme şi a murit cu o sorbitură de ceai pe buze, în vreme ce contempla lumina înceţoşată a zorilor. Marcela o cunoştea din vedere, din când în când se întâlnea cu ea în toaleta de femei a restaurantului, când Marcela făcea curat. Doamna Maggie Curtis obişnuia să mănânce acolo cu fiul ei o dată pe săptămână. Ea i-a sugerat acestuia să contracteze serviciile unei imigrante ca să-şi uşureze puţin greutatea responsabilităţii amare de a avea grijă de tatăl său. „O infirmieră în permanenţă nu e necesar”, îi spusese, „ai nevoie de cineva care să-l spele şi să-i facă ordine. N-o să-şi revină, caută pe cineva care să te coste jumătate din a patra parte pe care o plăteşti.” Era adevărat, ea costa cu mult mai puţin decât o infirmieră cu diplomă. Astfel că domnul Curtis a contractat-o şi, când a murit mama lui, i-a oferit casa, iniţiind schimbul acela în natură, care îi permitea Marcelei să trăiască demn în locuinţa plină

de lucruri pe care niciodată nu se gândise că le va avea.

În sfârşit, se termină predica, iar Marcela şi doamna Claire putură să se întoarcă la casele lor. Dar, când să iasă din biserică, pastorul se apropie atent şi grijuliu s-o salute pe doamna Claire şi s-o întrebe de sănătate. Bătrâna îi relată suferinţele ei şi îl asigură că avea noroc că Marcela îi devenise noua vecină, locuind în casa lui Maggie Curtis. Doamna Claire scoase în relief nepreţuita companie şi generosul ajutor duminical al Marcelei, care nu doar că o însoţea la slujbă, ci îi mai şi smulgea buruienile din imaculata sa grădină. Parohul o privi bucuros pe Marcela Sánchez şi o felicită pentru că era atât de bună vecină, declarându-se satisfăcut pentru că acum casa lui Maggie Curtis, păcătoasa neizbăvită care probabil că ardea în infern, era locuită de un suflet milostiv şi cu frica lui Dumnezeu. Marcela Sánchez se simţi extrem de stânjenită auzind cuvintele acelea. Nu era în casa doamnei Maggie Curtis nici un indiciu care să arate că ar fi fost o păcătoasă. Cum îndrăznea bărbatul acela respingător să mânjească astfel memoria doamnei Curtis, căreia ea îi datora indirect atâtea lucruri bune? Marcela Sánchez se întoarse acasă furioasă şi foarte supărată pe ea însăşi, din cauză că tăcuse, nu-i replicase pastorului.

„Omul acela e diavolul”, îşi zise în timp ce încălzea nişte mici batoane de ciocolată cu puţină apă într-un ibricel. Aşteptă ca din vreun cotlon al cerului doamna Maggie Curtis să-i ierte laşitatea. Deodată, auzi scârţâitul uşii de la bucătărie şi, spre surpriza ei, văzu că parohul intră şi închide uşa cu zăvorul. Venea

hotărât şi se năpusti asupra ei, ca şi cum ar fi plănuit meticuloasa coreografie de lovituri. O aruncă la pământ şi îi dădu un şut în burtă, care o lăsă nemişcată, apoi o târî trăgând-o de păr şi de acolo o duse la subsol, în camera cu maşina de spălat, unde o obligă să îngenuncheze, în timp ce murmura că e o păcătoasă împuţită, la fel de dezgustătoare ca bătrâna Curtis, chiar şi mai mult, pentru că ea îi ispitea pe enoriaşi cu fundul acela. Era extrem de excitat. O ridică de guler şi o penetră pe la spate. La fiecare năvălire, maşina de spălat tremura şi Marcela, pe jumătate inconştientă, nu putea să-şi creadă ochilor. Durerea sfâşietoare pe care o simţea, sarea în gură, buza umflată şi junghiul intermitent, care îi tăia respiraţia şi îi strivea carnea. Vru să moară în clipa aceea, să se evapore cu mirosul de ciocolată arsă care impregna bucătăria şi care făcu să sară mica alarmă de fum exact în momentul când preotul ejacula cu o forţă înveninată. Îşi încheie rapid nasturii, privind-o pe Marcela cu silă şi o ameninţă cu moartea dacă spunea cuiva ceva. O apucă din nou de păr şi o scuipă cu dispreţ pe faţă înainte de a pleca, având pe chip o expresie de enormă satisfacţie.

Marcela urcă treptele tremurând şi stinse focul care prefăcuse ciocolata într-o masă neagră şi uscată. Deschise fereastra ca să iasă fumul şi dădu în alarmă cu băţul de la mătură, ca să sară bateria şi să nu mai sune. Urcă în baie. Nu-i venea să creadă ce se întâmplase. Nici în coşmarurile ei cele mai îngrozitoare n-ar fi fost capabilă să-şi imagineze o experienţă atât de înspăimântătoare. Sângera, avea senzaţia că a rupt-o pe dinăuntru. Pe hârtia igienică

se amesteca sângele cu sperma şi pe Marcela o podidi voma cu atâta putere, că se prăbuşi pe podeaua din baie. Acolo zăbovi plângând mai bine de o oră. Făcu duş în mod mecanic, ca un automat care nu va mai simţi niciodată nimic. Tristeţea o îneca şi plângea cu lacrimi imense, retrăind spaima violului, în vreme ce descoperea loviturile pe tot corpul. Se îmbrăcă, se fardă şi se duse acasă la domnul Curtis. Trebuia să-l spele pe bietul tată dement al acestuia, să-l schimbe şi să-i pună cearşafuri curate pe pat. Ajunse tremurând şi plânsul o năpădea din nou. Domnul Curtis citea liniştit ziarul, o salută pe Marcela cu un gest rapid şi se cufundă la loc în lectura lui. Marcela se gândi să-i povestească ce se întâmplase, dar nu îndrăzni; în ameninţarea parohului era ceva diabolic, care o teroriza, ca şi cum dezvăluind acel păcat, ea însăşi s-ar fi condamnat. Îi veni în minte vitrina cu puşti şi cu pistoale vechi. Bine-ar fi să aibă curaj să-i zboare creierii pastorului împuţit.

Marcela Sánchez intră în camera bătrânului bolnav şi începu să-l spele cu sârguinţă grijulie. În timp ce o făcea, se gândi la bunica ei şi la rugăciunile sale transparente, la copilăria ei luminoasă, când se juca cu prietenele inventând aventuri. După câteva minute, sosi domnul Curtis foarte agitat:

— Marcela, Marcela, e alarmă serioasă de tornadă, fugi la subsol, zise învelindu-şi tatăl în cearşafuri şi luându-l în braţe.

— Dar nu e furtună, domnule Curtis, răspunse Marcela surprinsă.

— Haide, fugi, zise el şi începu să coboare cu tatăl său treptele, apoi îl aşează pe o canapea de lângă maşina de spălat.

Marcela se aşează alături de bătrânul Curtis şi îl luă de mână, gândindu-se că astfel nu va fi atât de speriat. Bătrânului îi curgea saliva şi avea privirea absorbită. Curând, un zgomot strident străbătu strada, de parcă un tren gigantic ar fi trecut pe lângă casă, rupând şinele.

Stătură în tăcere vreo două ore; până şi bătrânul Curtis, din abisul bolii sale, părea că descifrase semnificaţia acelui sunet asurzitor, care trecuse pe lângă casă. Domnul Curtis găsi un mic radio cu căşti în una dintre cutiile lui cu scule şi ascultă cu atenţie ştirile pe canalul de urgenţe.

— Putem să ieşim, a trecut, îi spuse, în sfârşit, Marcelei.

Domnul Curtis şi Marcela Sánchez urcară cu grijă treptele şi respirară uşuraţi când văzură casa întreagă. Totuşi, pe ferestre se putea contempla un peisaj înspăimântător cu acoperişuri, maşini ciocnite, buşteni şi copaci rupţi în două. Domnul Curtis coborî din nou la subsol, ca să-şi ducă tatăl la loc în dormitor, iar Marcela deschise uşa de la stradă, ca să scruteze cu uimire priveliştea cu case dărâmate. Când ieşi, lovi fără să vrea un obiect care rămăsese prins în partea de jos a tocului uşii, îl privi fix şi descoperi cu groază că era un cap uman smuls din rădăcini, că vicisitudinile tornadei îl aduseseră acolo. Nu era, însă, orice cap: era, nici mai mult, nici mai puţin, capul tâmpit al parohului, pe care, ca o ofrandă macabră,

vântul religiei transparente care guvernează sufletul adevărat al lucrurilor părea să i-o pună la picioare.

14. DESPĂRŢIRI

Se simţea sufocată şi o speria senzaţia prevestitoare a unei posibile migrene. Într-un ochi observa sclipirile vagi de lumină care anunţau semnalele neîndoielnice ale oboselii. Avea gura uscată, după şapte ore la volan, mestecând amintiri amare. Locul în care se ducea încă se recupera după ravagiile unei tornade, unde mătuşa Claire murise din cauza unui absurd pas greşit. Căminul mătuşii ei era intact, dar cu două străzi mai în spate, dispăruseră cincisprezece case. „E ca o tristă loterie", îi spuse angajatul de la pompe funebre, „ţi-o smulg din rădăcină, de parcă n-ar fi nimic." Biata mătuşa Claire, alarmele trebuie s-o fi speriat şi a rămas pentru totdeauna cu ochii plini de infinit, lângă ultima treaptă de la subsol. Camera cu maşina de spălat a devenit deodată un abis neaşteptat şi bătrâna s-a precipitat pe porţiunea de trepte din lemn despicat, care a cedat din pricina umezelii. A fost o lovitură bruscă şi zdrobitoare, din care femeia de nouăzeci de ani nu s-a mai trezit niciodată.

De cât timp nu mai venise pe aici? gândea Irene în timp ce mesteca nesăţioasă şi aproape fără salivă o gumă cu nicotină. Încercă să-şi relaxeze spatele,

mişcându-şi puţin umerii. Fu tentată de mai multe ori să oprească şi să cumpere tutun în vreo benzinărie şi să lase încercarea de a termina cu prostul obicei de a fuma pentru când va soluţiona problema cu mătuşa ei. Pufnea cu angoasă, nu-i făcea deloc plăcere să se întoarcă şi ura camioanele gigantice care o depăşeau în mare viteză prin partea stângă. Autostrăzi imense, culturi de soia, grâu şi porumb, şi amintirile legate de mătuşa ei i se învârteau în cap. Nici unul dintre veri nu vrusese să se ocupe, dar ea se simţise responsabilă, cu toate că trecuseră mai bine de cincisprezece ani de când se văzuseră ultima oară, când mătuşa Claire se prezentase la slujba de înmormântare a vărului Stephen ca să spună prostii.

„Ce cotoroanţă”, zisese vărul Arthur, „să se ocupe oamenii de acolo şi să putrezească în cimitirul din parohia aia de rahat, unde suntem toţi condamnaţi.”

Arthur era fratele geamăn al lui Stephen şi avea tot dreptul să fie încă furios pe ea. Mătuşa Claire sosise la slujba de înmormântare a nepotului său spunând că băiatul fusese pedepsit pentru că era un păcătos sodomit, dar că ea va încerca să intervină la Dumnezeu, încât osânda în infern să-i fie mai uşor de suportat. Dacă ar fi ascultat-o, insista privindu-i pe toţi cu superioritate, cu un bun tratament într-un centru religios pentru reeducarea invertiţilor, Stephen ar fi redevenit zdravăn la cap şi i-ar fi plăcut femeile, iar acum n-ar fi mort, înjunghiat şi făcut zob, din cauză că îi provocase pe bărbaţi. Şi o tot repeta cu o ironie nesănătoasă lângă soră-sa, care abia o asculta, contemplând distrusă sicriul în care se odihnea trupul mutilat al fiului ei.

Arthur, care o auzise limpede, n-avea să-i ierte niciodată mătuşii Claire comentariile acelea, iar acum, cu maică-sa cufundată într-o profundă demenţă senilă, nu-i păsa câtuşi de puţin ce soartă vor avea rămăşiţele ei. La fel gândea vărul Andrew, mezinul, care plecase pe alt continent şi nu avea de gând să revină prea curând. Irene, care ezita între a coborî să-şi cumpere ţigări şi a continua cu guma de nicotină, nu-i ierta nici ea mătuşii Claire comportamentul acela. Slujba de înmormântare a vărului Stephen fusese unul dintre episoadele familiale cele mai dureroase. Drama unui băiat de douăzeci şi cinci de ani, înjunghiat de un grup de homofobi, care n-au fost niciodată identificaţi. O crimă nerezolvată, care a fost clasată. Asasinii vărului ei umblau liberi şi probabil se lăudau pe undeva cu isprava lor sângeroasă. Ceva de felul acesta nu înceta în veci să doară şi fireşte că Dumnezeul mătuşii Claire, dacă era deopotrivă în spatele acelor lucruri, era un indezirabil.

După slujba de înmormântare a lui Stephen, nu s-au mai întâlnit niciodată cu ea, care a revenit în colţul ei cu câmpii şi plantaţii de porumb, iar nepoţii au hotărât s-o exileze din memoria familiei pentru totdeauna. Toţi în afară de Irene, care simţise o milă stranie şi încă o suna o dată pe an, ca să vadă ce mai face şi să se încredinţeze că încă mai respiră reaua-voinţă înveninată a unei bătrâneţi care o făcuse şi mai evlavioasă, şi mai răuvoitoare. Totuşi, acest comportament atât de nepotrivit şi de ciudat cu familia sa directă contrasta cu părerea vecinilor care credeau că bătrânica aceea era un model de virtuţi, pe care rudele avuseseră neruşinarea de a o lăsa în

voia sorţii. Irene încă medita la telefonul acela: „Se pare că dumneavoastră sunteţi singura rudă cu care menţinea o oarecare relaţie”. Într-adevăr, ea era singura care se mai afla în contact cu mătuşa. Poate pentru că maică-sa a murit când era o copilă şi Irene, la un moment dat, a sperat ca mătuşa ei să ocupe o parte din spaţiul afectiv pe care îl lăsase mama ei. Dar, mai degrabă decât o mamă, mătuşa Claire s-a dovedit cea mai rea mamă vitregă. De aceea, Irene s-a bucurat că au petrecut împreună doar primii ei trei ani de orfană şi nu i-a păsat că, ajunsă la adolescenţă, au trimis-o într-un internat în celălalt capăt al ţării, chiar dacă avea nişte profesori care o luau la palme, obsedaţi de Dumnezeu şi de păcat. Pedepsele şi represiunea erau, pasămite, pentru binele ei, se străduiau cu toţii ca ea nu cumva să semene cu maică-sa. Irene era nelegitimă şi mătuşa Claire avea grijă să n-o lase să uite. „Pata asta a mamei tale nemăritate o porţi tu, să-ţi fie clar”, obişnuia să-i amintească cu fiecare ocazie.

Lui Irene nu-i plăcea deloc să rememoreze toate acestea, şi cu atât mai puţin în călătoria aceea solitară, înconjurată de camioane gigantice, încărcate cu mărfuri, care tot stăteau la pândă, să o depăşească vertiginos. Moartea mătuşii trezise o serie de imagini şi fantasme, care o făceau să-şi dorească mai mult ca oricând o ţigară, sau chiar un pachet întreg. Se imagina savurându-le ore în şir, ca şi cum ar fi emanat adevăratul aer care ne face să ne simţim vii. Fumul unei ţigări transformat în odihnă, în gând vag, sau într-un simplu căscat leneş şi picant. Tutunul, oricât de dăunător ar fi fost pentru gât şi pentru plămâni, nu

i se părea la fel de nociv ca răposata ei mătuşă. Merita oare osteneala de a se duce acolo, să se ocupe de rămăşiţele bătrânei? Irene se simţi puţin vinovată. Nu o durea că mătuşa ei murise, pentru că nu îi lăsase nici o amintire frumoasă. Totuşi, nu înceta să întoarcă pe toate feţele anii pe care îi trăise cu ea. Voia să creadă într-o posibilă senzaţie luminoasă, în căldura casei cu pitici în grădină, când se juca singură cu păpuşile. Poate asta era ceea ce căuta Irene să recupereze prin călătoria aceasta. Nu o interesau banii pe care i-ar fi lăsat. Îşi închipuia că mătuşa donase totul parohiei şi îi era totuna. Pe ea o atrăgea doar posibilitatea de a reveni în locul acela să scotocească şi să încerce să se împace cu anii sordizi ai copilăriei. Va intra în casă şi va putea să se plimbe prin colţuri într-o tăcere absolută, fără a trebui să suporte comentariile dispreţuitoare ale mătuşii. Poate va descoperi vreunul dintre secretele sale. Dar ce secrete putea să aibă o bătrână bisericoasă care îşi petrecuse o jumătate din viaţă trimiţându-şi în infern toată familia?

Oamenii răi au nevoie de motive ca să acţioneze în felul în care o fac? Cel mai rău era că mătuşa ei nu părea să fie conştientă de suferinţa pe care o provocase familiei. Cât a sâcâit-o, de exemplu, pe biata mătuşa Rhoda, mama gemenilor, care a avut ghinionul să se căsătorească cu un beţiv. Rhoda era puţin mai tânără decât soră-sa, Claire, şi a avut parte de multe necazuri. Nu doar că a pierdut un copil, dar a şi fost maltratată de un soţ care se întorcea beat acasă aproape în fiecare seară şi o bătea îngrozitor. Bine că a murit de o ciroză hepatică şi a lăsat-o în

pace, dar din nefericire rămăsese soră-sa, Claire, ca s-o cicălească criticând-o mereu şi supunând-o la complicate episoade de şantaj emoţional. Mătuşa Claire credea că are autoritatea suficientă ca să analizeze la milimetru evenimentele din viaţa surorilor, în ansamblu şi pe fiecare în parte, iar prin extensiune, pe cele din viaţa nepoţilor. În această ecuaţie ieşea cu mult în evidenţă mama lui Irene, care, cu cuvintele mătuşii, era de cea mai joasă speţă, pentru că, printre altele, rămăsese însărcinată fără să fie măritată, iar ea, Irene, exista din mila lui Dumnezeu, fiindcă mama denaturată pe care o avea încercase să avorteze, făcând prostii.

Mătuşa Claire obişnuia să spună că probabil Irene nu fusese singura sarcină a neruşinatei, însă Dumnezeu, cine ştie de ce, hotărâse s-o protejeze tocmai pe ea. Lui Irene i se punea un nod în gât când îşi amintea scenele acestea, cu ecoul cuvintelor mătuşii, în care se amesteca mila cea mai josnică cu un elaborat dispreţ. Acei primi ani în care a fost orfană s-au dovedit un infern, era clar că faptul că îşi ascultase mătuşa murmurând grozăvii despre ceilalţi îi lăsase o urmă de anxietate existenţială, care încă o făcea să plângă. De aceea, sinistrul internat fusese o pedeapsă mai suportabilă decât convieţuirea cu mătuşa ei. Stătea în frig şi o obligau să se roage în permanenţă pentru sufletul tuturor muritorilor, dar unii profesori, în ciuda ambianţei represive, aveau în adâncul sufletului o vagă compasiune, de negândit în al mătuşii ei. Femeia aceea credea într-un univers în care nici un membru al familiei sale nu putea să se mântuiască şi simţea că are obsesiva obligaţie de a i-

o aminti oricând avea ocazia. Irene era deja condamnată pentru păcatele mamei sale, toţi laolaltă şi fiecare din verii ei, care erau fiii unui beţiv depravat şi ai unei proaste. Avea dreptate Arthur, nu trebuia să fi plecat în călătorie, îi făcea rău să străbată ruta de imagini de ură pe care mătuşa Claire le plăsmuise de-a lungul timpului. Opri într-o zonă de odihnă şi ieşi din vehicul ca să ia puţin aer. Nu era nici o maşină, iar băile erau destul de murdare. Ar fi trebuit să se oprească la ultima benzinărie prin care trecuse cu o jumătate de oră înainte. Se uită la orizont. Lumina roşiatică a peisajului din Vestul Mijlociu, cu semănăturile lui şi cu cerul imens punea stăpânire pe asfinţit. Nu mai avea mult până să ajungă şi trebuia să facă un efort ca să-şi păstreze seninătatea. Să se închipuie străină de ranchiuna care-i dăinuia în suflet şi să fie capabilă să se întâlnească cu rămăşiţele mătuşii ei.

*

Cadavrul lui Claire se odihneşte într-o atitudine senină într-un sicriu capitonat de la firma de pompe funebre a domnului Johnson.

— Am avut o săptămână foarte dureroasă, îi spune angajatul lui Irene. Tornada a adus nenumărate nenorociri. Imaginaţi-vă, pastorul a murit decapitat. Tornada a smuls biserica din temelii, cu preotul înăuntru şi a apărut numai capul. Oamenii sunt demoralizaţi, iar ceea ce s-a întâmplat cu mătuşa dumneavoastră a fost un mare ghinion. Era o femeie extraordinară, regretăm foarte mult.

Irene se simte agitată. Nu ştie prea bine cum să se comporte în încăperea plină de scaune cu cadavrul solitar al mătuşii sale într-un sicriu înconjurat de flori.

Angajatul continuă să vorbească:

— Am anunţat oamenii, pentru ca vecinii să-şi poată lua rămas-bun de la ea. Nu vă deranjează, nu-i aşa?

Irene îi răspunde cu bunătate:

— Deloc, să vină toţi cei care doresc.

Oftează şi îşi contemplă cu curiozitate mătuşa în sicriul deschis: arată mai în vârstă, pare liniştită, trebuie să aibă vreo optzeci şi ceva de ani. Au trecut cincisprezece ani de când s-au văzut pentru ultima oară. Un timp straniu, de bănuieli, care încetul cu încetul se va evapora.

— I-am făcut părul permanent şi am fardat-o puţin, cu toate că ea nu se prea aranja, zice angajatul.

— Îi stă foarte bine fardul de obraz, răspunde Irene.

— Adevărul e că pe decedaţi îi avantajează re-tuşurile şi e important ca rudele să poată păstra o amintire frumoasă.

— Desigur. Irene zâmbeşte. Eu voi păstra o amintire minunată.

În uşă se ivea capul Marcelei Sánchez. Contempla scena cu respect tăcut, fără a îndrăzni să se apropie ca să salute. Mersese pe jos câţiva kilometri ca să-şi ia rămas-bun de la doamna Claire, acum, când Dumnezeu o luase lângă el. Îşi imaginã că răposata umblă dând instrucţiuni îngerilor din cer, ca s-o aşeze cât se poate de departe de locul unde se afla Maggie Curtis, vechea sa vecină, cu care nu se prea înţelegea. O întristă să şi le imagineze pe cele două femei bosumflate în lumea de apoi, căci luaseră cu ele

în mormânt antipatia pe care o simţeau una pentru cealaltă. Ce fel de bagaj ducem când murim?

Pe Marcela o bucura să ştie că ea se va întâlni cu ai ei. Pe cei care au murit când ea locuia deja la prea mare distanţă, pe câmpiile acestea din Vestul Mijlociu, şi n-a putut să-i însoţească în momentul când s-au dus. De aceea îi numea când se ruga şi continua să le vadă chipurile zâmbitoare în imaginile amintirilor plăcute. Dar o întristau, pentru că spuneau că Panchito a murit de sete în deşertul Arizona şi ai lui încă îl mai aşteaptă acasă. Ofta cu amărăciune, din cauză că Emiliano sângerase până murise din vina Bestiei, fiindcă a căzut cum nu trebuia de pe acoperişul acelui tren de marfă care trece graniţa, şi-a pierdut ambele picioare şi nu l-a ajutat nimeni. L-au dat înapoi într-un sac, tăiat în trei bucăţi, nici nu s-au deranjat să coasă extremităţile cadavrului. Nu erau mai în vârstă decât ea şi erau morţi. Aidoma Camilei, care s-a înecat cu fetiţa ei de trei ani în Río Bravo. Faţă de nici unul n-a putut să-şi arate respectul, să se apropie de sicriele lor, să le pună coroane de flori, să-i ţină de mâini şi să-şi ia rămas-bun de la trupurile lor inerte. N-a putut să le spună adio, dar continuau să-i vorbească cu vocea memoriei: „O să vin să te văd, Marcela”, îi spusese Panchito în vreo convorbire la telefon. „Când o să trec eu, primul lucru pe care o să-l fac o să fie să vin să te văd pe tine”.

Dracul era în spatele acelor morţi. Îi omora din plăcere, chiar dacă după aceea nu putea să-i târască până în infern, pentru că erau oameni cumsecade. Îi ucidea ca să necăjească, pentru că erau săraci şi în sărăcia disperată îşi ascuţea el unghiile şi dinţii. Ea

văzuse dracul de multe ori făcând rău, intrând în corpurile oamenilor, ca să facă fapte rele şi apoi să-i nimicească.

Marcela îi văzu ieşind din salonul unde avea loc priveghiul pe Irene cu angajatul, îi salută din ochi şi profită de faptul că nu mai erau acolo ca să se apropie de sicriul doamnei Claire, să-şi poată arăta respectul faţă de moartă. Se gândi că machiajul îi conferea o înfăţişare stranie. Părea mai tânără, ca o păpuşă veche de porţelan. Încercă să fie amabilă:

— Sunteţi frumoasă, v-am adus flori.

Marcela făcuse o coroniţă de garoafe roz şi păpădii şi i-o puse în jurul mâinilor.

— O să am grijă de grădina dumneavoastră, nu vă faceţi griji.

Nu ştiu ce să-i mai spună bătrânei, dar îi era jenă s-o lase singură. Ceea ce o speria cel mai mult pe Marcela din moarte era singurătatea trupurilor neînsufleţite. De aceea o durea atât de mult că niciodată nu apăruse al lui Panchito, că nu-i fusese vegheat cum merita. Urma i se pierduse aproape de graniţă, în deşertul Arizona şi, după atâta timp, pesemne că îi mai rămăseseră doar bietele oase împrăştiate pe pământul uscat şi tare.

15. URMA IERTĂRII

Irene putu să simtă dezolarea tornadei dând ocol casei mătuşii Claire. Cartierul era grav afectat, dar casa dăinuia întreagă, cu aceeaşi înfăţişare plină de bunătate, pe care şi-o amintea din anii copilăriei. Întrucât, chiar dacă mătuşa ei fusese o răutăcioasă în toată puterea cuvântului, casa aceea n-a avut nici o vină şi a fost martora tăcută a delirurilor proprietarei. Moartea mătuşii o lăsase orfană şi pe ea, iar Irene nu putea rezista tentaţiei de a cotrobăi prin toate cotloanele care îi fuseseră interzise când era copilă. Piticii din grădină erau bătrâni şi îşi pierduseră culoarea vie care îi plăcea atât de mult. Pe lângă ei, ieşeau în evidenţă doi chiriaşi noi, care i se părură ciudaţi: un dragon înaripat din piatră şi o broască din fier ruginită.

Grădina părea mult mai mică, aidoma casei. Ochii copilăriei ei crezuseră că văd un palat unde în realitate era doar o modestă locuinţă. Mică era intrarea care dădea într-o sală unde se afla o canapea de piele împodobită cu şerveţele croşetate. Mică era bucătăria unde mătuşa ei acumula nenumărate recipiente cu condimente şi ierburi aromatice. Mici erau cele două camere de la etaj, despărţite printr-o baie minusculă, decorată cu dale roz şi cu două tablouaşe cu modele florale. Pereţii dormitorului mătuşii erau tapetaţi, ca odinioară, cu delicate forme geometrice şi pe capul de lemn al patului se afla sobrul crucifix din metal auriu. Nimic nu se schimbase în căsuţă. Irene se simţea acum o uriaşă străbătând-o cu curiozitate şi nelinişte.

Viaţa mătuşii se concentra în pereţii aceia şi totul era copleşitor de simplu. Mobile simple şi uzate de

folosirea îndelungată. Biblia, singura carte de pe noptieră. Aceeaşi cuvertură din lână groasă de diferite culori acoperea patul. Misterioasa cameră a mătuşii părea să nu ascundă nici un secret. Obiectul cel mai metafizic era Biblia, deteriorată de infinitele lecturi. Semnul de carte era roşu şi destrămat la capăt. Irene deschise textul sacru, căutându-l pe cel care ar fi putut fi ultimul pasaj pe care îl citise mătuşa ei şi nu fu surprinsă să descopere că pagina marcată vorbea despre mânia răzbunătoare a lui Dumnezeu. O citi cu interes, era profeţia despre Ninive, în care Dumnezeu era gelos şi răzbunător. Paragraful în care DOMNUL, cu majuscule, se răzbună pe adversarii săi şi poartă pică duşmanilor.

„Un Dumnezeu lent pentru mânie, dar cu multă putere, care nu l-ar lăsa nepedepsit pe vinovat, fiindcă în vârtej şi în furtună îi era drumul şi norii erau praful de pe picioarele sale.”

Probabil, în logica defunctei sale mătuşi, acest paragraf ar confirma că efectul tornadei asupra satului era rezultatul mâniei lui Dumnezeu, care spulbera casele păcătoşilor. Ar fi fost interesant să-i cunoaştem părerea cu privire la propria şi nefericita-i moarte. Cum şi-ar explica ea, expertă în viaţa celorlalţi, propriul destin. Ea, care analiza totul prin prisma Domnului, nu mai conta în acel prezent. Mânia lui Dumnezeu, care seca mările şi fluviile, ofilea florile, era acum simplul gest curios al lui Irene citind paginile acelea. Acesta era imaginarul mătuşii ei, se gândi cu tristeţe. Dumnezeul mâniei care îi vorbea din acea Biblie a Americilor, care descria distrugerea totală a

oraşului Ninive. Şi unde dracului era oraşul asupra căruia se abătea toată mânia Dumnezeului mătuşii ei?

Irene nu avea habar că locul acela fusese capitala Imperiului Asirian, unde a trăit regele Senaherib. Implacabilul rege Senaherib, care a pedepsit nemilos Babilonia, a cucerit Cilicia şi a obligat regii de origine greacă să se plece în faţa puterii asiriene. Regele care a făcut ca Ninive să fie capitala marelui său imperiu. Doisprezece ani le-au trebuit celor zece mii de prizonieri să ridice platforma pe care s-au înălţat maiestuoasele edificii ale oraşului său. În plus, a poruncit să se construiască apeductul de la Jerwan, ca să aducă apă proaspătă de la o distanţă de patruzeci şi opt de kilometri. Apă cu care să ude grădinile imensului său palat, plin de camere luxoase, saloane şi curţi. Oraşul Ninive creştea, în vreme ce Babilonia, asediată de armata sa, era jefuită, distrusă, incendiată şi inundată de apele râului Eufrat. Regele Senaherib se simţea puternic în îndepărtata Ninive, lângă râul Tigru, situat chiar în faţa modernului Mosul. Se simţea superior distrugând alte oraşe, strivind armate, trasând noua hartă a imperiului său. Se simţea magnific în frumosul său oraş, dar asupra acestuia cădea profeţia distrugerii.

În cuvintele tipărite din Biblia mătuşii Claire clocotea efervescenţa lumii vechi, iar Irene reuşea să-şi imagineze doar gestul mătuşii anunţând mânia lui Dumnezeu când auzise alarmele de tornadă, căutând refugiu la subsol, unde avea să-şi găsească moartea. În afară de Biblia de pe noptieră, nu era nimic altceva care să arate cum fusese universul ei în casa aceea. Irene voia să povestească viaţa mătuşii căutând

vestigiile laturii sale binevoitoare. Voia s-o evoce din cotloanele sale cotidiene, ca un act de compasiune, ca s-o elibereze de abominabilele amintiri. Mătuşa Claire era toxică, se simţea o fiinţă superioară şi îşi condamnase toată familia, cu care nu mai vorbea, la infern. Lăsase o urmă neplăcută în memoria emoţională a surorilor şi nepoţilor. Era o cotoroanţă în toată regula. O femeie rea, dar Irene voia să creadă că, atunci când mătuşa ei era singură în casa aceea, poate gândurile îi cuprindeau şi lucruri bune. Duşmănoasa superioritate morală cu care îşi judeca apropiaţii nu putea fi singurul ingredient pe care îl nutrea inima ei. Irene străbătea dormitorul, inspectând dulapurile şi nu găsea decât haine şi cearşafuri impregnate de mirosul rânced al bumbacului care se îngălbeneşte în spaţiile închise. Nu erau sertare cu scrisori vechi, nici secrete care să arate cealaltă faţă a mătuşii Claire. Nu erau scrisori de la nici un soldat şi nici cărţi poştale de la prieteni îndepărtaţi, nu era nimic. Mătuşa ei dusese viaţa cea mai anodină din lume în încăperea aceea.

Cealaltă cameră de la etaj, pe care Irene o ocupase vreme de trei ani nesfârşiţi după ce i-a murit mama, era aproape la fel ca atunci. Micul pat cuib şi biroul cu lampa argintie, exact cum şi-l amintea. Acum, în plus, era o maşină de cusut din cele de odinioară şi un fotoliu confortabil, cu o veioză cu lupă pentru brodat. După cum părea, mătuşa ei se apucase de cusut, de brodat şi de tricotat în ultimele decenii din viaţă. Pe Irene o amuză să descopere că dulapul unde îşi păstrase hainele cu mult timp în urmă mirosea bine, a lavandă proaspătă, era plin de lână de diferite culori şi

adăpostea două feţe de masă brodate delicat, cu seturi de şase şerveţele.

În sfârşit, îi găsea o virtute insuportabilei sale mătuşi. Când locuise cu ea, n-o văzuse niciodată cosând, brodând, tricotând sau croşetând. Camera care fusese a ei de copilă dezvăluia o faţetă a mătuşii ei care îi plăcu. Pe de altă parte, în ultimii ani Irene făcuse o pasiune pentru tricotat şi pentru croşetat. Avea obiceiul de a se întâlni cu două vecine, ca să-şi împărtăşească modelele şi să stea de vorbă când tricotau. Casa lui Claire avea o latură interesantă, unde ghemele de lână colorată, ordonate în sertarele dulapului, aveau aerul că doresc să dea o versiune veselă a lucrurilor. Irene căută două cutii şi duse toate lucrurile acelea în maşină. Ghemele de lână, veioza în formă de lupă, trusa de cusut, andrelele şi croşetele. Ba luă până şi maşina de cusut, care era foarte grea, fiind atât de veche şi trebui să dea mai în faţă bancheta din spate ca să încapă o asemenea mobilă.

Apoi urcă în dormitorul mătuşii, ca să arunce o ultimă privire. Puse mâna din nou pe Biblie, scoase semnul de carte din pânză roşie şi căută un nou pasaj, deschizând-o de la început: povestea cerului şi a pământului. Şi se gândi la pământul care a fost singurătate haotică, unde abisul era acoperit de tenebre. Şi înţelese că spiritul lui Dumnezeu bătea din aripi deasupra apelor şi cu vocea sa se făcea lumina. Imaginaţia lui Dumnezeu desena peisajul cu cuvintele sale şi a creat un firmament care despărţea unele ape de altele. A făcut să apară uscatul, pe care l-a numit pământ şi, cu toată apa, a inventat mările. Şi când a făcut să răsară din pământ vegetaţia cu toţi pomii

fructiferi, Irene se gândi că era momentul să plece şi să lase ca şi în casa aceea să răsară seminţele celor mai bune dorinţe şi să rămână la gestul lui Dumnezeu care a inventat lumea, înainte ca stelele să ilumineze noaptea, cu mult înainte ca omenirea să populeze planeta.

Se gândi la mările imense şi la copacii de pe pământ, la păduri şi la mama ei ducând-o de mână să culeagă mere într-o toamnă. O fetiţă într-o pădure, cu un coş de răchită şi trei mere mici. Şi îşi văzu mama moartă în urmă cu atâţia ani cu o claritate care o uimi şi rosti „mamă”, imitându-l pe Dumnezeu creator, numind-o cu o dragoste infinită şi imensă, încât preţ de câteva clipe casa aceea se umplu de lumină şi semănă cu paradisul.

16. FOC ŞI APĂ

Ceea ce nu putuse să facă o tornadă făcu un incendiu. Flăcările mistuiră clubul de animatoare în mai puţin de trei ore. Fu un foc atât de puternic şi de agresiv, că pompierii şi poliţia lucrară cu sârguinţă mecanică, dorind în primul rând să-l stăpânească, întrucât erau conştienţi că înăuntru nu se mai putea salva nimic. Împrejmuiră zona, ca să nu se apropie prea mult curioşii somnoroşi, pe care îi treziseră sirenele şi să evite astfel accidentele, căci focul atrage privirile. Localul arse avid de fum toxic şi

obligă pompierii să-şi pună măştile de oxigen ca să poată respira şi să se ducă cu furtunurile să umezească bine în jur. Măriră de două ori cercul de siguranţă, în timp ce asistau neputincioşi la trosnetul rugului furios cu flăcări albastre. Alfredo contempla stupefiat spectacolul combustiei de pe colina spre care dădea partea din spate a localului cu dansatoare exotice în care lucrase aproape douăzeci de ani. Acolo i se ceruse să stea şi de acolo contempla coregrafia pompierilor.

Cu câteva ore mai înainte văzuse dansul fetelor captivând beţivii pe estrada aurie, trupurile decorate cu purpurină şi elasticitatea lor, când se jucau cu cilindrica bară metalică şi se roteau în aer. Trupurile perfecte ale femeilor acelora pe jumătate dezbrăcate, aidoma trupurilor deopotrivă perfecte ale bărbaţilor îmbrăcaţi în jachete parka mari, portocalii, care încercau să împiedice propagarea focului.

Fu straniu, se întâmplă când Alfredo termina de strâns şi dădea cu măturoiul pe sub mese. Plecaseră toate fetele cu ultimii clienţi; atunci se ivi fumul, cu limba lui de foc. Sala era doar tăcere ursuză de picături grele de bere şi el îndepărta cu un cuţit guma de mestecat uscată, lipită pe sub mese şi sub tejgheaua barului, gândindu-se ce porci deveneau clienţii, fiindcă aproape în fiecare lună trebuia să răzuiască în acelaşi fel guma de mestecat lipită de suprafeţele ascunse. Cu fetele clarificase problema gumelor şi măcar nu mai trebuia să le cureţe de pe partea de jos a mesei cu oglinzi din cabine, dar clienţii nu aveau educaţie şi continuau să se descotorosească de guma de mestecat lipind-o în orice loc ascuns.

Simţi că îl ustură ochii şi i se păru că miroase a ars, iar în momentul acela văzu fumul ieşind de după perdele.

„La dracu’”, gândi şi dădu fuga să ia stingătorul care se afla după uşa de la bucătărie. Scoase ştiftul de siguranţă şi căută baza focului, ca să-l îndrepte spre ea cu micul furtun, dar perdelele şi fumul nu-i permiteau să vadă originea exactă a flăcărilor, care se extindeau vertiginos prin diverse zone. Încercă să le stingă strângând cu putere maneta şi lăsând zăpada carbonică să inunde scena. Anhidrida carbonică încropea fulgi albi şi dădea sălii un aspect nins, însă stingătorul acela era insuficient, căci tot localul părea făcut din materie inflamabilă. Estrada din lemn tapiţat pe alocuri cu catifea roşie, mocheta miţoasă pe treptele care duceau la cabine, pereţii tapetaţi cu desene aurii pe fond grena, grinzile din trunchiuri îmbătrânite, totul părea să se abandoneze cu resemnare impetuozităţii flăcărilor, care se aprindeau precum capul unui chibrit gigantic.

„La dracu’, la dracu’, la dracu’”, repeta nervos Alfredo umplându-şi buzunarele cu banii de la casă, şi nu era în stare să-şi găsească mobilul. Unde îl pusese? Era dezorientat din pricina stresului, trebuia să iasă de acolo cât mai repede. Fumul, fumul acela dens, putea să-l ucidă, era cu sufletul la gură şi avea senzaţia de irealitate pe care o ai în accidentele de automobil, când pierzi controlul volanului şi ceva te scoate de pe şosea şi vezi cum maşina te antrenează lovindu-se de tot ce o înconjoară. În urmă cu câteva luni, Alfredo ieşise de pe şosea din cauza unei mici spărturi în asfalt, care îi distrusese o roată. Nenorocitele de spărturi care se produc mereu, provocate de

schimbările extreme de temperatură. Crăpăturile, orificiile, semnele inconfundabile pe care le lasă zilele îngheţate, când termometrul se precipită spre abisul frigului tăios care îţi biciuieşte pielea.

Alfredo avusese noroc că nu se ciocnise cu maşina care venea din faţă prin stânga lui; pur şi simplu ieşise de pe partea carosabilă, o luase pe câmp şi frânase brusc, după ce se răsturnase la 360 de grade. Auzise primul cauciuc explodând sec şi apoi simţise maşina târându-se pe rambleu şi o serie de lovituri. Secundele cât a durat coregrafia accidentului erau un amestec de respiraţie înăbuşită şi perplexitate, care după aceea s-a transformat în sperietură. Maşina, o veche Oldsmobile Cutlas din 1985 albastru metalizat şi fără airbaguri, rămăsese oprită pe arătură. Alfredo crezuse că moare când simţise rostogolirea şi forţa centurii de siguranţă înfigându-i-se în coapsă şi în piept. Când coborâse din maşină în lumina caldă care se filtra printre nori, respirase seva plantelor rupte şi strivite, văzuse deformările şi roţile plesnite de lovituri şi se gândise uşurat la noroc ca la o energie invizibilă şi salvatoare.

Aceeaşi uşurare o simţise Rita, care se întorcea de la supermarket cu proviziile pe o săptămână şi se deplasa în maşina ei pe banda opusă. Observase îngrozită cum se petrecea accidentul în faţa ochilor ei şi crezuse că maşina albastră avea să invadeze banda ei şi o va lua cu ea. Îşi umpluse rezervorul şi pe deasupra cumpărase două canistre de rezervă, pline de benzină, pentru utilajele de la fermă. O ciocnire între cele două vehicule ar fi fost o adevărată catastrofă explozivă. Rita încercase să reducă viteza

şi să se îndepărteze. Şansa vrusese ca maşina lui Alfredo să nu vină direct spre locul unde se afla ea, ci să ţâşnească aidoma unei rachete prin dreapta, unde căzuse pe micul rambleu care ducea la semănături. Rita contemplase cum maşina Oldsmobile Cutlas albastră din 1985 se precipita şi urca, pentru ca apoi să se lovească cu botul, să frâneze subit şi să se răstoarne spectaculos la 360 de grade. Se apropiase cu maşina, apoi alergase să dea primul ajutor pasagerilor. Din maşină ieşise Alfredo plin de cioburi.

— Eşti bine? întrebase Rita.

Alfredo, buimăcit, dădea târcoale maşinii împotmolite între lăstarii de porumb. Nu-i venea să creadă ceea ce tocmai trăise. Senzaţia de irealitate îl făcea s-o privească pe femeie cu uimire.

— Am fost cât pe ce să mă omor, îi spusese Ritei cu voce abia auzită, ca şi cum gâtlejul i s-ar fi uscat dintr-odată.

De pe şosea se vedeau urmele de roţi încropind o nouă cărare printre plante.

— Mi-a scăpat maşina. A explodat o roată.

Toate erau distruse, deopotrivă cu axul care le susţinea. Bietul vehicul suferise daune considerabile. Orificiul de aerisire de pe bot era plin de frunze şi tulpini şi părea o gură spartă.

Rita îl scruta pe Alfredo şi încerca să afle dacă avea vreo rană sau contuzie gravă.

— Ai grijă cu cioburile. Vino cu mine la maşină, am apă distilată, trebuie să te speli pe faţă şi pe mâini.

— Mă doare puţin în piept.

Alfredo se descheiase la cămaşă şi îi arătase Ritei dâra roşie pe care i-o lăsase centura de siguranţă.

— Asta e frecarea cu centura, ai oprit cu multă forţă, zisese ea în timp ce scotea din partea de jos a banchetei din spate o sticlă de trei litri cu apă distilată.

Rita îi explicase că o folosea ca s-o amestece cu sare şi să-şi facă spălături nazale, pentru că suferea de polipi.

— Apa distilată nu e potabilă, ţi-e sete?

— Aş bea o bere de la gheaţă.

Alfredo murea după o băutură.

— Îmi pare rău, n-am bere, dar am suc de rodie, care e foarte bun şi conţine mulţi antioxidanţi. Rita scosese o sticlă de formă rotunjită, în care era un lichid roşu-închis. O să vezi că te ajută să te simţi mai bine.

Alfredo băuse sucul de rodie pe care i-l oferise Rita. Avea un gust amar, care îi amintise vag de vin, şi se simţise mai senin.

— Unde vrei să te duc? îl întrebase femeia.

— Lasă-mă să-mi iau portofelul, telefonul şi actele maşinii.

Alfredo se îndreptase spre maşina sa şi se simţise surprinzător de departe de bărbatul care cu câteva minute înainte avusese spectaculosul accident.

Pompierii udă ruinele localului. Alfredo încă simte amintirea apei distilate umezindu-i chipul şi mâinile. Ce bine i-ar prinde acum o înghiţitură zdravănă de suc de rodie. Zorii miroseau a lemn ars, a vopsea pe bază de ulei vărsată, a incendiu otrăvitor, a spaimă. Atâtea sperieturi în atât de puţin timp. Alfredo considera că avusese noroc încă o dată la ceea ce părea să fie ruleta vieţii sale. Nu ceruse să joace, dar mai

câştigase la joc încă o zi, acum îşi simţea gura uscată, savurând resturile combustiei. Ar fi putut să se producă o tragedie, dar din fericire el fusese ultimul care părăsise spelunca. Se gândi la fluviul Mississippi, la cazinoul plutitor în care Emily reuşise să iasă la liman, devenită crupier, poate ea îl va ajuta să-şi găsească de lucru. Vapoarele acelea au nevoie de îngrijiri, funcţionează douăzeci şi patru de ore, sunt tejghele şi oameni care beau, scrumiere de curăţat, gume de mestecat de dezlipit, el era un tip dispus să muncească, se adapta bine la tot felul de munci; în plus, de copil îl fascina fluviul acela imens, artera uriaşă de apă care străbătea pământurile din Vestul Mijlociu.

17. FEMINISM

Diana P. se privi în oglinda de la baie. Avea albul ochilor decorat cu abundente şi extrem de fine linii roşietice. Păreau două luni roşii în toiul unei eclipse cereşti. Se afla de o săptămână la ferma mamei sale, rumegându-şi amărăciunea concedierii, dar în momentul acela, privindu-se fix în ochii înroşiţi, îşi dădu seama că ajunsese la limită. Se grăbi să se întoarcă în pat şi îşi acoperi capul cu cearşafurile. Să ajungă la limită întinsă în patul cuib din copilărie i se părea mai suportabil decât să se vadă în oglindă trasă la faţă şi plânsă.

Cert e că o luase pe nepregătite concedierea. Se gândise că, întrucât noua echipă de conducere era alcătuită din femei, ea, una dintre puţinele colege care colaborau din timpuri imemoriale la ziar, avea să rămână. Dar fu prima care căzu, părul ei alb prost vopsit şi miopia nu se potriveau în echipa aceea nouă de feministe de al cincilea val, care tocmai sosise.

În mai puţin de o lună, au lăsat-o pe drumuri. Se simţi precum ogarii infirmi pe care mama ei îi aduna de pe drumuri. Câinii aceia care-şi lăsau pielea la curse, care îşi distrugeau picioarele alergând după un iepure fals, pentru ca dependenţii patologici de jocuri să-şi ruineze familiile. Viaţa mizerabilă a ogarilor de curse era ca a ei. O făcuseră să alerge până îşi rupsese picioarele, iar acum era acasă la maică-sa, să-şi lingă rănile. În doar douăzeci şi şapte de zile hotărâseră să se lipsească de serviciile ei.

Ea, care intrase pe vremea colaborărilor intermitente şi a acordurilor verbale, n-a putut să se agaţe de nimic. A rămas singură, cu demnitatea ei de femeie pionieră în era patriarhatului. Ce ironic, acum când venea era feminismului, feminitatea ei era de prisos. Ea, care era ziarista cea mai flexibilă şi conştiincioasă, care a fost un timp regina reportajelor pe care nimeni nu voia să le realizeze, care înghiţea suplinirile din zilele de sărbătoare şi care a fost capabilă până şi să inventeze vreme de trei luni paragrafele prosteşti ale horoscopului. Da, ea, care trecuse drept oracolul din *Prairie Sun*, nu anticipase niciodată oribila concediere.

Acesta era oare triumful femeilor? Să le ardă de vii pe Ioanele d’Arc, pe puţinele care începuseră singure

şi îşi făcuseră datoria cum se cuvine în lumea bărbaţilor? Diana P. se gândise cu naivitate că, odată cu sosirea noii echipe, munca ei avea să fie, în sfârşit, recunoscută, iar rubrica ei de lunea putea să se lărgească, printr-o nouă contribuţie la cincisprezece zile, în suplimentul duminical, unde scriau veteranii. Când o auzise pe şefă, pe robotul telefonic, că vrea să vorbească cu ea, se gândise că o cheamă ca s-o includă în noul proiect al ziarului. Dar se dovedise că nu. Pur şi simplu, dorea s-o informeze că de luna viitoare aveau să se lipsească de ea, deoarece căutau voci noi şi intenţionau să transforme rubricile de opinie. Era o minciună, evident, întrucât cu ceilalţi patru colaboratori, toţi bărbaţi, nu îndrăzniseră, deşi îşi aveau şi ei propriile rubrici.

Diana P. trebui să înghită găluşca de a vedea cum pun o prietenă de-a directoarei, relativ mediocră, în locul ei. După cum se vedea, noul feminism consta în a face femeile interşanjabile. Nu contau meritele, eticheta de femeie era suficientă. Cartea de identitate pe care să figureze sexul feminin şi prietenia cu directoarea erau de ajuns. Ce autoritate nemaipomenită avea noua ei şefă. Ce curajos acest feminism de prietene uşuratice: cu câtă mândrie pronunţau cuvântul *femeie*. Noul feminism era la fel de sectar ca politica de partide, iar acum Diana P. era şomeră şi era femeie, la fel de femeie ca şefa ei, şi cu un curriculum mult mai strălucit.

— Fetiţo, nu poţi să stai toată ziua în pat, îi zise maică-sa cu dulceaţă din uşa camerei. Te mai torturezi mult cu ce ţi-au făcut nenorocitele alea?

Diana P. închise ochii şi oftă:

— Sunt cinice. Nu au nici un drept, mamă, abuzează de sistem, şi-au însuşit lupta tuturor femeilor ca să-şi facă interesul. Invocă un fals feminism, care va sfârşi prin a-l distruge pe cel adevărat.

— Şi dacă stai în pat o să înfrunţi mai bine falsul feminism? Draga mea, femei rele sunt de când lumea şi pământul, la rândul meu m-am zbătut ca să te cresc singură şi nu tocmai femeile m-au ajutat. Dacă ţi-aş povesti ce piedici mi-au pus unele! Viaţa mea a fost mult mai zbuciumată decât concedierea pusă la cale de nişte vipere. Vremea mea a fost groaznică. Pe sărmanul de taică-tău l-au omorât într-un război la care nu voia să se ducă, a fost carne de tun, eram atât de tineri. Bine că pe atunci nu ne obligau pe noi să ne ducem.

Mama Dianei P. înghiţi cu noduri şi crezu că vede în ochii fiicei privirea soţului decedat; trecuseră mai bine de patruzeci şi şase de ani, dar tot nu trecea nici o zi fără să se gândească la el.

Se apropie de patul fiicei şi încercă s-o convingă.

— Hai, Diana, scoală-te, fii din nou cea dinainte şi uită de rahatul ăla. Te-ai simţi mai bine dacă te-ar fi dat afară un bărbat?

— Mamă, nu înţelegi. Ele vindeau ideea de a reînnoi ziarul şi de a lupta pentru egalitate, pentru paritate. Dar era paritatea prietenelor lor. Paritatea găştii lor de femei! adăugă Diana P. cu emfază şi cu furie.

— De ce credeai că, dacă sunt femei, sunt oameni mai buni?

Mama Dianei P. se aşează pe marginea patului şi îşi scrută fiica cu duioşie; avea privirea tatălui ei, dar restul îl moştenise de la ea. De la fizic până la voce şi

la modul de a se exprima. Uneori i se părea că vorbeşte cu o versiune a ei mai tânără cu douăzeci de ani.

— Au promis cititorilor că vor apăra femeile, iar colaborările mele erau impecabile, răspunse în cele din urmă Diana P., cu privirea pierdută.

— Fetiţo, haide, dă-te jos din pat, o rugă maică-sa. De o săptămână te tot gândeşti la asta. Lupta împotriva falsului feminism, sau cum vrei să-l numeşti, nu se poate face lamentându-te sub cearşafuri. Ai spus-o chiar tu, ai un curriculum impecabil, iar cu toată experienţa ta, nu încape îndoială că există alte ziare care vor fi încântate să se poată baza pe tine.

— Nu ştiu, mamă. Eu nu m-am ocupat să-mi fac prieteni, nu am contacte. Şi mă simt o ratată. Cum explic lumii că noua echipă de femei care a venit să revigoreze *Prairie Sun* a hotărât să se lipsească de mine, care sunt la fel de femeie ca ele, şi au făcut-o într-un mod arbitrar?

— Păi explică aşa când te întreabă. Ca în rubricile pe care le scrii. Ceea ce ţi s-a întâmplat e un bun exemplu de practici sinistre ale falsului feminism.

Diana P. îşi privi mama şi se gândi că se simţea călcată în picioare din vina acelui feminism impostor, care dobândeşte putere politică şi utilizează discursul egalităţii ca să ocupe posturi datorită parităţii, nu datoriră meritelor. Îşi imagină rubrica pe care o sugera mama ei, pe care o considera de un milion de ori mai inteligentă şi mai curajoasă decât pe şefa ei şi toată noua sa echipă, şi încercă să redea ideea în cuvinte:

— E adevărat, mamă, cu acest fals feminism se stabileşte un nou tip de corupţie, a fi feministă nu mai e garanţie de egalitate, acum, când au dobândit putere, au început să se pervertească şi să devină sectare.

— Draga mea, aici e un articol. Lasă să se dospească tot ce ţi s-a întâmplat, caută mai multe cazuri ca al tău şi scrie-l.

— E prea personal şi mă doare. Mie îmi place să scriu cu mintea deschisă, să mă gândesc la ce se petrece în lume şi să povestesc cititorilor mei în mod pozitiv. Scriu despre actualitate şi despre preocupările pe care le avem cu toţii.

— Păi aceste practici dăunătoare pot fi o temă de actualitate care să intereseze şi să fie de folos pentru ca feminismul să-şi facă autocritica şi să se îmbunătăţească.

— Mamă, nu sunt obiectivă, m-au dat afară. Caţele alea m-au dat afară, repetă Diana P. cu amărăciune.

— Desigur, falsul feminism al caţelor te-a lăsat pe drumuri. De aceea trebuie să te scoli şi să nu te mai ascunzi în camera asta.

Diana P. se ridică în capul oaselor şi se dădu jos din pat, făcu doi paşi şi se opri să se uite pe fereastră. Pe banca lipită de zid erau trei pisici care contemplau scena cu atenţie. Lovi uşor cu unghia în geam şi una dintre pisici mieună, răspunzând salutului său. La orizont se vedea un tractor verde cu o remorcă în partea din spate. Îl urma alt tractor, care aspira grânele şi le expulza printr-un tub deasupra remorcii celui dintâi. Strângeau recolta şi Diana P. zăbovea de o săptămână regretându-şi umilitoarea concediere.

Abia dacă se ridicase din pat, făcuse duş şi se pieptănase. Devenise o femeie neîngrijită şi plângăcioasă. Îşi aminti de vara în care unul dintre primii ei iubiţi o lăsase cu ochii în soare şi ea se vârâse în pat şi ieşise doar când nu mai avusese încotro. Stătuse închisă în aceeaşi cameră până când se înecase cu plânsul şi îi venise să vomite, iar mirosul propriei transpiraţii îi dădea o senzaţie de rânced. Fusese părăsită şi mirosea a înfrângere.

Acum, concedierea o împinsese spre un regres care o ducea înapoi în infernul adolescenţei. Şi atunci existase un grup de fete care îi amărâseră viaţa. În ecuaţia primei iubiri neîmpărtăşite se adăugase comportamentul răutăcios al câtorva colege care o torturau în timpul pauzei. Cel mai mult o irita faptul că nu se apărase nici înainte, nici acum. Nu-şi trimisese şefa la dracu’ şi nu-i spusese că a o concedia făcea parte din noul discurs feminist, că ar fi trebuit să intre în pământ de ruşine, căci la urma urmelor era la fel de imorală ca bărbaţii pe care îi critica. Pentru că înnoirea feministă cu astfel de femei, care reproduceau rahatul bărbaţilor, nu valora o ceapă degerată, era doar o poză care făcea nedemnă adevărata luptă pentru femei, care apropo, se dădea pe alte câmpuri de bătălie. Cine le apăra pe bunicile negre din cartierele de la periferie, înconjurate de nepoţi, pentru că fiii lor erau în cimitir, ciuruiţi de gloanţe? Acelea chiar că erau ca vai de ele şi meritau o revoluţie. Sau fetiţele prostituate în zonele turistice ale ţărilor asiatice. Lista de femei pentru care merita osteneala să lupţi era interminabilă, cauzele se desenau pe o hartă a lumii imaginară, cu ţări unde

abuzurile împotriva femeilor sunt sistematice. Toate acestea o umpleau de mânie. Jurnalistica era marea ei vocaţie, credea în transformările sociale, credea în cititorii ei ca în nişte suflete angajate, care îi înţelegeau şi îi împărtăşeau preocupările. Şi totuşi, noii echipe de femei vocea ei i se păruse atât de nesemnificativă, că o concediaseră. Ce paradox, vocea ei feminină, mica torţă aprinsă lângă litri de testosteron ani în şir, fusese redusă la tăcere de umiditatea vâscoasă a estrogenului pe care îl emana falsul feminism.

Mama Dianei P. era mărunţică, energică şi entuziastă. Îşi privea fata şi i se făcea milă de îmbufnarea ei. Căruntă, cu riduri şi cu aer debil, era, totuşi, o femeie de fier, care simţea o empatie profundă pentru suferinţă. Poate de aceea aduna animale abandonate şi se îngrijea de oamenii cei mai vulnerabili. Văduvia îi marcase tinereţea şi trebuise să-şi nască şi să-şi crească fata singură. Nu sunt cuvinte să-i exprime chinul când fusese informată, fiind însărcinată cu Diana P., că soţul îi murise torturat de inamic. Ani de zile după aceea se deşteptase în toiul nopţii plângând şi strigându-şi bărbatul în vise. Dar la fermă, pe care o moştenise întâmplător de la un unchi îndepărtat al soţului, putuse să-şi găsească liniştea. Se făcuse fermieră şi învăţase să se împace cu semănăturile şi cu orizontul de nori care acopereau cerul. Fata ei, pisicile şi ogarii, într-o viaţă simplă, ascultând radioul şi împletind coşuri de răchită, deveniseră ingredientele fericirii sale cotidiene. Sora ei locuia în alt stat, la aproape o mie de kilometri distanţă, încât trebuise să se mulţumească să-şi

primească nepoţii în vizită o dată pe an. Ei i-ar fi plăcut să-i aibă aproape. După moartea părinţilor, simţise că sora era cordonul ombilical care o mai lega de copilărie.

Războiul îi fusese sfârşitul înainte de început. Războiul bărbaţilor, abisul de ură în care îi trimiteau să moară pe tinerii soldaţi. Mama Dianei P. încă plângea cu furie necontenită îngrozitoarea moarte a soţului. Războiul îi furase viaţa, iar când i se născuse fiica se gândise uşurată că, fiind fată, nu va trebui să plece pe câmpul de bătălie. Apoi istoria s-a schimbat şi nu mai era obligatoriu să te înrolezi. Atât bărbaţii, cât şi femeile puteau să fie soldaţi şi să se înroleze în armată ca profesionişti. Ce mai rahat feminismul, îşi zisese atunci mama Dianei P., egalitatea acum consta în a merge împreună în tranşee ca să ucizi şi să te laşi ucis, să fii soldat profesionist era acum o opţiune de viaţă egalitară, dar în realitate era o tristă opţiune pentru săraci. Pentru că, în cele din urmă, săracii erau cei care se duceau la toate războaiele. Patria soldaţilor săraci. Dacă ea ar fi putut să schimbe cursul istoriei, ar fi interzis războaiele. În asta consta forma ei de a înţelege feminismul, în care bărbaţii ar fi rămas deopotrivă în casă, alături de femei.

Acum fiica ei nu avea de lucru şi pe biata de ea concedierea o durea de două ori mai mult, întrucât crezuse că feminismul şefei sale şi al echipei de femei care o însoţea era o garanţie de calitate. Însă nu-şi dăduse seama că, la nivelul acesta, în societatea în care trăiau, calitatea umană nu avea sex şi nici gen.

— Diana, mă duc să iau un ogar pe care voiau să-l sacrifice, vino cu mine, haide.

Diana P. ieşi din îngândurarea ei.

— Nu înţeleg de ce mai e încă deschis cinodromul ăla.

— Câtă vreme va exista cine să parieze, vor continua să exploateze câinii, răspunse mama ei cu o expresie gravă.

Mama şi fata se îndreptară spre maşină. Diana P. îşi contemplă înfăţişarea de învinsă în reflexul din geam şi mama ei încercă s-o consoleze, conferind perspectivă supărării ei:

— Sunt fiinţe care au o viaţă şi mai tristă decât a ta.

— Ştiu, mamă, tot ce ni se întâmplă e relativ, dar micile nedreptăţi, minusculele gesturi răutăcioase te cufundă în infern.

— Acum crezi în Dumnezeu?

— Bine-ar fi, mamă, bine-ar fi să cred în Dumnezeu sau în forţe binevoitoare supranaturale care împart dreptate în fiecare zi. Însă deocamdată cred doar în infern. Tot ceea ce se întâmplă e impregnat cu gesturi răuvoitoare şi egoiste.

— Noi suntem o forţă supranaturală, care se duce să aducă încă un câine acasă. Vom fi zeiţele amărâtului pe care vor să-l omoare pentru că a rămas şchiop. Nimeni nu vrea un câine şchiop. Însă noi, da.

— Privind lucrurile în felul ăsta, mă faci să mă simt mai bine.

Diana P. o asculta cu o enormă simpatie. Mama ei era o zeiţă în mijlocul semănăturilor şi a cerurilor imense. Pisicile şi câinii o adorau, deopotrivă cu imigranţii şi familiile acestora, pe care îi ajuta şi le dădea un loc de muncă legal şi bine retribuit când avea de semănat sau de strâns recoltele. Femeia

aceea înfăptuise mici miracole cu nişte pământuri fertile, pe care porumbul, soia şi orzul creşteau abundent şi, în mod ciudat, întotdeauna scăpau de plăgi.

Ajunseră la benzinăria unde fusese lăsată cuşca cu tristul ogar şchiop. Ogarii sunt animale extrem de sensibile, iar făptura aceea tremura plângând, conştientă de propria-i singurătate. Mama Dianei P. se apropie de cuşcă cu o curea şi o zgardă în mână. Animalul putu să-i miroasă bunătatea, chiar dacă nu o cunoştea, intui că femeia aceea mărunţică era salvatoarea lui şi se ridică cu timiditate, în timp ce ea deschidea cuşca şi îl mângâia pe cap.

— Sărmanul de tine, ce frumos eşti, îi spuse pe un ton duios.

Ogarul era uriaş şi avea un aspect murdar şi neîngrijit, asemănător cu al fiicei sale, care observa scena de la câţiva metri.

— Eşti superb, zise mama, şi o să-ţi spun Feminism.

— Mamă, fii serioasă, că e un câine; în plus, e mascul.

— Te asigur că adevăratului feminism nu-i pasă de asta. Important e să ne gândim la el cu dragoste sinceră.

— La câine sau la feminism?

— La amândoi.

Diana P. şi mama ei se întoarseră acasă cu Feminism, iar pisicile şi ceilalţi doi ogari trebuiră să se obişnuiască cu prezenţa lui. Feminism era un ogar enigmatic şi bun, pe care pisicile îl priveau mereu cu neîncredere. Era cel mai mare dintre toţi, însă era infirm de un picior din faţă, la care avusese o rană

deschisă, supurantă şi pe care în cele din urmă trebuiseră să i-l amputeze. Deşi avea o prestanţă impresionantă, îi era greu să se mişte şi nu putea să alerge. Îi plăcea să se tolănească în portic şi să-i ţină companie mamei Dianei P., care îşi petrecea timpul împletind coşuri de răchită. Animalul avu o bătrâneţe fericită la ferma aceea, în ciuda tinereţii zbuciumate, presărate cu curse şi încheiate cu amputarea piciorului. Iar Diana P., cum anticipase mama ei, îşi găsi de lucru la ziarul concurenţei şi continuă să scrie articole şi rubrici. Nu îndrăzni să scrie niciodată articolul despre falsul feminism, chiar dacă, din când în când, mama ei îi aducea aminte:

— Fetiţo, nu uita să-i dai în vileag pe cei care profită de feminism şi îl corup. Povesteşte ce ţi s-a întâmplat.

— Ce face Feminism? se grăbea Diana P. să întrebe.

— Bine. E foarte drăgăstos, îi răspundea mama ei.

18. VREMEA SEMINŢELOR

În dimineaţa aceea, Diana P. îşi dădu seama că maică-sa nu avea s-o vadă niciodată îmbătrânind. Îi trecu prin cap ideea aceasta tulburătoare când se spăla pe dinţi şi scuipa apa cu care îşi clătea gura. Mama ei înainta în vârstă şi Diana P. refuza să înţeleagă acest proces. Totuşi, când se uită în oglindă în ziua aceea, atât de devreme, se văzu aproape identică cu imaginea în prezent continuu pe care o

avea despre mama ei. Se simţi reflexul ei viu, îi lipsi doar să exclame „mamă”, iar oglinda să-i răspundă cu vocea duioasă a mamei sale. Acelaşi nas, aceleaşi trăsături, aceleaşi riduri în jurul ochilor şi pe frunte. Cu toate că ea îi spunea mereu că avea privirea tatălui, Diana P. se transformase într-un soi de clonă a mamei sale. A imaginii aceleia limpezi pe care o avea despre ea de când era adolescentă. Probabil faptul că nu-şi mai vopsea părul contribuia la asemănare. Poate faptul că lucra cu Eloy, un fotograf mai tânăr decât ea cu mai bine de douăzeci de ani şi căruia trebuia să-i amintească reguli de bază ca punctualitatea sau să nu fumeze în maşină, o făcea să semene şi mai mult cu ea. În ce moment încetăm să mai fim fiii cuiva şi devenim adulţi responsabili?

Un reportaj despre conservarea seminţelor şi despre fragilitatea albinelor o scosese din îngândurarea ei dependentă de ecrane, care o făcea să citească necontenit la birou ştirile care soseau de la agenţiile de informaţii. Să se întoarcă pe câmp, să descifreze apocalipsa pe care o anunţau ecologiştii. Să verifice direct stresul albinelor şi bolile rare care afectau insectele polenizatoare. Să înveţe despre toate punctele de vedere şi polemicile dintre partizanii produselor organice şi ai celor agro-chimice, şi să i se explice cu lux de amănunte, pentru ca ea să poată traduce toate acestea cititorilor în mod clar. În noaptea anterioară, Diana P. fusese gata s-o sune pe maică-sa, ca să-i dea câteva idei legate de experienţa sa cu ferma, dar se gândise că va fi mai uşor s-o consulte după interviuri, când va scrie reportajul şi o vor invada îndoieli concrete.

Eloy alerga spre esplanada parcării conştient că ajunge foarte târziu. Cu Diana P. cel mai bine era să marcheze cum se cuvine distanţele; dacă pe ea o deranja lipsa de maturitate a tânărului fotograf, lui i se părea o pedeapsă să trebuiască să lucreze cu doamna aceea care îi aducea aminte de maică-sa. Devii independent, te umpli de tatuaje, cercei şi piercinguri, îţi găseşti un loc de muncă unde să faci ce îţi place, pentru ca în cele din urmă să fii obligat să petreci zile întregi cu o versiune înăcrită a propriei mame. Ar fi putut să-l trimită să lucreze cu Cathy sau cu Richard, care erau mai tineri şi mai amuzanţi, dar nu, avea datoria să lucreze cu doamna în vârstă, pe care în secret o numeau Doña. Sosise ultima, însă îşi dădea aere, întrucât, după cum spunea, o recomandau ani îndelungaţi de muncă asiduă la ziarul concurenţei. Mama lui măcar îşi vopsea părul şi avea grijă să se aranjeze. Diana P. avea un caracter asemănător cu al mamei sale, dar inconfundabila înfăţişare a bunicii Renata. Deşi bunica lui era mult mai elegantă şi îşi strângea părul alb într-o frumoasă coadă împletită şi o lega cu fundă, în vreme ce Diana P. obişnuia să şi-l poarte în vânt şi nepieptănat, ceea ce îi conferea un aspect de bătrână nebună, care îl dojenea pentru că fuma, sau pentru că dădea muzica prea tare, conducea peste limita de viteză, sau intenţiona să depăşească brusc.

„Eloy, pentru Dumnezeu, nu ne grăbim atât de mult.”

„Suntem la raliu şi eu n-am aflat?”

„Tâmpitul din faţă ne-a demonstrat că e un imprudent, nici să nu-ţi treacă prin cap să-l urmezi, Eloy, că te cunosc.”

Reportajele de o zi erau suportabile, dar la acesta aveau să stea patru, iar lui îi revenea sarcina de a fi şofer, pentru că Diana P. detesta să conducă pe autostradă şi îi provoca migrenă. Îi impunea lui să conducă, dându-i instrucţiuni, sfaturi şi ordine:

„Harta zice că trebuie să urcăm pe un drum forestier, care se iveşte la dreapta”.

Eloy se strădui să vadă ieşirea pe care i-o indica Diana P. şi reduse viteza. În seara trecută băuse şi se culcase târziu, încât se simţea ca un vampir agonic, ascuns dincolo de nişte ochelari groşi de soare. Lui nu-i plăcea deloc să se trezească devreme, în timp ce pe Diana P. o revigora. Ea ura nopţile, să se trezească înfierbântată în toiul unui vis la două şi să nu mai închidă ochii până dimineaţa. Eloy, în schimb, dormea ca un prunc când se întorcea de la chefurile lui, de la barurile care se închideau şi de la învins pe toată lumea la aruncat săgeţi la ţinta din perete. Ştia că avea un reportaj de câteva zile cu Diana P. şi că trebuiau să se scoale devreme, dar râsetele prietenilor la tejgheaua barului îl făcuseră să ajungă târziu la întâlnire şi să aibă prima înfruntare: „Ţi se pare normal să mă faci să te aştept patruzeci şi cinci de minute?” Acesta fusese salutul Dianei P., în timp ce Eloy murmura o scuză şi îşi înăbuşea dorinţa de a fuma o ţigară care să-l ajute să suporte mahmureala. Nu îndrăzni să-i ceară să conducă ea. Speră că la opt dimineaţa nu vor fi controale de poliţie. Dormise puţine ore şi pesemne că îi rămăseseră destule urme

de la cheful noctambul în vene. „Sunt zece kilometri pe şoseaua asta. Ai grijă, că drumurile de nisip pot să fie înşelătoare.”

Nici măcar nu avuseseră timp să bea o cafea, Diana P. se înţelesese cu primul intervievat pentru amiază şi îi era jenă să întârzie. „Oamenii au programul lor, Eloy, de aceea punctualitatea e importantă. Întârzierea unuia le provoacă celorlalţi o spirală de timp pierdut.”

Eloy se gândi la timpul minunat al cearşafurilor şi al pernei, la ce bine era să dormi toată dimineaţa, până când corpul îţi spunea că e de ajuns. Diana P. se gândea la o scuză pentru întârziere. Reportajul ei avea să aprofundeze polaritatea opţiunilor agricole, cultivarea ecologică şi eforturile pentru a păstra diversitatea genetică a seminţelor originale faţă de utilizarea pe scară largă a celor cu pesticide şi a seminţelor modificate genetic din agroindustrie. David împotriva lui Goliat, într-o luptă tăcută, în care insectele polenizatoare începeau să dispară. Diana P. învăţase cu anii că gesturile salvatoare le făceau oamenii. Rita, mama ei, era marele exemplu, viaţa ei era un prelungit gest de bunătate, de aceea pe ea o durea să se imagineze pe ea însăşi bătrână fără s-o aibă pe maică-sa alături, să contemple bătrâneţea din golul absenţei pe care într-o zi avea s-o lase fiinţa pe care o iubea cel mai mult pe lume.

„Diana, am ajuns”, vocea lui Eloy îi întrerupse gândurile. Sosiseră la centrul de conservare a seminţelor, la capătul lungului drum de pământ. Era pe o esplanadă înconjurată de mici grădini. Era alcătuit din două ferme şi o hală gigantică, fără

ferestre şi recent construită. Un câmp împrejmuia o bună parte a instalaţiilor, iar în spate, urcând puţin pe colină, se ivea începutul unei păduri dese. Îi întâmpină un cuplu de imigranţi din America Centrală, cu pălării de pai, mănuşi şi pieptare de lucru, care curăţau una dintre grădini: „Lewis e sus, cu albinele, se întoarce repede”.

Eloy pregăti camera şi începu să facă fotografii. În realitate, ar fi vrut să se întindă să doarmă pe câmpul acela, lângă primul copac solitar care anunţa desişul fraţilor săi. Lewis apăru cu costumul său de apicultor atârnându-i pe braţ. Era un bărbat de vreo şaizeci de ani, cu ceva burtă şi cu o abundentă barbă albă. Diana P. se gândi cu umor că miticul David, cel care înfrunta speculaţia şi exploatarea exagerată şi sălbatică a pământului, avea înfăţişarea lui Moş Crăciun. Lewis le arătă instalaţiile şi angajamentul proiectului său faţă de albine şi faţă de seminţe. Locul acela păstra o colecţie de mai bine de douăzeci de mii de seminţe de excelentă calitate. Pentru Lewis, timpul seminţelor era acum. Dacă nu se acţiona acum cu hotărâre şi era vorba de a proteja numărul maxim de mostre în mod global, n-aveau să mai existe seminţe de calitate în viitor. Impactul agriculturii modificate genetic compromitea serios culturile organice. Exista riscul de contaminare, pentru că insectele polenizatoare nu distingeau tipul de flori. Depozitul lui Lewis avea vocaţie post-apocaliptică, o parte din construcţie era un buncăr imens, săpat în pământ, unde se păstrau seminţele. Lewis aspira ca proiectul său să fie un soi de arca lui Noe cu toate seminţele din lume.

Diana P. petrecu câteva ore străbătând toate cotloanele clădirilor şi semănăturile, în vreme ce lua notiţe şi înregistra o parte din conversaţii. Eloy făcu fotografiile de rigoare şi rătăci după bunul plac prin gospodărie. După-amiază îşi continuară drumul spre nord, iar pentru ziua următoare plănuiseră o vizită la o fermă familială de culturi, asemănătoare cu a mamei ei, deşi mult mai mare, şi o serie de interviuri luate unor medici rurali care lucrau prin zonă. Jurnalismul de investigaţie e prieten cu motelurile de pe drum, iar când se lăsă seara, cu căscatul ei portocaliu, aleseră un Inn de două etaje, cu pereţi roz şi ferestre imense. Dianei P. îi reveni camera 8 şi lui Eloy, cea alăturată. Diana P. intră căscând în a ei, cu chef să bea un ceai de muşeţel din pliculeţele pe care le avea mereu în poşetă şi să facă un duş lung. Eloy se simţea răcorit şi lucid. Îşi alungase oboseala de dimineaţă cu o siestă îndelungată pe pajişte, lângă copacul solitar, în vreme ce Diana P. zăbovea în interminabilul buncăr, stând de vorbă despre importanţa seminţelor şi a albinelor. Ziua nu fusese chiar atât de rea, le dăduseră să mănânce tocană de legume cu pui de la fermă, iar tipii care lucrau cu ecologistul acela mesianic erau din Honduras, ca tatăl lui. Erau mulţumiţi de patron, plantau tot felul de flori sălbatice şi ajutau la clasificarea seminţelor. Nu părea un loc nepotrivit pentru a te retrage să aştepţi sfârşitul lumii.

Eloy ieşi din camera lui şi aprinse o ţigară de foi, cu un gust care i se păru divin. Diana P., cu nevrozele ei în privinţa mediului înconjurător, îi ceruse să nu fumeze în ferma seminţelor, iar Eloy îşi înfrânase pofta ca să evite o ceartă absurdă, ca cele pe care le

avea cu maică-sa din cauza tutunului. Profită ca să fumeze o a doua ţigară şi să contemple apusul soarelui. „E momentul vampirilor”, gândi răutăcios, o să facă duş şi o să iasă să dea o raită. La vreo cinci sute de metri se afla un soi de bar rulotă, care arăta bine. Deodată, simţi un coş dureros pe cuta din spatele urechii. Părea să aibă ceva ciudat lipit de piele. Avu un presentiment rău şi bătu la uşa camerei ocupate de colega sa. Diana P., care făcuse duş recent, era îmbrăcată într-o pijama de bumbac cu flori; cu înfăţişarea aceea, era cu adevărat versiunea americană a bunicii Renata.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Diana P.

— Am ceva care mă doare după ureche, zise băiatul agitat.

— Lasă-mă să văd, îi răspunse ea, îşi căută ochelarii de apropiere şi îl conduse la baie.

Lumina oglinzii era împodobită cu becuri rotunde, în stilul unei cabine de actriţă, care iluminau spaţiul cu intensitate.

— Eloy, nu te mişca, ai o căpuşă.

— Ce scârbos! strigă băiatul cu dezgust.

Diana P. scoase o pensetă din trusă, vată, alcool şi căută unul din flacoanele ermetice pe care le ţinea ca să-şi pună cerceii.

— O să ţi-o scot, e destul de mare.

— La dracu’, Diana, la dracu’. M-am tolănit ca să-mi fac siesta pe pajişte, în timp ce tu erai în buncăr cu interviurile. Crezi că am luat-o de acolo?

— Da, dragule, nu trebuie să părăseşti niciodată drumul, pajiştile sunt zona de trecere a cerbilor şi a căpuşelor. Va trebui să te examinez în profunzime.

Eloy se sperie, simţea înţepături în axile; ideea de a avea mai mulţi paraziţi uriaşi sugându-i sângele i se păru dezgustătoare.

— Transmit boli, nu-i aşa? întrebă speriat.

— Nu-ţi face griji, o să ţi le scot pe toate, le ducem mâine la medicii de la dispensar şi o să-ţi dea antibiotice, dacă socotesc necesar. Ţi-ai dat seama foarte repede, o să vezi că nu ţi se întâmplă nimic. Boala Lyme are nevoie de mult mai multe ore ca să se instaleze, vei fi bine.

Eloy se bucură nespus că se afla în călătorie cu Diana P. În total, îi găsi cinci căpuşe: cea de la ureche, una vârâtă în ombilic, lângă inelul piercingului, două la capătul coapsei şi ultima, în subsuoara dreaptă. Diana P. fu conştiincioasă şi foarte delicată, îi aduse aminte de maică-sa şi de bunică-sa Renata căutându-l de păduchi când era copil şi se întorcea acasă scărpinându-se în cap cu amândouă mâinile. Diana P. îl controlă pe Eloy cu meticulozitatea cu care o ajuta pe mama ei să depisteze căpuşe la animalele pe care aceasta le adopta. Corpul acelui băiat plin de tatuaje părea harta ascunsă a unei lumi paralele. Era locuită de dragoni şi fiinţe mitologice, de litere stranii şi de chipuri întunecate. O întreagă demonstraţie de forţă şi putere, care acum se supunea tremurătoare minuţioaselor mâini ale Dianei P., pensetei sale şi ochelarilor pentru ochi obosiţi.

Să simtă respiraţia femeii străbătându-i pielea era o uşurare şi îl proteja pe Eloy de teamă şi de repulsie. Băiatul îşi aminti nişte fotografii din *National Geographic*, care însoţeau un reportaj despre legătura dintre aceşti acarieni şi dinozaurii cu pene. În urmă cu

o sută de milioane de ani, căpuşele sugeau deja sângele strămoşilor păsărilor. Resturile bieţilor dinozauri cu pene erau oase vechi în muzeele de ştiinţe naturale, iar nedoriţii paraziţi cu opt picioare păreau, totuşi, fosilizaţi în ornamentul interior din chihlimbar birman al unei frumoase bijuterii.

19. SENSUL LUCRURILOR

Samuel nu-şi găsea locul în lume, dar se străduia. Cu toate că era pe punctul de a împlini treizeci de ani, continua să aibă aerul de adolescent dizgraţios. Îşi potrivise turele de la supermarket astfel încât să poată ajuta câteva zile la ferma Ritei. Acolo se simţea întotdeauna bine cu ogarii. Numeroasele pisici pe care le adăpostea Rita nu-i plăceau prea mult, dar după câini era nebun. Favoritul său era Feminism, ultimul adoptat şi cel mai neputincios dintre cei trei, pentru că îşi pierduse un picior din faţă, îi trebuiau îngrijiri speciale şi îi puseseră o structură cu roţi, care-i conferea o relativă independenţă. Apoi erau Lloyd şi Keaton, nişte ogari mai agitaţi şi cu mobilitate mult mai bună, în ciuda faptului că şchiopătau de picioarele din spate. Lui Samuel îi plăcea să-i perie, să le dea de mâncare şi să-i scoată puţin la plimbare. Ogarii se bucurau atât de mult când îl vedeau, încât pe el îl invada o veselie stranie. Câinii aceia infirmi erau cel

mai bun anxiolitic, îl scoteau din angoasă şi din gândurile obsesive.

Cu cele paisprezece pisici era mai rece şi incapabil să le distingă. Şi asta, cu toate că felinele îi arătau multă afecţiune şi i se frecau în grup de picioare când le punea kilograme de biscuiţi uscaţi în troacele din lemn pe care le fabricase Rita.

— Nu ştiu cum poţi să ştii care e una şi care e cealaltă, mie toate mi se par la fel, îi spunea femeii.

— Sunt foarte diferite. Uite, Samuel, îi răspundea Rita arătându-i o pisică vărgată, cu gât alungit şi cu picioare fine, asta e Isis, am luat-o murdară şi bătută, biata de ea era pe şosea, plină de căpuşe şi gestantă cu patru pisoiaşi. Rita oftă. Parcă a fost ieri şi au trecut şapte ani. Nu-i vezi alura de zeiţă egipteană? Nu-i simţi energia?

— Hmmm. Samuel nu ştia prea bine dacă să-i dea dreptate cu convingere, sau doar să aprobe din cap şi să continue cu sunetele lui guturale: Hmmm.

— Şi a trebuit să-i păstrez toţi puii, fiindcă, deşi erau descendenţii unei zeiţe, pe aici nimeni nu mai vrea pisici. Deodată, celor şapte pe care îi aveam din diferite bătălii, li s-a adăugat familia aceasta în întregime.

— E adevărat, familia trebuie să rămână unită, răspundea Samuel cu o oarecare ironie.

— Pe aici vine fiica ei, Cleo, diminutiv de la frumoasa Cleopatra, iar aceia trei de acolo, din spate – Rita indica trei pisici vărgate, cenuşii, care îi priveau de la distanţă – sunt fraţii ei, Keops, Kefren şi Mikerinos, toţi, demni faraoni dintr-o cultură ancestrală. Iar acesta care te salută e Groucho, i-ai văzut petele

negre de pe faţă? Parcă ar avea mustaţă şi sprâncene mari.

Groucho se freca bucuros de picioarele lui Samuel.

— Sigur, ca Groucho Marx.

— E cel mai bătrân din grup, a sosit într-o zi în casa asta, în urmă cu mai bine de cincisprezece ani. Uneori, pisicile te aleg pe tine. Ştiai asta, nu?

— Adevărul e că eu, Rita, nu sunt mare amator de pisici.

— Te caută, te răsfaţă... Pisicile fac parte dintr-o altă realitate, îşi au propria energie, de aceea faraonii egipteni le îmbălsămau şi le adorau.

Samuel se uita cu curiozitate, încercând să-şi aducă aminte care e una şi care e cealaltă. Groucho era dintre puţinele pe care şi le putea aminti cu precizie.

— Pe partea asta vin Harpo, Zeppo şi Chico.

— Harpo e blondul ăsta păros, nu?

— Ai ghicit. Cred că îi seamănă.

— Da, e leit, mama mă ducea să văd filmele fraţilor Marx când eram mic.

— Nu-mi spune că tu ai cunoscut vechiul cinema!

— Fireşte.

— Am crezut că generaţia ta nu l-a mai prins, îmi aduc aminte că am dus-o pe fata mea, dar ea e mult mai în vârstă decât tine. Ce înşelător poate fi timpul, să ordonezi toate amintirile în mod cronologic e cel mai greu.

Rita rămânea gânditoare şi se uita spre orizont cu un aer absent şi enigmatic, iar Samuel nu prea ştia cum s-o scoată din absenţele acelea stranii. Femeia îi povestea ceva şi deodată cădea pe gânduri la frazele care păreau să facă aluzie la viaţa ei.

— Îţi plac comediile alb-negru? întreba Samuel ca să rupă vraja, în timp ce se apleca să pună biscuiţii uscaţi în troacă, iar Groucho şi Chico i se urcau pe spate şi mieunau veseli.

— Mă întrebi din cauza elogiilor pe care li le-am adus?

— Da, se observă că îţi place cinematograful dinainte.

— Mai e şi Marilyn, care e cea mai recentă şi jucăuşă.

În momentul acela apăru o pisică cu coada ridicată, blondă cu ochi mari, căprui şi cu elegante pete albe pe picioare, în chip de mănuşi. Samuel o mângâie, Groucho şi Marilyn erau cei mai drăgăstoşi cu el şi singurii pe care putea să-i recunoască fără să şovăie. Şi Marilyn era încă o pisicuţă care nu împlinise un an şi se încurca în propriile picioare, jucându-se tot timpul. Fusese pisica numărul paisprezece; cu sosirea ei se depăşise fatidicul număr treisprezece.

— Lipsesc fetele, trebuie să fie în casă. Rita se referea la Meg, Jo, Beth şi Amy, patru pisici de diferite culori şi provenienţe, care erau bătrâne şi preferau să rămână în casă şi să doarmă.

Ele nu se mai grăbeau să mănânce şi, în orice caz, se trezeau dimineaţa devreme, când Rita împărţea farfurii cu mâncare umedă din nişte cutii de conserve *gourmet*, cu care completa mâncarea uscată.

— O să plec în călătorie zece zile, Samuel, şi voi avea nevoie să te ocupi de ăştia.

Când Rita îi povesti că are de gând să-şi ia o vacanţă, tot efectivul de pisici şi de câini era în

porticul din lemn, scrutând cu atenţie reacţia lui Samuel.

— Crezi că vei putea să rămâi să dormi la fermă, în timp ce eu sunt plecată? întrebă femeia.

Pe Rita o îngrijora ca animalele să rămână singure prea mult timp. Semănăturile aveau alt ritm, iar muncitorii puteau să se descurce bine pe cont propriu, dar pisicile şi câinii aveau nevoie de ea, trăiau din dragostea şi din siguranţa pe care ea li le dădea. Deşi poate că în realitate ea avea nevoie de animale.

— Nu va trebui să împleteşti răchită în portic, ca mine, pur şi simplu îţi aduci câteva cărţi şi stai în casă.

— Mi-ar prinde bine să învăţ să fac coşuri de răchită, îi zise Samuel zâmbind. Mamei mele îi plac mult coşurile tale.

— Cu ani în urmă le vindeam, dar acum nu sunt prea perseverentă, fac cu mult mai puţine şi mă dor articulaţiile. Rita îşi privi mâinile şi căzu pe gânduri, contemplând textura fină a ridurilor: Îmi place să mă legăn şi să mă odihnesc.

— Voi putea să mă aşez în balansoarul tău când vei fi plecată? zise Samuel pe un ton ghiduş.

— Desigur, asta e ideea, să nu-mi observe absenţa, pentru că tu vei supraveghea totul de aici.

— Va trebui să mă pun de acord cu cei de la supermarket.

— Ţi-aş fi recunoscătoare, răspunse Rita, uşurată să afle că Samuel ar putea să rămână să aibă grijă de animalele ei.

— Unde ai de gând să te duci? întrebă el cu curiozitate.

— Nu ştiu încă, dar vreau să pun lucrurile în ordine. Să fac o călătorie care să mă ajute să-mi înţeleg viaţa.

Samuel o ascultă amuzat, Rita era mai în vârstă decât mama lui, dar avea un mod de a fi care o făcea să pară mai tânără. Îl miră că dorea să facă o călătorie ca să-şi înţeleagă viaţa. Se întrebă ce o fi însemnând să-şi pună viaţa în ordine cu o călătorie pentru cineva ca ea.

— Când pleci? o întrebă.

— Peste două săptămâni. Vei putea să aranjezi totul şi să vii să stai aici?

— Fii liniştită, că rezolv.

Samuel se gândi că, în plus, va profita ca să facă să coincidă cu propriul său concediu, să-şi ia câteva zile şi să se odihnească înconjurat de ogari şi de pisici. Luă una dintre mingile de tenis vechi şi muşcate de pe jos şi i-o aruncă lui Lloyd, care o prinse din zbor.

— E straniu că ogarii tăi nu fugăresc pisicile, îi zise Ritei.

— Ştiu că trebuie să convieţuiască cu ele.

— Dar impulsul ogarilor e să alerge după tot ce se mişcă.

— Ogarii mei nu au un astfel de impuls, e ca şi cum ar şti că pisicile fac parte din locul acesta. Nu le-au fugărit niciodată.

Rita îi scoase lui Feminism structura de roţi şi puse animalul pe o pătură, lângă scaun.

— De acesta trebuie să ai grijă cum se cuvine şi să fii atent când vrea să se odihnească tolănit.

— Nu-ţi face griji, Rita, toţi se vor simţi minunat. Îmi place să vin aici să te ajut, îmi place să am ocazia de a petrece mai mult timp cu ei, poţi să pleci liniştită.

În noaptea aceea, Rita se gândi la călătoria care putea să-i fie de folos ca să-şi înţeleagă viaţa. Îi trântise fraza lui Samuel în mod aproape inconştient şi acum trebuia să fie consecventă cu impulsul acela. Ogarii ei nu alergau după pisici, dar ea formulase năzuinţa de a alerga, de a face o călătorie. Distractiv era că nu avea nici una plănuită, pur şi simplu îi trecuse prin cap să-i spună asta lui Samuel, pentru că în fond voia să se oblige să iasă din fermă şi să-şi ia o pauză. Să se vadă din afară, să-şi privească viaţa de pe marginile rutinei.

Uneori îi soseau cărţi poştale de la fina ei, Heather, care devenea o călătoare pasionată, iar Rita se gândea la călătoriile pe care nu avea să le facă niciodată, pentru că toate acestea o prinseseră prea bătrână. Heather era o tânără agitată şi hotărâtă. Tocmai îşi terminase primul an la Center for Cartoon Studies, în Vermont. Voia să obţină un atestat de doi ani la şcoala aceea originală, care îi forma pe noii creatori de benzi desenate. Condusă de un prestigios autor de romane grafice, era situată pe White River Junction, un sat de aproape două mii cinci sute de locuitori, care fusese decisiv în dezvoltarea feroviară din secolul al XIX-lea, dar care îşi pierduse forţa la mijlocul secolului XX din vina maşinilor şi autostrăzilor. Şcoala, înfiinţată în 2004, era un spaţiu stimulant pentru tinerii promiţători care voiau să trăiască din crearea benzilor desenate alternative şi a romanelor grafice.

Pe mama lui Heather, prietenă cu Rita de treizeci de ani, o îngrijorase destul de mult că fata ei, imediat ce terminase liceul, voia să folosească banii destinaţi

pentru absolvirea unei facultăţi, pe care i-i lăsaseră bunicii pe un libret de economii, ca să se ducă la şcoala aceea stranie, cu oameni ciudaţi care creau benzi desenate. Rita îşi sprijinise fina şi o liniştise pe mamă:

— Fie ca răzvrătirea cea mai gravă a fetei tale să fie dorinţa de a face benzi desenate. Las-o să-şi obţină atestatul acela şi să fie fericită. Pentru ea, totul are sens când desenează.

— La cât de deşteaptă e şi ce bună e la istorie şi la literatură, se plângea mama lui Heather. Nu-i înţeleg încăpăţânarea cu domeniul ăla.

— Sunt alte timpuri.

Rita încerca să justifice pasiunea finei sale pentru desenele animate şi zâmbea gândindu-se ce diferită de ea era prietena ei, mult mai tânără şi mai sperioasă în privinţa tuturor lucrurilor care ieşeau din convenţional.

— Vrem să meargă la facultate, studiile acelea tehnice nu sunt ceva clar. E o chestie prea nouă, înainte trebuie să se ducă la o universitate ca lumea, să absolve o facultate normală, apoi să facă un master sau să-şi ia un atestat în ciudăţenii.

— Dacă ea crede că să plece la Vermont şi să stea cu oamenii din mediul benzilor desenate o s-o ajute, mai bine s-o facă acum. Să o obligi să facă ceva ce nu vrea nu va produce decât conflicte, cursurile de la universitate cer învăţare şi angajament academic, iar ea nu-şi doreşte asta. Eu sunt dispusă să-i dau o mână de ajutor, dacă nu vrei să folosească fondurile bunicilor ei pentru această aventură.

— Nu e vorba despre asta, dar nu înţeleg de unde îi vine mania asta cu caricaturile şi desenele.

Heather explica lumea desenând viniete, povestea viaţa prin intermediul desenelor, limbajul ei erau caietele pline de schiţe şi notiţe ilustrate. După primul său an la şcoala aceea originală din Vermont, se dusese în Spania să se documenteze pentru un proiect de desen animat didactic autobiografic, cu care voia să-şi încununeze atestatul pentru al doilea an. Heather descoperise că Peninsula Iberică era plină de enclave arheologice şi îi venise ideea să traseze o rută contemporană a romanizării. Periplul acela prin Spania era începutul unui proiect vital, în care călătoriile, dialogând cu istoria locurilor, aveau să dea sens romanelor sale grafice. În plus, Spania era o ţară sigură pentru o fată din Statele Unite cu rucsac şi dorinţă de a o străbate.

Heather simţea o recunoştinţă enormă pentru naşa ei, Rita, datorită sprijinului ei necondiţionat, şi îi trimitea cărţi poştale artizanale, pe care le elabora ea însăşi, desenând pe carton gros şi alb detalii ale incredibilelor monumente văzute şi îi relata scurte anecdote despre feluritele obiceiuri spaniole.

Pe Rita o atrăgea Spania, îşi promisese s-o viziteze de când o găzduise la ferma ei pe Aurora, o femeie spaniolă care se afla pe şosea când se iscase una dintre tornadele care devastau din când în când regiunea. Fusese o experienţă îngrozitoare, din care ieşiseră tefere, iar de atunci le lega o frumoasă prietenie. Totuşi, Rita nu avea chef să urce într-un avion, nu voia să traverseze nici un ocean, nici să facă un efort excesiv. Avea chef să vadă alte peisaje, să se

lase dusă, să iasă din rutina de la fermă; poate că era prea bătrână pentru marile călătorii şi trebuia pur şi simplu să caute una pe măsura ei. Să-şi viziteze fata, pe Diana P., putea fi o opţiune, să se îndepărteze puţin şi să stea într-un motel cu piscină, să reflecteze, putea fi alta. Nimic prea complicat, dar o ambianţă de tihnă şi de meditaţie într-un loc îndepărtat, ca să gândească altfel. Trebuia doar să schiţeze o mică rută, cu vreun muzeu sau loc pitoresc, să se lase dusă. Deodată, se entuziasmă cu ideea călătoriei şi adormi. La picioare avea o armată de pisici încolăcite în propriile vise. Cei trei câini se odihneau pe covoarele aflate într-o parte şi în alta a patului. Toţi dormeau îmbrăţişând senzaţia deplină a fericirii pe care o conţine odihna.

În seara aceea, Samuel se duse acasă bucuros. Ideea de a rămâne singur, având grijă de ferma Ritei, îl însufleţi. De o viaţă întreagă făcea lucruri din inerţie, trăia simpla rutină de la supermarket, deschizând cutii, aşezând produse, observând oamenii cum cumpără lucruri. Putea să descrie viaţa fiecărui client prin prisma obiceiurilor alimentare. Aproape toţi mâncau foarte prost, el nu era excepţia, căci se mulţumea cu semipreparatele de la raionul de mân-care congelată.

Nici nu-şi mai aducea aminte de câţi ani lucra la supermarketul acela cu lumină gălbuie şi cu difuzorul care intona de zeci de ani aceeaşi melodie. Era ca şi cum locul acela ar fi fost timpul repetat la infinit. Rita îi spusese că voia să călătorească pentru a-şi pune viaţa în ordine. El o avea pe a lui atât de simplificată, că singura sa preocupare era să-şi amintească numele

celor paisprezece pisici şi să le recunoască atunci când treceau să-l salute sau îi cereau de mâncare. El nu avea nevoie să-şi înţeleagă viaţa, a trăi era a trăi, pe faptul acesta fundamental se baza rutina muncii sale şi conformismul cu ceea ce îi fusese menit. Acum trebuia să se străduiască puţin să distingă toate pisicile acelea, trebuia să le recunoască. Începu să le enumere şi, ca întotdeauna, îşi amintea doar de Marilyn şi de Groucho, ştia deopotrivă cine era Harpo, ca mutuleţul creţ cu corn muzical. Pisicile în vârstă, care dormeau aproape toată ziua pe canapeaua din casă, erau fetele, dar nu avea chef să citească romanul din care luase Rita numele cu care le botezase.

Poate că, dacă el le punea propriile nume celor patru, ar fi putut măcar să le deosebească. Problema era s-o vadă pe fiecare în propria esenţă, dar nu avea în minte prea multe nume feminine cu care să le poată asocia. Fireşte că Rita îl numise pe unul dintre ogari Feminism, şi era un mascul, iar prin urmare simţi că şi el putea să-şi ia o licenţă secretă ca să boteze fetele cum îi venea pe chelie. La urma urmelor, gândirea lui lua toate hotărârile şi i-ar fi plăcut ca ele să fie patru din Răzbunătorii originali pe care i-au creat Stan Lee şi Jack Kirby în 1963.

Membrii echipelor de supereroi de Marvel puteau fi toate pisicile. De copil fusese fan înfocat al celor Patru Fantastici şi încă era, însă asocia personajul lui Sue cu domnişoara Valeria, o învăţătoare de şcoală primară, de care se îndrăgostise platonic cu mulţi ani în urmă, şi nu voia să atingă imaginea aceea. Dacă pisicile Ritei se prefăceau în supereroi din echipa

Răzbunătorilor, era capabil să şi le amintească pe toate, fără nici o problemă. Mai mult decât atât, aveau să-şi ascundă personalitatea secretă de supereroi sub identitatea pe care Rita li le-o dăduse, astfel puteau convieţui ambele nume, iar el avea să fie singurul care cunoştea adevărata identitate de justiţiari care luptă împotriva duşmanilor. Totul avea sens în capul său şi îşi dorea deja să revină la fermă, ca să scruteze pe îndelete fiecare pisică, pentru a discerne ce personaje se ascundeau sub petele vărgate. Samuel avea un talent special pentru a se bucura de viaţă, pentru a conferi noi posibilităţi gândirii sale şi, cu ideea aceea, cu mica provocare de a descoperi şi trasa povestea care locuia în pisicile Ritei, adormi şi, încă o noapte, se odihni liniştit.

20. DESCOTOROSIRI

Pe un carton alb, Aurora Altano scrise cu majuscule cele două cuvinte magice care rezumau încheierea definitivă a capitolului american: MOVING SALE. Nu-i mai rămânea decât să se descotorosească de ce era în casă, să se descotorosească de obiectele care dăduseră sens aventurii sale în Vestul Mijlociu şi pe care nu putea să le ia cu ea la întoarcerea în Spania. Vesela din ceramică neagră cu modele pretins japoneze, prăjitorul de pâine argintiu, ceainicul, maşina de cafea care le imita pe cele din cafenele şi îi

permitea chiar să facă spumă de lapte, ca să-şi prepare deliciosul *latte macchiato*. Prosoapele de bumbac albastre, cearşafurile crem din bumbac extrafin egiptean, tacâmurile şi ceştile pentru micul dejun cu diferite desene şi inscripţii. Vindea deopotrivă toate mobilele: dormitorul cu minunata saltea, capul patului şi măsuţele din lemn de pin asortate, masa rotundă din sticlă din sufragerie cu patru scaune metalice, un birou vechi, pe care ea însăşi îl achiziţionase la alt *moving sale*, pentru că viaţa ei acolo se construise cu lucruri de care alţii se descotorosiseră. Uneori nici măcar nu exista scuza unei mutări pentru a organiza o vânzare privată. Se putea întâmpla ca obiectele din trecut să ocupe prea mult spaţiu în casă şi era bine să se aerisească şi să iasă în stradă, ca să facă parte din alte vieţi. Aceste mici exerciţii de curăţenie se anunţau cu nişte afişe care spuneau YARD sau GARAGE SALE.

Aurorei Altano îi plăcea să se plimbe prin cartier când vecinii ei se descotoroseau de materialitatea haotică a vieţilor lor anterioare. Le scoteau în cutii de carton care miroseau de obicei a umezeală, din cauza odihnei indefinite a lucrurilor în beciuri. Discuri de vinil, jocuri de masă, vaze cilindrice din sticlă, medalii şi cupe care reflectau victoria la tot felul de turnee, haine demodate, figurine de ceramică ciobite, care fuseseră raţiunea de a fi a vreunei vitrine, manuale şcolare, jucării din plastic vechi şi benzi desenate, multe benzi desenate cu supereroi, care constituiseră comoara vreunui fiu adolescent care absolvise deja facultatea şi nu le ducea dorul. De parcă maturitatea

ar fi implicat uitarea superputerilor pe care le evocau paginile acelea pline de viniete.

Semnificaţia a tot ceea ce se vindea era un adio definitiv de la lucrurile care cândva au avut sens. Pentru Aurora Altano, evoluţia existenţei umane nu putea târî după ea tot bagajul de obiecte care ne-au însoţit, de aceea trebuia să ne descotorosim de ele. Şi trebuia s-o facem într-un mod demn, dându-le posibilitatea de a continua să fie utile în viaţa cotidiană a noilor proprietari. Ce ar fi făcut Aurora Altano fără acele chioşcuri improvizate pe esplanadele de acces la garajele caselor? În Spania, lumea nu-şi vindea vechiturile în felul acela. Cine voia lucruri ieftine, se ducea la târguri, la chioşcurile de pe stradă sau la magazinele de mâna a doua. Nu-şi vedea vecinii etalând fără pudoare ceea ce odinioară au fost comorile lor, sau ale vreunei rude apropiate, care nu se întorsese după ele. În vânzarea aceea en détail era deopotrivă o urmă de uitare, de transformări familiale în care unii membri au încetat să fie protagonişti în propriile case.

Figurinele de ceramică aminteau de bunicile decedate, care nu putuseră să le ia cu ele în mormânt. Aurorei îi plăcea să dea de figurine, mai ales din cele care repetau modele de dansatoare şi de clovni. Multe din ele erau de Lladró, o firmă de porţelan spaniolă de succes, care în anii şaptezeci şi-a făcut loc în magazinele americane de decoraţiuni. Fuseseră foarte populare la vremea lor, dar acum aşteptau lipsite de strălucire şi cam murdare să le dea cineva o a doua şansă. Aurorei i se făcu milă de ele şi, în cei cinci ani cât locui în Vestul Mijlociu, le

colecţionă. Unele erau plesnite şi altele erau imitaţii îndoielnice care, totuşi, aveau suficientă entitate pentru ca Aurora să le adauge colecţiei. Acum era rândul ei să se descotorosească de asortimentul ei particular. Se gândi să ia cu ea una ca amintire, cea a fetiţei cu puiul de cerb, care era aproape intactă şi fusese prima pe care o achiziţionase când se instalase în căsuţa ei închiriată cu un etaj şi devenise asiduă la ceea ce numea „descotorosirile celorlalţi”. Dar ce sens avea să-şi pună porţelanul acela în valiză? Chiar dorea să evoce aventura americană cu figurina aceea? În realitate, făcuse o pasiune pentru bibelourile Lladró pentru că îi aminteau de mătuşile ei, Rocío şi Camila. Nostalgia, simplul dor îi inspirase dorinţa de a colecţiona figurinele. Să se întoarcă însemna că nu mai trebuia să-şi evoce fiinţele dragi cu obiecte stranii. Aurora se gândi la micile altare pe care le aşezau în casele lor vecinii ei mexicani de Ziua Morţilor. Lumânările şi fotografiile de familie ale celor care nu mai erau, craniile din zahăr şi hârtia de mătase colorată pe o faţă de masă brodată.

Pe Aurora ideea morţii rudelor ei în vârstă o îngrozea, colecţia de figurine de Lladró era un omagiu existenţei vii a adoratelor sale mătuşi, cam în vârstă. În cei cinci ani petrecuţi de Aurora în mica Americă din Vestul Mijlociu, încercând să dea sens carierei sale profesionale, s-a bucurat de lealitatea nezdruncinată a celor două mătuşi în formă de epistole. Cele două femei şi-au făcut obiceiul de a-i scrie săptămânal cu mâna lor scrisori în care o informau punctual de rutinele lor, evenimente de familie şi ceea ce considerau ştirile cele mai relevante din Spania.

Abdicarea regelui Juan Carlos şi noua monarhie a lui Felipe al VI-lea le dăduseră ocazia să relateze îndelung. Scrisorile lor se amestecau cu utile reţete de bucătărie. Mătuşilor le plăcea să adauge tăieturilor din ziar cu ştiri din actualitatea politică reţetele unui univers de feluri de mâncare variate, la îndemâna oricui: *torrijas*, *flan de huevo*, orez cu lapte sau gogoşi. Deserturile erau în general vedetele reţetelor în corespondenţa aceea la care Aurora contribuise atât de puţin. De multe ori se gândise să-şi imite mătuşile şi să le trimită cu aceeaşi afecţiune lungi scrisori manuscrise, relatându-şi aventurile. Însă o făcuse doar în prima lună, când se acomoda şi nu ştia prea bine cum să-şi suporte noua viaţă. Le scrisese două scrisori lungi, povestindu-le peripeţiile ei. Ca zbuciumata ei sosire în 2012, când simţise pe propria piele efectul devastator al tornadelor. Se mutase ca să devină supervizoare şefă la o firmă în expansiune de turbine eoliene, ca să fie regina parcurilor eolice cu morile lor de mai bine de 67 de metri, şi o întâmpinase unul dintre vârtejurile acelea gigantice care se formează cu forţa brutală a vântului.

Tot răul spre bine, îşi amintea Aurora, fiindcă îi oferise găzduire Rita, o femeie minunată, care locuia la o fermă, înconjurată de pisicile pe care le adunase şi de ogarii infirmi pe care îi adopta. Anii trecuseră, dar menţinea legătura cu ea, salvatoarea ei, pe care o considera un fel de a treia mătuşă, mătuşa americană, pe care încerca să o viziteze de două ori pe an, deşi locuia cam departe. La un moment dat, în timp ce mângâia ogarii aceia, Aurora îi descrise Ritei nemaipomenita cruzime care se comitea încă în

anumite zone din Spania cu ogarii şi cu câinii Warren. Pe Aurora o deranja să vorbească urât despre ţara ei, însă considerase că Rita, mântuitoarea ogarilor, trebuia să ştie adevărul despre ce se întâmpla cu ei în Spania. Se creau legi pentru a proteja animalele, dar existau nişte comportamente sociale demne de dispreţ, foarte greu de eradicat. Rita a rămas perplexă când a descoperit că înşişi vânătorii care îi foloseau pentru sezonul de vânătoare îi spânzurau apoi, sau în cel mai bun caz îi abandonau în voia sorţii. Supliciile la care erau supuşi câinii de vânătoare erau unul dintre lucrurile care o scoteau din sărite pe Aurora Altano. Cum era posibil ca vânătorii spanioli să se descotorosească de lealii lor câini cu atâta sadism? La originea omenirii era vânătoarea, iar în trecutul acela îndepărtat, cu triburi nomade care practicau vânătoarea şi culesul fructelor se înfiripase prietenia dintre oameni şi câini. Aurora se gândea la oamenii primitivi din caverne şi şi-i imagina mai generoşi şi mai empatici decât vânătorii din prezent. Supravieţuirea depindea de coeziunea tribului, iar domesticirea animalelor trebuie să fi fost un factor foarte important. Se pierduse sensul de grup, respectul faţă de fiinţele vii care fac parte din familie, chiar dacă nu sunt omeneşti. Aurora ştia că vara Spania se umplea de câini şi pisici abandonaţi, pentru că nu doar vânătorii erau implicaţi în ritualul acela atât de trist al maltratării animalelor. Gloata aceea din prezent n-ar fi supravieţuit în alte epoci, întrucât cel care-şi abandonează animalele e capabil să facă acelaşi lucru cu părinţii; câte poveşti necugetate cu copii nerecunoscători îi spuseseră mătuşile ei.

Noroc că esenţa binelui strălucea mai puternic. Tocmai, tatăl ei vitreg, care era un om cordial şi cumsecade, adoptase un câine abandonat pe şosea în urmă cu câteva luni.

— Făptura era dezorientată şi amărâtă, mi s-a făcut milă, îi povestise Aurorei în una din convorbirile lor telefonice. Nu înţeleg oamenii care îşi abandonează câinii. Ce individ îşi lasă animalul de companie pe şosea? continua să spună tatăl ei vitreg. Veterinarul i-a căutat microcipul ăla şi nici nu-l avea. I-a făcut vaccinurile şi deparazitarea, pesemne că stătea singur de ceva timp, deoarece era plin de căpuşe. Era jalnic, sărăcuţul.

— I-ai pus nume? îl întrebase atunci Aurora.

— Da, o să-i spun Cañete, zisese tatăl ei vitreg.

— Cañete? răspunsese surprinsă.

— În onoarea lui Santi Cañizares dragonul, unul dintre cei mai buni portari pe care i-a dat istoria Spaniei.

Cum tatăl ei vitreg era amator de fotbal, Aurorei i se păruse amuzantă aluzia aceea personală la un portar.

— Lumea nu-i apreciază suficient de mult pe portari, este jucătorul care suportă cea mai mare presiune. Dacă ai vedea ce atent şi inteligent e animalul, ai înţelege, adăugase bărbatul.

— Nu mă îndoiesc, răspunsese Aurora râzând.

— Cañete s-a retras. Ştii că s-a făcut pilot de raliuri?

— Habar n-aveam, replicase Aurora.

— Păi da, şi a concurat în Sierra Morena cu Suzuki. Îmi plac oamenii care se reinventează, aidoma acestui câine. Cine ştie ce greutăţi a îndurat.

— Bine că ai apărut în viaţa lui.

— O să vezi ce simpatic e când o să-l cunoşti.

Aurora nu-şi făcuse niciodată curaj să-şi ia un animal de companie. Poate acum, când se întorcea în Spania definitiv, era un bun moment. Avea să adopte şi ea un câine abandonat, cum făcuseră Rita şi tatăl ei vitreg. Îşi închipui că se plimbă cu un câine pe străzile din Madrid. Apoi se gândi că, înainte de a lua o hotărâre atât de importantă, trebuia să se obişnuiască cu oraşul şi cu revenirea. Şi ea fusese un fel de portar al firmei de turbine eolice la care lucra, oprind tot felul de goluri, spetindu-se mereu, fără să fie apreciată suficient. Era epuizată, venise momentul să se reinventeze şi să se facă pilot de raliuri, ca portarul care îi plăcea atât de mult tatălui ei vitreg. Să-şi cumpere un teren la munte, să restaureze o căsuţă şi să se ducă să stea într-o *pedanía*, cum făcuse o veche prietenă din şcoală. Să se întoarcă la ţară, să se întoarcă la sate, să se integreze în peisajul naturii, să caute paradisul pierdut în viaţa mai simplă. Pentru că Aurora nu avea nevoie de prea multe lucruri ca să fie fericită. Ea ar fi fost o nomadă perfectă străbătând oazele deşertului Sahara. Ce uşor era să idealizezi alte vieţi şi alte epoci, să evadezi din toate în gând! Asta reprezenta partea bună a faptului că era singură şi fără obligaţii, se putea imagina pe ea însăşi începând multe vieţi diferite.

Pe Aurora o bucura să ştie că acum tatăl ei vitreg îl avea pe Cañete, aşa cum Rita avea o legiune de pisici şi de ogari. În animalele acelea se condensa un antidot împotriva singurătăţii. În mica Americă din Vestul Mijlociu învăţase multe despre singurătate. Era păcat că simţea asta ca pe un soi de deşert invizibil şi

nu avea energia vânturilor prielnice, care puneau în mişcare turbinele şi se transformau în electricitate. Se gândi la noile mori fără braţe care se creau, care nu aveau să mai facă rău păsărilor, la progresele tehnologice preocupate să facă lumea mai bună. Se gândi la contrastul dintre întregul planetar şi propria-i nimicnicie senină ordonându-şi casa ca s-o expună la sfârşitul săptămânii. Să se descotorosească de obiecte şi de mobile avea să fie exerciţiul ei de despărţire. Să dea altă existenţă lucrurilor, altă şansă ca să dăinuie.

Moving sale începu într-o sâmbătă dimineaţa. Căsuţa fu copleşită de vecini şi curioşi care sfârşiră prin a lua totul, la preţuri reduse. Până şi figurinele de Lladró cu fisurile, cu petele şi cu cojiturile lor îşi avură publicul. Aurora se simţea din ce în ce mai eliberată văzând că lucrurile ei îşi găseau găzduire în alte mâini. Duminică dimineaţa sosiră doi tineri cu o furgonetă de mutări închiriată; în după-amiaza anterioară rezervaseră multe dintre mobile. Încărcară cu bucurie patul cu salteaua lui şi noptierele, canapeaua din sufragerie cu măsuţa auxiliară şi biroul cu scaunul lui ergonomic. Perechea de proaspăt căsătoriţi era fericită cu preţul pe care îl ceruse Aurora ca să ia loturile acelea, lucrurile erau aproape făcute cadou. Aurora voia să rămână casa goală, ca s-o dea înapoi exact cum o găsise. Anticipând că totul avea să se vândă, cumpărase o saltea gonflabilă ca să petreacă ultima noapte. Îi veni ideea de a se caza într-un hotel de lângă aeroport, dar vru să-şi ia rămas-bun de la casă în felul ei. Să doarmă în ea până la sfârşit era felul ei de a-i spune adio. Femeia care se întinse

pe salteaua de plajă se simţea ca o fetiţă plutind în derivă. Poate acesta era efectul pe care îl căuta în ceremonia aceea de plecare. Să se simtă ca o fiinţă plutitoare, ca o fiinţă uşoară care inhalează răsuflarea încrezătoare a vieţii noi care o aştepta la întoarcere. În respiraţia ei adormită se condensa o lume de posibilităţi. Universul deplin al visurilor dulci, al vieţii mature care oferă o a doua şansă.

În acea ultimă noapte, golul casei se umplu de o fericire inestimabilă, iar Aurora Altano se trezi în zori atât de veselă, că zâmbetul îi dură toată călătoria transatlantică. Fericirea plină de speranţă făcea parte din natura umană şi ea trebuise să locuiască foarte departe ca s-o înţeleagă.

21. PÂNTECELE BALENEI

Trei zile şi trei nopţi petrecu James zbătându-se între viaţă şi moarte în ceea ce crezu că era pântecele unei balene. Se înverşunase să fie soldat, ca tatăl şi bunicul său. Dacă maică-sa ar fi trăit, poate l-ar fi convins să-şi aleagă o profesie mai puţin dură. Să înveţe o meserie fără atâtea riscuri şi care să-i ofere mai multe satisfacţii. Fiindcă a fi soldat înseamnă să faci parte dintr-o masă densă, care se prăpădeşte din vremuri imemoriale. Dar James nu înţelegea abstracţia dureroasă şi mortală a acestei meserii atât de vechi. Vru să fie soldat, să imite gestul exaltat al

strămoşilor săi şi să plece să lupte pe pământuri îndepărtate, ca să apere patria. Visa să crească pe câmpul de bătălie, să călătorească departe, să cunoască alte locuri, să înveţe să respire praful uscat al lucrurilor neliniştitoare, să se hrănească cu adrenalina celor care trăiesc fiecare clipă de parcă ar fi ultima.

Copilăria îi fusese marcată de imensul gol pe care îl lăsase violenta dispariţie a mamei sale, iar absenţa ei era o rană încă sângerândă. Vinovatul de traumatizanta pierdere, un concitadin care vindea asigurări, nu binevoise niciodată să mărturisească unde ascunsese trupul neînsufleţit. Nimeni nu putuse să-l convingă să spună, iar cu anii devenise un iluminat care se credea fiul lui Dumnezeu în închisoare. Gândul acesta în legătură cu mama lui şi urma ei de chinuitoare şi silită absenţă constituia bagajul amar care ocupa mintea lui James.

Alegi să fii soldat cu frivolitatea furioasă a adolescenţei, pentru că vrei să împărtăşeşti sentimentul deplin al bărbaţilor curajoşi. Pentru că vrei să crezi că viaţa ta trebuie să se topească în forja Istoriei cu majusculă. Pentru că există un neam de luptători care vine din negura vremurilor şi harta Pământului s-a fabricat cu sângele soldaţilor necunoscuţi care, la fel ca el, erau gata să moară pentru patrie. James făcea parte din cei care aleseseră să trăiască cu senzaţia că trec pe lângă moarte, cei care mergeau pe marginea prăpastiei simţind brazda invizibilă a gloanţelor atingându-i la fiecare incursiune. Nimeni n-a putut să-i scoată epopeea aceea din cap. Bunicul lui fusese în războiul

din Vietnam, iar tatăl era alt mare luptător din războiul din Irak, deşi acum devenise alcoolic. James nu judeca prăbuşirea tatălui său, îl văzuse căzând de când avea şapte ani, prefăcându-se într-un băutor depresiv când îşi pierduse soţia. I-o smulseseră din propria casă şi el nu se aflase acolo ca s-o apere. Neputinţa aceea introvertită deschisese un abis în sufletul său.

Golul imens al lipsei de apărare, al vulnerabilităţii absolute îi marcase familia. Şi în călătoria aceea, James văzuse sute de familii însemnate cu acelaşi gol. El era soldat, iar satele în ruină prin care trecea erau pline de familii îngrozite care îi aduceau aminte de angoasa bunicii când evoca pierderea mamei sale:

— Demnitatea de a ne da înapoi trupul ei neînsufleţit, chiar dacă e ciopârţit. Biata mea fată merită asta, o auzise pe bunică-sa spunându-le unor prietene venite în vizită, ca să-i consoleze.

James era încă un copil şi asculta neliniştit lamentările de pe coridor:

— De ce neagă, dacă toate probele demonstrează că a ţinut-o închisă în portbagaj?

— Taci, că te aud copiii, îi spunea în şoaptă una dintre prietene.

El şi fratele lui erau copiii care nu puteau să audă lucrurile acelea. Ceva îngrozitor se întâmplase în portbagaj. Un om rău o luase pe mama lor şi ei nu trebuiau să audă ce spuneau adulţii.

Ce însemna să fii ciopârţit? Îi era greu să înţeleagă vocabularul bunicii lui care plângea întruna. James pe atunci avea multe întrebări pe care nu îndrăznea să le formuleze. Mami nu mai era acasă şi în atitudinea

adulţilor care îi însoţeau nu era decât tristeţe. Gravitate şi amărăciune exprima chipul tatălui său, disperare şi angoasă al bunicii, furie, multă furie era în năbădăile fratelui său mai mic care izbucnea mereu în plâns. Toţi ochii aceia impregnaţi de profundă tristeţe, plini de o disperare asemănătoare cu a chipurilor noi, pe care le întâlnea acum pe drumurile de nisip. În expresia chipurilor femeilor era privirea bunicii lui, cu gura încleştată, buzele strânse, înghiţindu-şi amărăciunea.

James nu ştia cum să-şi explice trăirile sale de soldat. Era un tânăr în continuă alertă, îmbrăcat în camuflaj, cu coif şi armură, ducând cu el o puşcă şi nişte ochelari speciali care îl ajutau să vadă prin ceaţa nisipoasă a deşertului. Nu exista un câmp de bătălie concret, pentru că totul era zonă de război. Îl impresiona distrugerea satelor şi docilitatea disperată a supravieţuitorilor, care îi aduceau aminte de timpurile cele mai dureroase ale copilăriei sale, când descifra semnificaţia morţii violente a mamei sale şi enigma care învăluia imposibilitatea de a-i recupera cadavrul.

Trei zile şi trei nopţi petrecu James asudând în agonia rănilor, convins că se află înăuntrul unei balene care îl izola de zgomotul infernal al războiului. Ştia că e pe moarte, dar nu-i era frică, se consola cu imaginile din zilele de permisie la Cádiz, străbătând străduţele oraşului. Îi apărea imaginea catedralei Sfintei Cruci de lângă mare. Citise în planul-ghid că era un amestec de stiluri: baroc, rococo şi neoclasic, de asemenea, că fusese nevoie de o sută şaisprezece ani ca să se termine construcţia. În momentul acela

se gândi la anii pe care îi mai avea de trăit şi contemplă albeaţa altarului principal, încadrat de coloanele şi cei doi îngeri ai lui, care ţin în mâini cădelniţele argintii. Evocă mirosul acelui templu luminos, plin de flori şi lumânări aprinse. Rătăcise până pe plajă şi zăbovise aşezat pe mal, uitându-se la edificiu.

Marea îl ajuta să suporte angoasa rănilor şi senzaţia de sufocare pe care o simţea înăuntrul monstrului marin. Era foarte aproape de ruinele mormântului profetului Iona, distrus de militanţii jihadişti din ISIS cu câţiva ani în urmă, dar James nu ştia lucrul acesta, impactul exploziei îl dezorientase. Călătorea cu trupele irakiene pentru a sprijini recucerirea Mosulului, pentru a recupera oraşul şi a expulza combatanţii Statului Islamic. James avea abia douăzeci de ani şi se afla deja în epicentrul hărţii istoriei. Ciudatele scene din jocurile video de război din adolescenţă se amestecau cu imaginile reale ale ultimului atac.

Nimeni nu venea să-l salveze din lenta agonie, în care marea, catedrala din Cádiz şi îngerii albi îl făceau să creadă că tovarăşii lui vor sosi în cele din urmă să-l scape. Dar soldaţii mor de cele mai multe ori singuri. Războiul este marea singurătate care îi numeşte pe oameni şi ne face pe toţi egali. Nu există un moment de armistiţiu; istoria, religia, realitatea sunt un război continuu, care simbolizează însăşi descompunerea tuturor corpurilor care locuiesc în fiecare prezent. James acum se simţea precum pasagerul clandestin din istoria patriei sale, se dusese la război convins că jocurile video erau anticamera unei trepidante

aventuri. Totuşi, deocamdată nu se întrevedeau cuvintele *game over* şi nici nu avea capacitatea de a opri scena. Se întrebă dacă GPS-ul său mai emitea semnale în pântecele singurătăţii imense pe care o simţea. Începu să atingă pereţii ciudatei firide umede şi pământii şi îşi imagină moartea ca în desenele medievale ale scheletului cu coasa. Mii de războaie şi moartea se evocau necontenit în praful alb al oaselor. Scheletul său n-avea să fie foarte diferit de al colegilor săi de expediţie irakieni sau de al duşmanilor din Statul Islamic. Peisajul cu nisip şi ruine era o mare intermediară între viaţă şi moarte. Pântecele balenei era purgatoriul şi putea aştepta doar lumina la capătul tunelului şi infinitul, plin de căldura mamei sale moarte aşteptându-l pe celălalt tărâm. James nu se temea de moarte, pentru că vorbea limbajul lumilor paralele şi suprapuse. Acelaşi idiom înflăcărat al adversarilor săi. Deşertul era presărat cu cadavre de soldaţi tineri care urcau în respectivele lor paradisuri. Era un murmur de îngeri care îşi împărţeau sufletele aruncându-şi în văzduh capetele, braţele, trunchiurile şi picioarele făcute bucăţi. Totul era confuzie, unde se presupunea că în sfârşit trebuia să fie pace şi armonie.

Poate dezordinea aceea de religii şi de suflete îngrămădite în abisul istoriei făcu ca moartea să evite corpul lui James şi să ia doar un picior complet şi jumătate din celălalt. Probabil că profetul Iona îl protejă de pe ruinele mormântului său, ori zâna albastră care îi acordă lui Pinochio norocul de a se preface în fiinţă din carne şi oase, căci James se trezi viu pe patul unui spital de campanie. Era mutilat şi

grav rănit, şi era singurul supravieţuitor al unei sângeroase ambuscade.

Îl salvă pântecele pământului umed unde îi căzu trupul. Ajunse în golul unei bombe anterioare care căscase un tunel sub pământ şi care ducea tocmai la mormântul dărâmat al profetului Iona.

Când James se întoarse acasă, bunică-sa îl primi emoţionată. Nepotul ei nu se va mai duce la nici un război şi îi rămăseseră braţele întregi, ca să se agaţe de viitor.

22. DRAGOSTE ADEVĂRATĂ

Dragostea fusese răspunsul. Pulsiunea aceea a organismului care ne înşfacă cu forţa ei de atracţie invizibilă. Atât de simplu, o cascadă de dragoste debordantă schimbase cursul vieţii Valeriei. Ceva asemănător cu o aversă care a luat cu ea tot ce fusese înainte. Valeria văzu în noua îndrăgostire ocazia de a scăpa de realitatea ei şi de a-şi inventa alta. Când îţi schimbi ţara şi limba, totul are alt sens. În luna de miere descoperise că se căsătorise cu bărbatul nepotrivit şi că, prin urmare, voia să-l părăsească, să şteargă vestigiile nunţii şi planurile de viitor pe care le făuriseră luni întregi.

Când îşi aducea aminte de zilele rupturii, simţea încă angoasa contagioasă provocată de lipsa dragostei, cu spaima pe care i-o lăsase în urmă. Cum să scapi de o

relaţie în mijlocul unei ţări a cărei limbă abia o cunoşti? Valeria nu ştia dacă îşi iubea soţul şi, după o serie de certuri înflăcărate în maşina închiriată, nu-i trecuse prin cap nimic mai bun decât să urce într-un autocar şi să dispară într-un moment în care soţul ei s-a dus la baie. Fuga ei impulsivă fu germenul unei îndrăgostiri definitive, care-i dădu curaj să-i spună adio lui Paul. Valeria obişnuia să se complice în materie de dragoste; înainte de nunta eşuată, trăise o idilă pasională cu Tom, un bărbat mult mai în vârstă decât ea, iar când să se mărite, asta o făcuse să ezite foarte mult. Însă Paul şi ea aveau aceeaşi vârstă şi predau amândoi la şcoală. Datorită tinereţii se entuziasmaseră la ideea căsătoriei, ca proba irevocabilă, care dădea sens viitorului pe care îl visau. Totuşi, convieţuirea de câteva zile în luna de miere prin Spania scosese la iveală aspecte ale personalităţii lui Paul care Valeriei i s-au părut insuportabile, iar imaginea idealizată a căsătoriei pe care doar ce o inauguraseră se spulberase imediat. De aceea se urcase într-un autocar cu destinaţie necunoscută într-o staţie de serviciu, când Paul o lăsase singură câteva minute. Nu o invadase impulsul de a o şterge cu maşina închiriată, lăsându-l în pom, care ar fi fost altă posibilitate, ci dorise să se descotorosească de orice urmă a convieţuirii maritale, să-l abandoneze cu totul şi să dispară. Să urce în autocar fusese marele ei gest eroic, să se lase câteva ore în voia balansării absorbite a şoselei, care o condusese în portul Algeciras.

Cu toate că nu ştiu unde se află până când nu-i explicară jandarmii care o văzură rătăcind cu lacrimi

în ochi prin parcare. Lui Manuel, un tânăr jandarm din Cádiz, orele de engleză pe care le frecventa după-amiaza la o şcoală de limbi străine îi prinseră foarte bine ca să-i dea o mână de ajutor americancei dezorientate. Cu radianţii săi treizeci şi trei de ani şi titlul de First Certificate, avu grijă să faciliteze şi să coordoneze reîntâlnirea Valeriei cu soţul ei, care o dăduse deja dispărută, crezând că fusese sechestrată. Când Paul ajunse în portul Algeciras, jandarmul şi Valeria se remarcaseră unul pe celălalt şi simţeau o atracţie incredibilă. În ce constă această surprinzătoare îndrăgostire? Nici unul dintre ei nu ştia s-o explice cu precizie, dar amândoi înţeleseră că nu puteau trăi unul fără celălalt. Că lumea nu mai avea sens dacă ea pleca înapoi cu soţul ei. Nimic din toate acestea nu-şi spuseră, însă compatibilitatea invizibilă pe care o respirară în timpul petrecut împreună la punctul de trecere a frontierei zămisli propria-i magie. Amândurora li se accelerară bătăile inimii, se priveau şi zâmbeau cu o expresie ridicolă, le transpirau mâinile şi se simţeau atraşi într-un mod vertiginos. Manuel îşi dădu seama că e înduioşat şi fascinat de Valeria când i se confirmă prin staţia de radioemisie că un american care nu vorbeşte spaniola îşi caută disperat soţia pe şosea. Valeria era atunci liniştită şi aşezată pe un scaun, absorbită de gândurile ei, uitându-se pe fereastra parcării. Se gândea ce frumos e jandarmul îmbrăcat în verde, care o privea cu coada ochiului şi îi zâmbea, la ce albastră e marea şi la ce bine se simţea în biroul din tablă prefabricată cu băiatul cu buze cărnoase care se străduia să-i vorbească în engleza britanică. Manuel fu tentat să le

spună colegilor săi că pe acolo nu trecuse nici o americancă, să caute în altă parte, că în ziua aceea tranzitul fusese ca de obicei, fără prea multe întâmplări neprevăzute.

Paul avu o profundă şi tulburătoare senzaţie de vină în cursul orelor nefaste pe care le petrecu căutându-şi soţia, în ziua aceea absurdă şi atât de caldă. Îşi dădu seama că n-o iubea şi nu voia să îmbătrânească alături de ea. Dar să dorească aceasta cu Valeria dispărută i se părea sinistru. Dorise să n-o mai vadă niciodată în vreme ce termina de urinat şi se privea în oglindă. Îşi blestemase precipitata nuntă, anunţată dinainte ca o catastrofă de către maică-sa, care îl sfătuise să nu se însoare cu fata aceea, că erau încă foarte tineri şi pe deasupra presimţea că era o inconştientă.

— Nu mă asculţi niciodată, Paul, iar noi, mamele, presimţim totul, îi spusese de câteva ori cea care îi dăduse viaţă pe un ton melodramatic, ca şi cum am fi clarvăzătoare, ca şi cum am putea anticipa viitorul fiilor noştri.

Mama lui îşi dădea ochii peste cap şi pufnea cu vocea întretăiată şi se prefăcea că e gata să izbucnească în plâns:

— Când o să înţelegi că eu am trăit multe vieţi îndrăgostite şi am greşit? Dar am învăţat, de aceea trebuie să ţii seama de ce îţi spun. În adâncul sufletului simt că trebuie să-ţi spun toate acestea. N-o să rezistaţi mult, nici nu-ţi închipui cât mă doare această certitudine.

— Mamă, te rog, nu vreau să te aud. Nu începe iarăşi.

— Ce păcat, ce păcat îngrozitor, murmura femeia, de parcă ar fi vorbit despre o nenorocire.

— O să vezi că totul iese bine, spunea Paul încercând s-o consoleze.

— Bine-ar fi să ai tu dreptate, iar eu să mă înşel, adăuga ea, dar după câteva minute revenea la teoriile ei vizionare despre căsătorie, comentând unirile care dăduseră greş ale copiilor prietenelor ei: Russell, băiatul lui Judy, n-a rezistat nici cinci ani cu fata aia atât de hotărâtă. Gândeşte-te că erau împreună de mai mult timp decât tine cu prietena ta, dar odată căsătoriţi, n-au fost capabili să se suporte, căci, scumpule, dragostea nu e uşoară.

Îndrăgostirea băiatului trecu pe deasupra avertizărilor îndureratei femei care-l adusese pe lume. Oricât de multă experienţă ar fi avut maică-sa, el trebuise să trăiască la persoana întâi magnitudinea discordiei absolute cu Valeria. În zece zile infernale, căldura andaluză topise toată consistenţa amoroasă care conferea sens perechii. Evident, nici maică-sa nu fusese în stare să intuiască asta. Ea le acorda cinci ani de viaţă conjugală, sau poate şapte, care este numărul pe care obişnuiesc să-l dea sociologii care evaluează lipsa dragostei şi divorţurile în revistele de sănătate şi frumuseţe pentru femei. Şapte ani echivala unui ciclu de trăiri, iar asta mama lui Paul o ştia mai bine decât oricine.

Paul se gândi mai întâi că Valeria se dusese de asemenea la baie. După ce aşteptă mai mult de o jumătate de oră ca ea să iasă, presimţi că ceva ciudat se întâmpla. Începu s-o caute şi se sperie. Nu văzuse nimeni nimic, iar proprietarii cafenelei hotărâră să

anunţe poliţia, ca să-l ajute pe tânărul american derutat, care dădea târcoale pe la instalaţii cerând ajutor.

Când o localizară în portul Algeciras, fu simplu să urmeze ruta pe care i-o marcaseră agenţii pe hartă. În orele pe care Paul le petrecu singur, conducând în direcţia portului, încercă să-şi imagineze paşii a ceea ce avea să fie ruptura definitivă. Să se imagineze din nou în maşină cu ea i se părea asfixiant, dar era clar că va trebui să stea de vorbă. Acum, când înţelegea că furia îi era indiferenţă, poate reuşeau să se scutească de noi şi absurde certuri. Îşi spuseseră lucruri îngrozitoare şi simţea o enormă repulsie faţă de soţia sa. Cum putea o călătorie să aibă un efect atât de dăunător? Atâtea ore alături de Valeria pe şosele îl bulversaseră. Piatra turnurilor şi zidurilor, clopotniţele, absidele, altarele, sculpturile însângerate reprezentându-l pe Hristos, micile pieţe, farfurioarele cu măsline, sosul *salmorejo*, orele siestei, murmurul oamenilor pe străzi, căldura ziua şi noaptea, căldura aceea densă şi înăbuşitoare..., suma tuturor senzaţiilor şi imaginilor ca o melodie lipsită de rezonanţă, macerată în respiraţia asudată a istovirii.

Când ajunse pe chei şi o văzu alături de jandarm, avu o revelaţie. Silueta corpurilor lor încordate lângă uşa biroului prefabricat, amestecată cu particulele de nisip din aerul uscat care venea din Sahara, schiţa o realitate paralelă propriei relaţii, care lui Paul i se păru eliberatoare. Văzu în ei posibilitatea dragostei, iar în el însuşi, ieşirea demnă pe care o oferă gesturile cele mai simple. Astfel că se hotărî s-o părăsească, ceea ce în fond era cel mai bine pentru amândoi. Să-şi ia

rămas-bun de la ea în mod rapid şi elegant, ca să rămână cu bărbatul în uniformă care-l privea cu curiozitate şi tristeţe.

Valeria nu voia să se întoarcă cu Paul, o îngrozea ideea de a urca din nou în maşina închiriată cu soţul ei, iar când văzu că nici măcar n-o priveşte, că îi scoate lucrurile din portbagaj şi îi înapoiază verigheta, oftă uşurată. Fuga ei fusese mesajul tăcut pe care Paul avea nevoie să-l înţeleagă. Totul se terminase între ei şi nu era acela momentul explicaţiilor şi analizelor. Adevărul e că niciodată n-a fost necesar să se exprime în cuvinte sentimentele de la sfârşit.

Divorţul, peste câteva luni, fu o formalitate simplă, pentru că nu aveau proprietăţi şi nici copii în comun. Valeria nici nu se prezentă la tribunal, nu fu nevoie, iar Paul reveni la rutina lui de profesor, uşurat că se despărţise atât de repede. Îşi refăcu viaţa fără să dea prea multe explicaţii nimănui, nici măcar mamei sale, iar peste zece ani se căsători cu o femeie cu numele de Megan, pe care o cunoscuse într-un bar. Se duseră în luna de miere prin Alaska, evitând astfel căldura, şi nu existară certuri absurde, nici furioase. Deveniră părinţii a trei copii, care aveau să le dea multe bucurii şi şase nepoţi. Lui Paul îi fu mereu clar că Valeria nu era femeia vieţii lui şi că despărţirea fusese cea mai bună decizie. Nici nu fu vreodată curios să afle ce a făcut ea. Când decola de pe aeroportul din Madrid ca să se întoarcă în Statele Unite, îşi luă adio pentru totdeauna de la ţara aceea şi de la Valeria. Ea rămânea pe teritoriul acela fierbinte şi el se întorcea în lumea lui.

Valeria se instală în peisajul de la frontiera marină şi luminoasă. Orizontul de lumină intensă, de spumă şi apă sărată se prefăcu în căminul definitiv al sufletului ei neliniştit. Îşi găsise adăpost pe coasta unei mări calde şi cu aspect supus, unde în zilele transparente putea vedea conturul Africii. Noua ei viaţă se încropea între Algeciras şi Tarifa şi fu fericită. Timp de mulţi ani îşi găsi seninătatea în colţul acela de lume, paradisul surferilor, al Peter Panilor care caută cărarea valurilor şi le călăresc precum echilibriştii de la un mare circ de spumă şi de alge; al celor care trăiesc beatitudinea pe valuri de câţiva metri, cu îmbrăţişare alungită şi jucăuşă. Valeria nu putu să-şi imagineze alt loc în care să locuiască în afară de coastele acelea. Rămase cu Manuel şi din prima noapte dormiră îmbrăţişaţi, mulţumiţi că se întâlniseră într-o lume în care dragostea adevărată e supusă vicisitudinilor şi aproape imposibilă. Trupurile lor goale simţiră gâdilătura plăcerii ca imensitatea universului. În ei se afla impulsul primitiv al fiinţelor vii, dar şi bucuria umană a dragostei, ţinându-şi respiraţia chiar în clipa desfătării împărtăşite.

În primii ani, Valeria a fost profesoară de engleză la şcoala unde fusese elev Manuel. Apoi au apărut puhoaiele de imigranţi şi s-a integrat în echipa de la Crucea Roşie care îi ajuta pe cei care soseau. De atunci a cunoscut mii de persoane disperate, le-a notat numele şi locul de origine pe fişe, a coordonat grupurile şi urgenţele. A ascultat lamentările şi poveştile înspăimântătoare din călătorii infernale. Ea, care avusese norocul de a-l întâlni pe Manuel, se

întreabă de multe ori dacă toate sufletele acelea disperate îşi vor găsi locul pe Pământ.

— Ce trebuie să facem pentru ca cei de aici să înţeleagă prin ce trec oamenii aceştia şi să nu le fie frică de ei? îl întreabă Valeria pe Manuel.

— Bine-ar fi să ştiu, răspunde jandarmul.

Manuel e conştient că în fond sunt foarte puţini cei capabili să se pună în pielea celor care vin pe plaje; până ce nu le trăieşti sosirea, nu-i ai aproape şi nu-i observi respirând sleiţi, nu intuieşti magnitudinea a ceea ce li se întâmplă. În ei, în suferinţa lor, este conţinută povestea tuturor migraţiilor, relatarea civilizaţiilor şi dezechilibrele lor, lupta pentru existenţă, pentru subzistenţa pe care a schiţat-o harta secolelor.

Valeria îi visează uneori pe înecaţii depozitaţi de valuri pe ţărm, iar numerelor pe care li le atribuie le pune nume secrete şi îşi imaginează vieţile lor frumoase, în locuri exotice, unde au fost concepuţi cu dragoste. În zilele cele mai triste, când sunt copleşiţi de furie şi de mâhnire, Valeria trasează cu privirea un pod imens, de cincisprezece kilometri, care uneşte cele două continente. În fiecare zi se roagă să nu se înece nimeni în marea aceea superbă şi i se plânge lui Manuel de lipsa mijloacelor, de durerea care străbate coasta, de golul care sălăşluieşte în disperarea tuturor naufragiaţilor din pricina sărăciei şi a războiului.

— Azi-dimineaţă am adus la mal optsprezece în viaţă, dar am pierdut douăzeci. Chipul Valeriei schiţează o grimasă de durere stăpânită şi ea spune mai departe: Au recuperat trupurile neînsufleţite. Erau două femei însărcinate, trei copii, iar ceilalţi erau

bărbaţi tineri, nu cred să fi avut nici unul mai mult de treizeci şi cinci de ani.

Pe Manuel îl preocupă modul cum îşi controlează Valeria sentimentele provocate de abisul acelor cadavre, se gândeşte că duce pe umeri toată povara amărăciunii fantasmatice a trupurilor inerte. Ştie că nu le va uita şi că se va duce la muncă prefăcându-se senină, pentru că e mai utilă în lumea supravieţuitorilor care o privesc plini de speranţă, cărora le înmânează, cu dragoste adevărată, o sticlă cu apă şi o pătură.

ÎN CHIP DE EPILOG: ÎMBRĂŢIŞĂRILE

— Domnişoară Valeria. Vocea unui băiat o scoate pe Valeria din gândurile ei, la coadă la supermarket. Domnişoară Valeria, dumneavoastră sunteţi, nu-i aşa?

Valeria îl priveşte pe tânărul roşcat care îi pune întrebarea vorbindu-i în engleză. De câţi ani nu-şi mai aude numele cu accentul acesta şi cu „domnişoară” în faţă?

— Da, sunt eu, răspunde surprinsă.

Vocea băiatului e gata să se frângă:

— Sunteţi neschimbată, nu-mi vine să cred, sunteţi identică.

Valeria îi zâmbeşte băiatului cu curiozitate, dialogul în engleză a făcut-o să se întoarcă în trecut, dar nu-şi recunoaşte interlocutorul.

— Sunt Adam, domnişoară Valeria, fiul lui Lilian şi Marcus.

Din pricina emoţiei, fostei învăţătoare i se pune un nod în gât.

Nu e nevoie să ceară voie, se contopesc amândoi într-o îmbrăţişare puternică. Au trecut cincisprezece ani de la ultima lor îmbrăţişare. Trei cincinale şi multă suferinţă. Tânărul care o recunoscuse îşi amintea de ea cu enigmatica memorie a copilului de la grădiniţă care venea la atelierele ei de artă.

Adam, spre deosebire de fratele său, n-a vrut să fie soldat. Era un copil sârguincios la învăţătură şi dotat pentru ştiinţe, care a obţinut o bursă la Universitatea din Chicago. Acum făcea un semestru de schimb universitar la Universidad de Cádiz şi profitase ca să viziteze coasta din Algeciras. Părea să fie bine. Îi explică Valeriei că fratele lui s-a înrolat în armată şi că în urmă cu doi ani şi-a pierdut ambele picioare în război, dar e un veteran cu dragoste de viaţă, cu dorinţă de a merge mai departe, îşi ajută bunica şi tatăl la restaurant. Tatăl lui nu mai bea, avusese multe probleme cu alcoolul, însă când s-a întors James acasă grav rănit, a hotărât să lase băutura şi să-i ofere tot sprijinul fiului său în recuperare. Şi-a dat seama că era necesar să devină un om nou ca să-i transmită speranţă fiului său infirm.

— Nişte tăietori de lemne au găsit-o pe mama în pădure în urmă cu zece luni.

Şi Adam îi povesteşte Valeriei că era îngropată lângă un copac uriaş. O furtună puternică l-a smuls din rădăcini, iar Lilian a apărut în golul rădăcinilor, învelită

într-o pungă de plastic datorită căreia se păstrase aproape intactă.

— Au împuşcat-o cu cinci gloanţe, însă chipul ei părea liniştit. Am înmormântat-o lângă locul de veci al tatălui ei.

Valeria îl îmbrăţişează din nou pe Adam.

Băiatului îi dau lacrimile, îmbrăţişările Valeriei îi inspiră pace, îi transmit o energie luminoasă care domoleşte toată durerea acumulată.

— Domnişoară Valeria, nu ştiţi cât de mult mă bucur să vă văd aici.

Hazardul îl adusese pe Adam alături de educatoarea lui de la grădiniţă. Ciudata cale a vieţii îi aşeza într-un punct surprinzător al hărţii timpului şi al spaţiului. În reîntâlnirea aceea, în îmbrăţişările acelea, în explicaţiile acelea, în amintirile pe care le evocau privindu-se era un sediment de bunătate şi de afecţiune sinceră.

Oamenii buni au un har de a iradia duioşie, de a produce câmpuri de forţă unde să-i poată adăposti pe ceilalţi, iar în parte, graţie acestor persoane şi statorniciei gesturilor lor amabile, omenirea nu s-a stins încă.

MULŢUMIRI

Lui Manuel, care mă umple de bucurie.

Am crescut cu o bibliotecă în casă, înconjurată de dragostea unei familii care promovează literatura în toate formele şi stilurile sale. Lor, tatălui meu şi mamei mele, surorii mele, María, cumnatului meu, Paco, bunicilor mei, unchilor mei, verişoarelor şi nepoţilor... Vacanţelor de vară în León, încărcate de mituri şi legende, le datorez fermentul imaginaţiei creatoare.

Le mulţumesc deopotrivă prietenilor mei din lumea benzilor desenate, care m-au ajutat în această aventură americană. Prietenelor mele, celor minunate şi leale din toate perioadele vieţii, care ştiu că le ador. Prietenilor librari şi librăriilor lor. Lui Txell şi Mónicăi, agenţii mei, care au crezut cu fermitate în acest roman. Oamenilor buni, celor care ne fac celorlalţi viaţa agreabilă şi ne însoţesc cu gestul acela amabil.